Tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, și tovarășa Elena Ceaușescu, au primit vineri, 20 iulie a.c., în stațiunea Neptun, un grup de participanți la Festivalul internațional «Copiii lumii doresc pacea», organizat la tabăra de pionieri și școlari de la Năvodari de către Consiliul Național al Organizației Pionierilor și Comitetul național român pentru UNICEF, în cadrul Anului internațional al copilului. Festivalul a reunit peste 700 de copii din 28 de țări din Europa, Africa, Asia, America Latină și America de Nord. Țara noastră a fost reprezentată de formații pionierești laureate ale Festivalului Național «Cîntarea României».

La întîlnire au luat parte tovarășii Emil Bobu, Constantin Dăscălescu, Gheorghe Oprea, Leonte Răutu, Virgil Trofin, Mihai Gere, Ion Ursu, precum și tovarășii Pantelimon Găvănescu, prim secretar al C.C. al U.T.C., Nicu Ceaușescu, secretar al C.C. al U.T.C., Constantin Boștină, președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor, Vasile Văcaru, președintele Organizației «Șoimii patriei».

Tinerii i-au întîmpinat cu multă însuflețire pe președintele Nicolae Ceaușescu și pe tovarășa Elena Ceaușescu, aplaudînd îndelung, oferindu-le frumoase buchete de flori. Atmosfera purta amprenta bucuriei și voioșiei copiilor — români sau veniți din diferite țări ale lumii, unii dintre ei în frumoase costume naționale.

Exprimînd în numele participanților la festival profunda recunoștință pentru onoarea de a fi primiți de șeful statului român, a luat cuvîntul pioniera Loredana Condrea, care a dat glas dragostei și respectului față de personalitatea tovarășului Nicolae Ceaușescu, militant pentru prietenia, colaborarea și înțelegerea cu toate statele lumii, cunoscut, stimat și apreciat în lumea întreagă.

«Încheierea festivalului nostru — a spus Loredana Condrea — coincide în mod fericit, în acest An internațional al copilului, cu începerea, la Mangalia, a lucrărilor Forumului Național al pionierilor sub deviza «De la comuniști învățăm cutezanța revoluționară». Instituit din inițiativa dumneavoastră, mult iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, forumul va jalona, din perspectiva Congresului al XII-lea al P.C.R., cerința unei noi calități în întreaga activitate a Organizației Pionierilor și Organizației «Șoimii patriei».

În continuare a avut loc un reușit spectacol oferit de pionieri și școlari participanți la Festivalul internațional de la Năvodari închinat prieteniei, păcii și colaborării între toate popoarele.

S-au făcut auzite cîntece ale copiilor din diferite colțuri ale lumii. Au cîntat și au dansat copii gruzini, germani, sirieni, mongoli și din țara noastră.

După spectacol a luat cuvîntul tovarășul Constantin Boștină, președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor, care a adresat tovarășului Nicolae Ceaușescu vii mulțumiri pentru onoarea de a-i fi primit pe participanții la Festivalul internațional «Copiii lumii doresc pacea», pentru minunatele condiții de muncă și viață asigurate tinerei generații în patria noastră.

Cuvinte de mulțumire a adresat și Mohamed Osman Hassan, reprezentant al tineretului din Sudan. Mulțumind pentru buna primire, oaspetele și-a exprimat admirația față de lupta partidului și statului nostru, a tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru pacea întregului glob. În continuare, delegatul sudanez a spus: «Vă felicităm încă o dată pe Excelența Voastră personal, pentru faptul că sînteți totdeauna alături de cei mici, le apărați interesele. Am remarcat lupta intensă a statului dumneavoastră în toate domeniile, iar prezența dumneavoastră alături de noi, de toți copiii, este o nouă dovadă a interesului dumneavoastră în acest sens.

Să se bucure copiii români și toți copiii lumii de un asemenea prieten».

Răspunzînd vibrantei manifestări a dragostei și respectului celor prezenți, a luat cuvîntul tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU.** Îndemnurile adresate copiilor de președintele României au fost ascultate cu viu interes și primite cu îndelungi aplauze, scandîndu-se: «Ceaușescu — România ocrotesc copilăria». Cuvinte simple, calde, din inimă, în care se oglindește un adevăr fundamental, de care sînt pătrunși toți copiii din țara noastră, pe care îl recunosc oamenii de omenie, prietenii păcii, ai progresului social de pretutindeni.

PIONIEREȘTI - PATRIEI SOCIALISTE

● În județul Dolj s-a declanșat acțiunea de mare amploare **«Spic cu spic — patriei snop».** Pionierii acționează îndeosebi pe acele terenuri ale C.A.P. și I.A.S. unde grîul nu poate fi recoltat cu mijloace mecanice. În același județ, 4 560 de pionieri acționează pe frontul hărniciei în **53 de tabere de muncă patriotică:** 600 de pionieri vor participa în această vacanță la lucrările de construcții; 1 440 de pionieri vor da ajutor la lucrările efectuate în I.A.S., iar 2 520 de pionieri vor da ajutor cooperatorilor. În aceste zile însorite de vară, ei își dedică roadele muncii marii sărbători ce se apropie: 23 August.

● Purtătorii cravatei roșii cu tricolor din județul Vîlcea raportează: în cinstea celei de a XXXV-a aniversări a eliberării patriei, pionierii din comuna Milcoiu **și-au îndeplinit integral angajamentul de muncă patriotică pe acest an.** Pionierii din comuna Laloșu au efectuat 4 200 ore de muncă patriotică la **construirea noului local de școală** cu zece săli de clasă, laboratoare și cabinete. Ei au dat ajutor părinților — muncitori cooperatori — prășind 8 ha de morcovi, 16 ha cu porumb și 4 ha cu sfeclă. Pînă la sfîrșitul lunii iunie a.c., ei **au colectat 132 400 kg materiale feroase, 65 000 kg maculatură, 10 000 kg materiale textile, 400 000 bucăți ambalaje de sticlă.**

● **«Lumina lui August»** se numește expoziția de artă plastică ce s-a deschis în localitatea Belcești, județul Iași. Pionierii au expus 60 de lucrări inspirate din lupta și munca oamenilor muncii din țara noastră în decursul celor 35 de ani de la eliberarea țării.

● **«35 de ani de luptă și victorii»** este tema simpozionului pregătit de membrii clubului de dezbateri politico-ideologice de la Casa pionierilor și șoimilor patriei Răducăneni-Iași, simpozion în care au fost evocate **momente importante din lupta eroică a Partidului Comunist Român împotriva fascismului** și au fost înfățișate **imagini concludente ale construcției socialiste victorioase din patria noastră.**

DE LA COMUNIȘTI ÎNVĂȚĂ

FORUM 1979

1

2

Declarînd deschise lucrările celui de-al VIII-lea Forum Național, președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor, tovarășul Constantin Boștină, a adresat un cald salut celor peste 400 de delegați sosiți din toate județele țării.

Urări de succes au fost adresate pionierilor-delegați de către tovarășul Gheorghe Trandafir, primarul municipiului Constanța, prezent la festivitatea de deschidere alături de alți tovarăși din activul de partid și de stat al județului Constanța.

Constituindu-se în perioada care precede cea de-a IV-a Conferință Națională a pionierilor, Forumul pionieresc a înscris pe agenda sa un bilanț concret, edificator cu privire la modul în care s-a acționat pentru dezvoltarea unei atitudini înaintate față de muncă, față de principala îndatorire pionierească — învățătura —, în domeniul activităților tehnico-aplicative, în munca patriotică, pentru educarea moral-civică, patriotică și în spiritul solidarității internaționale. La tribuna dezbateri lor, reprezentanții celor peste două milioane de purtători ai cravatei roșii cu tricolor, relevînd și unele neajunsuri care se manifestă în activitatea școlară și pionierească, au propus noi forme și modalități pentru intensificarea conlucrării cu școala, pentru integrarea în procesul de transformare revoluționară a școlii, pentru intensificarea conlucrării cu U.T.C. în desfășurarea întregii activități educative.

În dezbatere: o nouă calitate a activității pionierești

O importantă dezbatere la Forum a avut ca temă activitatea desfășurată de consiliile și comandamentele pionierești pentru educarea prin muncă și pentru muncă a pionierilor și școlarilor, dezvoltarea răspunderii și pasiunii acestora față de principala lor îndatorire patriotică — învățătura. Au luat cuvîntul pionierii Cristina Șoșu din județul Prahova, Sorin Trif din județul Vrancea, Grigoriță Costel din județul Vaslui, Aurel Sărac din județul Arad și alți pionieri-delegați.

S-au făcut numeroase propuneri, au fost rostite opinii și sugestii meritorii, dintre care consemnăm:

● S-a propus alcătuirea în cinstea Congresului al XII-lea al P.C.R. a unui «Album-ștafetă» purtînd genericul «De la comuniști învățăm cutezanța revoluționară», care să consemneze cele mai reprezentative inițiative și acțiuni, succesele și realizările pionierilor din toate județele țării.

● Grupele de întrajutorare să acționeze prompt și eficient, să fie înlăturat ajutorul formal, fără efect, fără rezultat.

● Preocuparea pentru sporirea calității învățăturii să se manifeste în primul rînd la nivelul grupelor de pionieri.

● Să se generalizeze afișarea panourilor purtînd genericul «Pe aceleași trepte ale hărniciei», panouri în care să fie evidențiați, alături de părinții fruntași la locul de muncă, și copiii lor, fruntași la învățătură, în activitățile pionierești, în muncă patriotică.

● Intensificarea colaborării dintre pionierii ciclului primar și gimnazial în vederea antrenării pionierilor din ciclul primar la activitățile tehnico-aplicative.

● Leon Cîmpean, din județul Mureș, menționează una dintre propunerile exprimate la forumul județean și care se referă la instituirea în cadrul revistei «Cutezătorii» a unei rubrici intitulate «De vorbă cu mediocritatea»; ea ar reflecta inițiativele pentru eliminarea rezultatelor «mijlocii» în activitatea pionierilor, pentru sporirea autoexigenței pionierești.

În dimineața zilei de 18 iulie a.c., la Mangalia, s-au deschis lucrările celui de-al VIII-lea Forum Național al pionierilor.

Dedicat celei de-a 35-a aniversări a eliberării patriei și Congresului al XII-lea al P.C.R., forumul s-a desfășurat sub mobilizatoarea deviză «De la comuniști învățăm cutezanța revoluționară». Lucrările lui au oferit pionierilor țării cadrul cel mai adecvat pentru a răspunde caldelor îndemnuri adresate de către tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, cel mai apropiat prieten și îndrumător al tinerei generații, de a deveni «participanți destoinici la măreața operă de zidire a socialismului în România».

De-aici, de la tribuna forumului, au fost jalonate direcțiile și conținutul activității viitoare în direcția formării și educării pionierilor în spiritul înaltelor principii și idealuri comuniste, al pregătirii temeinice pentru muncă și viață.

Sub drapelul patriei

Mangalia, orașul-grădină, devenise, în acest miez fierbinte de iulie 1979, un oraș plin de tinerețe, de exuberanță, de cîntec. O mare de glasuri intonau un imn pionieresc, o mare de inimi trăiau momentul solemn, emoționant al înălțării drapelului taberei celui de-al VIII-lea Forum Național al pionierilor.

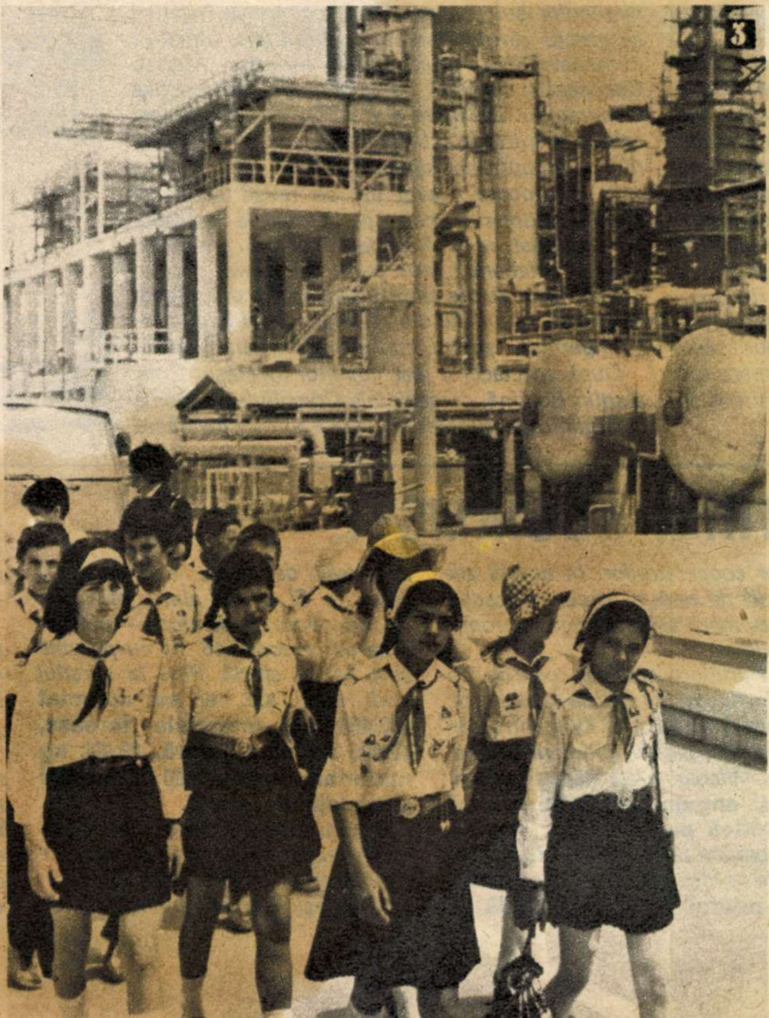
3

Forumul, minut cu minut

COPII FRUMOȘI, COPII DE PRETUTINDENI

Mamaia — 19 iulie 1979. La teatrul de vară a avut loc spectacolul de gală cu care s-a încheiat Festivalul internațional de la Năvodari «Copiii lumii doresc pacea». Cei 400 delegați la cel de al VIII-lea Forum Național al pionierilor s-au numărat și ei printre cei care au urmărit frumosul spectacol — prilej de afirmare majoră a sentimentelor de frăție, de dragoste de pace și de libertate ale copiilor din țara noastră, din toate țările lumii.

CUTEZANȚA REVOLUȚIONARĂ

CU BACUL PE MARE, SPRE ȘANTIERUL NAVAL MANGALIA

Genericul Forumului '79 — «De la comuniști învățăm cutezanța revoluționară» — se întruchipează în modul cel mai direct, mai grăitor în emoționantele întîlniri și dialoguri ale pionierilor-delegați cu muncitorii fruntași, cu comuniștii din întreprinderile industriale, de la marile șantiere aflate aici, pe teritoriul Dobrogei moderne. O primă escală — și pe drept cuvînt putem spune astfel, întrucît prima rută a fost parcursă cu bacul pe mare — are loc la Șantierul naval Mangalia. Oaspeții sînt întîmpinați sărbătorește. Li se adresează cele mai calde urări de bun sosit. Îi așteaptă și un dar-surpriză: o plachetă ce reprezintă macheta mineralierului «Callatis», primul mineralier construit în acest tînăr șantier naval. În curs de montare se află navele «Brănești» și «Balș», care vor fi lansate la apă în acest an. Firește, impresia e copleșitoare, imaginea navelor aflate în construcție lasă loc meditației, visului de viitor, în care mulți dintre pionierii de azi vor deveni ei înșiși constructori de nave sau cutezători marinari înfruntînd mările și oceanele.

4

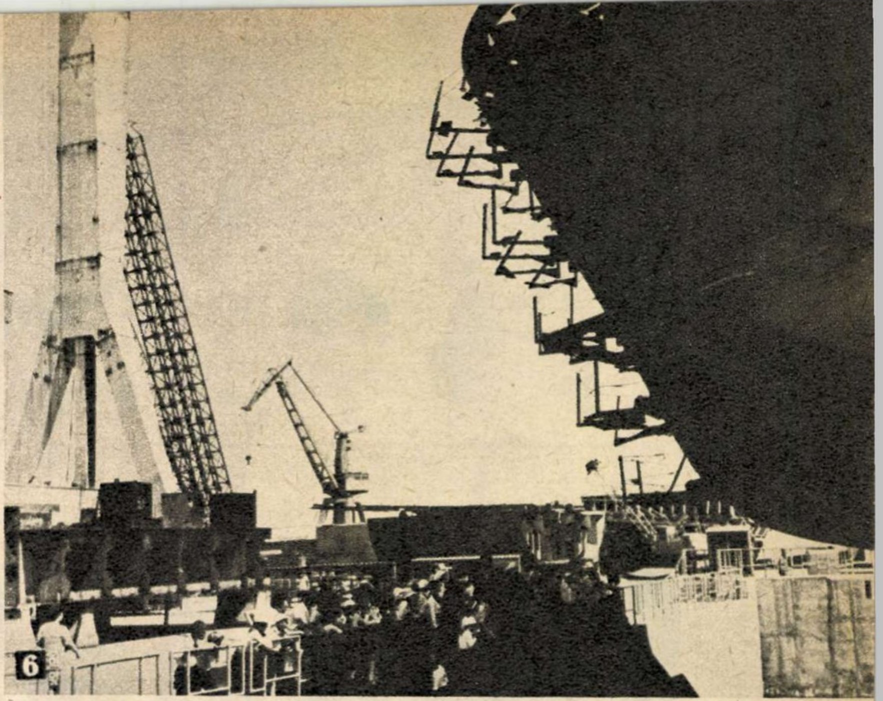
6

PRIVIRI CĂTRE MÎINE

Pentru delegații la cel de-al VIII-lea Forum Național, ziua organizată în comun cu uteciștii, cu brigadierii și tinerii muncitori fruntași care activează pe teritoriul județului rămîne de neuitat. La ceremonialul care a inaugurat acțiunile acestei zile, a luat cuvîntul tovarășul Pantelimon Găvănescu, prim-secretar al C.C. al U.T.C.

În aceeași zi, pionierii delegați au vizitat Combinatul petrochimic Midia-Năvodari și Șantierul național al tineretului de la Canalul Dunăre-Marea Neagră, sectorul Agigea-Straja.

La Năvodari, acolo unde pînă nu demult se întindeau nisipurile și smîrcurile, se înalța acum o citadelă petrochimică. Impresionantul edificiu, început la sfîrșitul anului 1975, se oferă acum privirilor ca o țesătură uriașă de conducte, copleșitoare prin monumentalitate. Țițeiul se va supune aici unui laborios procedeu de rafinare, care-l va reda circuitului industrial economic în forme diferite. Pentru cei 4 000 de tineri uteciști care muncesc aici alături de comuniști vorbesc cifrele de plan realizate și depășite, vorbește însăși această minunată construcție, mărturie a eroismului lor cotidian.

Șantierul național al tineretului Canalul Dunăre-Marea Neagră, Sectorul Agigea-Straja. Cei 10 kilometri de canal repartizați uteciștilor din toată țara ca urmare a indicațiilor secretarului general al partidului, președintele republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, adaugă încă o pagină de hărnicie tinerească la măreața epopee a muncii care se scrie aici. În viitorul apropiat, de-a lungul celor 64 de kilometri ai canalului se vor înălța orașe, unități economice, industriale și agricole.

Sînt construcții grandioase, la care nu peste multă vreme vor prelua ștafeta cutezanței tinerii de mîine, copiii de astăzi, purtători ai cravatei roșii cu tricolor, ce se pregătesc prin muncă, pentru muncă, pentru viață.

Pagini realizate de
ILEANA PIȚA
MARIA DUMITRESCU
GRIGORE PREPELIȚĂ

5

7

1. **Cei de la care învățăm cutezanța revoluționară: comuniștii, muncitori fruntași.**
2. **Subredacția «Cutezătorii» — Forum '79, într-un moment de lucru.**
3. **Forumul în vizită la un obiectiv industrial impresionant: Combinatul petrochimic de la Midia-Năvodari.**
4. **Clipe de destindere.**
5. **A apărut «Semaforul»!**
6. **O noua navă ce va porni în curînd pe drumuri fluviale și maritime (vizită la Șantierul naval Mangalia).**
7. **Cu bacul pe Dunăre.**

Vineri s-a încheiat, la Mangalia, cel de al VIII-lea Forum Național al pionierilor, care s-a desfășurat în perioada 18—27 iulie, sub deviza «De la comuniști învățăm cutezanța revoluționară».

Cei 400 de participanți la Forumul Național, pionieri din toate județele țării, au analizat și dezbătut activitatea politico-educativă desfășurată de consiliile și comandamentele pionierești în anul școlar 1978—1979, făcînd, totodată, numeroase propuneri pentru intensificarea activității de educație comunistă, prin muncă și pentru muncă a pionierilor, în spiritul indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România.

În ultima zi, Forumul Național a ales cei 150 pionieri membri ai Consiliului Național și, din rîndul acestora, pe cei 40 de locțiitori ai președintelui Consiliului Național al Organizației Pionierilor.

În cadrul ceremonialului de închidere a activității, într-o atmosferă de puternic entuziasm, participanții la Forumul Național au adresat o telegramă tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România. Textul telegramei se publică în pag. 12—13.

Pe itinerarele glorioase ale eliberării.

VIITORUL STRĂLUCIT AL MELEAGURILOR NATALE

Am luat cunoștință, împreună cu colegii mei, în cadrul clubului de dezbateri politico-ideologice de la casa pionierilor și șoimilor patriei din comuna noastră, de conținutul Proiectului **Directivelor Congresului al XII-lea al Partidului Comunist Român cu privire la dezvoltarea economico-socială a României în cincinalul 1981—1985 și orientările de perspectivă pînă în 1990.** Am aflat cu mult interes că și județul meu, Vaslui, se numără printre cele care vor înregistra în cincinalul următor creșteri și mai accentuate decît dinamica medie pe țară. **Comuna noastră se află printre comunele din județ care pînă la sfîrșitul cincinalului actual vor deveni orașe.** În momentul de față, la noi se construiește mult, foarte mult, înfățișarea comunei se schimbă cu fiecare zi care trece. În această lună s-a dat în folosință **un nou bloc de locuințe** cu 40 de apartamente. **Halele Filaturii de bumbac** au prins contur. Se lucrează intens pe șantierul **Întreprinderii de lămpi și lustre,** cu termen de dare în folosință în anul viitor. De asemenea, se lucrează la noua clădire a **Liceului agro-industrial** ce va avea 24 săli de clasă. Și exemplele ar putea continua.

Nici noi, purtătorii cravatei roșii cu tricolor din Murgeni nu vom fi mai prejos decît părinții. În această vacanță vom lucra pe șantierul noului liceu din comună, ne vom ajuta părinții la strînsul recoltei, în cadrul celor **două tabere de muncă patriotică** ce le-am organizat la noi. Vom strînge în continuare însemnate cantități de plante medicinale. Pînă la 15 iunie a.c. **ne-am realizat integral angajamentul de muncă patriotică** și acum, se înțelege, sîntem în curs de a-l depăși.

CRISTINEL MĂTURĂ
pionier-locțiitor
al președintelui
C.J.O.P. Vaslui,
Școala generală Murgeni

Feți-Frumoși-comuniști!

Proiectul **Directivelor Congresului al XII-lea al Partidului Comunist Român cu privire la dezvoltarea economico-socială a României în cincinalul 1981—1985 și orientările de perspectivă pînă în 1990** constituie un document ce trebuie aprofundat și de noi, pionierii.

De pe meleagurile mele natale, din lumea furnalelor, noi, copiii celor ce lucrează în cetatea de foc a Reșiței, întîmpinăm Congresul al XII-lea al partidului cu realizări de seamă în munca și în activitatea noastră. Vrem să ne pregătim cît mai bine pentru a ajunge muncitori calificați în meseriile de bază pentru industria siderurgică, minieră, constructoare de mașini, chimică, a construcțiilor etc. La școala noastră, ca la atîtea altele din țară, activitatea pe care o depunem în laboratoare, în cercuri și în ateliere este bine organizată, învățăm să folosim unelte și utilaje de tot felul, producem lucruri folositoare.

Sîntem bucuroși că **facem parte din prima promoție ce va fi cuprinsă în întregime în prima treaptă de liceu,** sarcină cuprinsă în proiectul Directivelor ce sînt în aceste zile supuse dezbaterii întregului partid și întregului popor.

Cu aceste gînduri, traduse în fapte, ca o corelare a ritmurilor noastre pionierești în Festivalul Național «Cîntarea României» și în cadrul «Daciadei», dorim să devenim oameni de nădejde ai patriei, să fim mereu Feți-Frumoși comuniști!

DALILA BONȚE
pionier-comandant de unitate,
Școala generală nr. 6, Reșița

Pași spre viitor

Asemenea pionierilor din întreaga țară, am fost doritori să cunoaștem proiectul Directivelor Congresului al XII-lea al Partidului Comunist Român. Împărtășim pe deplin bucuria și satisfacția pentru faptul că tinerilor din țara noastră li se deschid posibilități din ce în ce mai largi de a se forma cît mai temeinic pentru muncă și viață, de a alege și urma liceele menite să adauge trepte noi pregătirii lor ca viitori constructori ai societății noastre.

Trăind aici, în minunatul Maramureș, unde mineritul are tradiții milenare, gîndurile mele de viitor în vederea perfecționării cunoștințelor, a calificării, se îndreaptă spre liceul industrial minier și apoi spre Institutul de subingineri din Baia Mare, adevărate laboratoare de pregătire a cadrelor destinate mineritului.

Aș dori, astfel, să mă înscriu și eu printre cei care, cu hotărîre și pricepere, contribuie la viitorul de aur al mineritului maramureșean.

MARIUS POP
pionier comandant
de detașament,
Școala generală nr. 12,
Baia Mare

23

1944 – AUGUST – 1979

FAPTELE NOASTRE PIONIEREȘTI – PATRIEI SOCIALISTE

● *Noi manifestări artistice pionierești în întîmpinarea măreței zile de 23 August: în comuna Hotarele-Ilfov, pionierii și șoimii patriei au prezentat pe scena căminului cultural un spectacol cu titlul* **«Partidului, inima și versul»;** *formațiile artistice de la școlile generale nr. 3, 13, 16, 25 din municipiul Iași au realizat în Piața Voievozilor din cartierul «Alexandru cel Bun» un spectacol sub genericul* **«Partid iubit, părinte drag, îți mulțumim»;** *pionierii de la Școala generală Bilciurești-Dîmbovița au susținut un recital de poezie intitulat* **«Drag pămînt românesc».**

● *Optzeci de purtători ai cravatei roșii cu tricolor de la Școala generală Negrileasa, județul Suceava, s-au întîlnit cu fruntași în producție de la Întreprinderea minieră Tarnița. Ei și-au intitulat întîlnirea:* **«Munca — datorie de onoare a fiecărui cetățean al patriei».** *În același județ, pionierii de la Școala generală nr. 2 din Fălticeni au făcut o vizită muncitorilor de la întreprinderile industriale din localitate. Acțiunea lor de cunoaștere a activității creatoare a comuniștilor și utemiștilor s-a desfășurat sub îndemnul* **«Ne pregătim să preluăm ștafeta muncii».**

● *În satul de vacanță Bahna, județul Mehedinți, cei 150 de pionieri veniți aici în vacanță au avut o adunare cu tema* **«35 de ani de la eliberare — ani de muncă și de realizări».**

● **«Județul nostru în prezent și în viitor»** *s-a intitulat întîlnirea pionierilor din localitatea Bolintin Vale (județul Ilfov) la care au fost invitați profesori și reprezentanți ai organelor locale de partid. Ideea fundamentală a dezbaterii a fost «Județul nostru în lumina Proiectului de* **Directive ale Congresului al XII-a al Partidului Comunist Român cu privire la dezvoltarea economico-socială a României în cincinalul 1981—1985 și orientările de perspectivă pînă în 1990».**

«Oltenița în viitor» are nu numai toate înzestrările unui mare oraș, ci și eleganță. Autorii proiectului: Adrian Postelnicu, George Șerban, Florentina Efta, Octavian Burtoi de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din portul dunărean.

„Atelier 2000"

O ȘCOALĂ A ANTICIPAȚIEI CUTEZATOARE

Acest august sărbătoresc a prilejuit, alături de alte manifestări pionierești așteptate cu viu interes, finalizarea concursului de artă plastică și machete funcționale «Atelier 2000».

Pionierii și școlarii din țara noastră dispun de numeroase căi pentru afirmarea aptitudinilor lor creatoare. Eram totuși convinși că noul concurs le va solicita în și mai mare măsură imaginația. Lucrările prezentate dovedesc că nu ne-am înșelat.

Formați în spiritul celei mai depline încrederi în viitor, în care văd timpul celor mai temerare înfăptuiri, al înfăptuirilor lor, pionierii sînt atrași de saltul peste vreme pe care îl presupune orice acțiune de prospectare a lui. Nerăbdători să realizeze cu inteligența și cu mîinile proprii imaginea luminoasă pe care și-au format-o despre mileniul al treilea, dau viață de pe acum, în proiect, în desen, în machetă, visului generos despre viitorul patriei. Fie că au în vedere proiecția peste ani a unui mare oraș, a unui port ultramodern, a unei centrale energetice sau, mai simplu, a unui parc de recreație sau a unei case a pionierilor și șoimilor patriei, concepția îndrăzneață, linia plină de avînt, coloritul tineresc respiră același elan constructiv, același profund optimism ce alcătuiesc substanța solară a tinerei noastre generații.

Ceea ce îi bucură pe privitorii lucrărilor prezentate la «Atelier 2000» este nu numai calitatea lor, adesea remarcabilă, ci și confirmarea odată mai mult a faptului că tinerii și copiii de astăzi manifestă de pe acum trăsăturile amintite, caracteristice omului societății viitoare.

«Atelier 2000» reprezintă în același timp o promisiune și un frumos început.

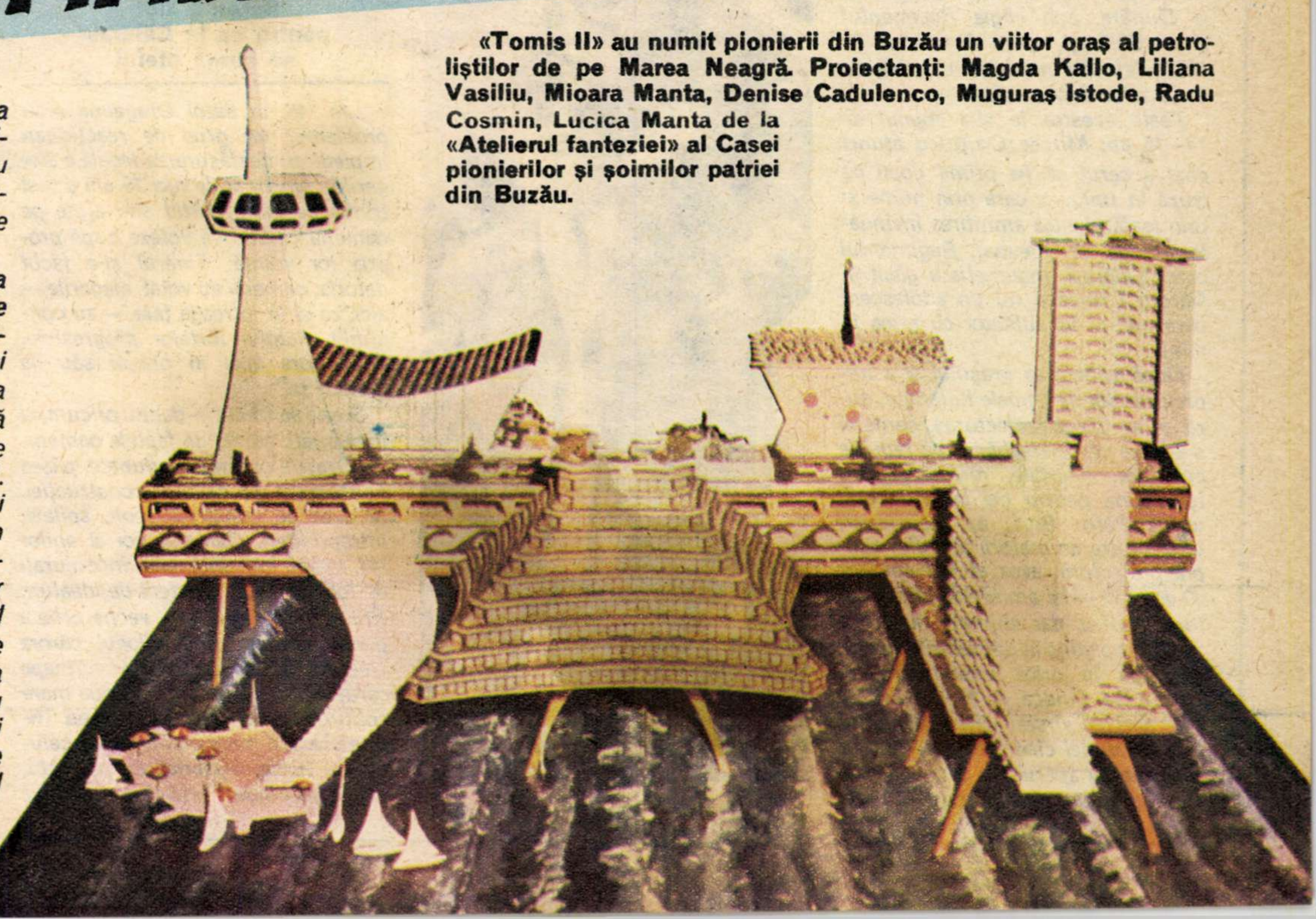

«Tomis II» au numit pionierii din Buzău un viitor oraș al petroliștilor de pe Marea Neagră. Proiectanți: Magda Kallo, Liliana Vasiliu, Mioara Manta, Denise Cadulenco, Mugurаș Istode, Radu Cosmin, Lucica Manta de la «Atelierul fanteziei» al Casei pionierilor și șoimilor patriei din Buzău.

BIOGRAFII GEMENE

OMUL ȘI ORAȘUL SĂU

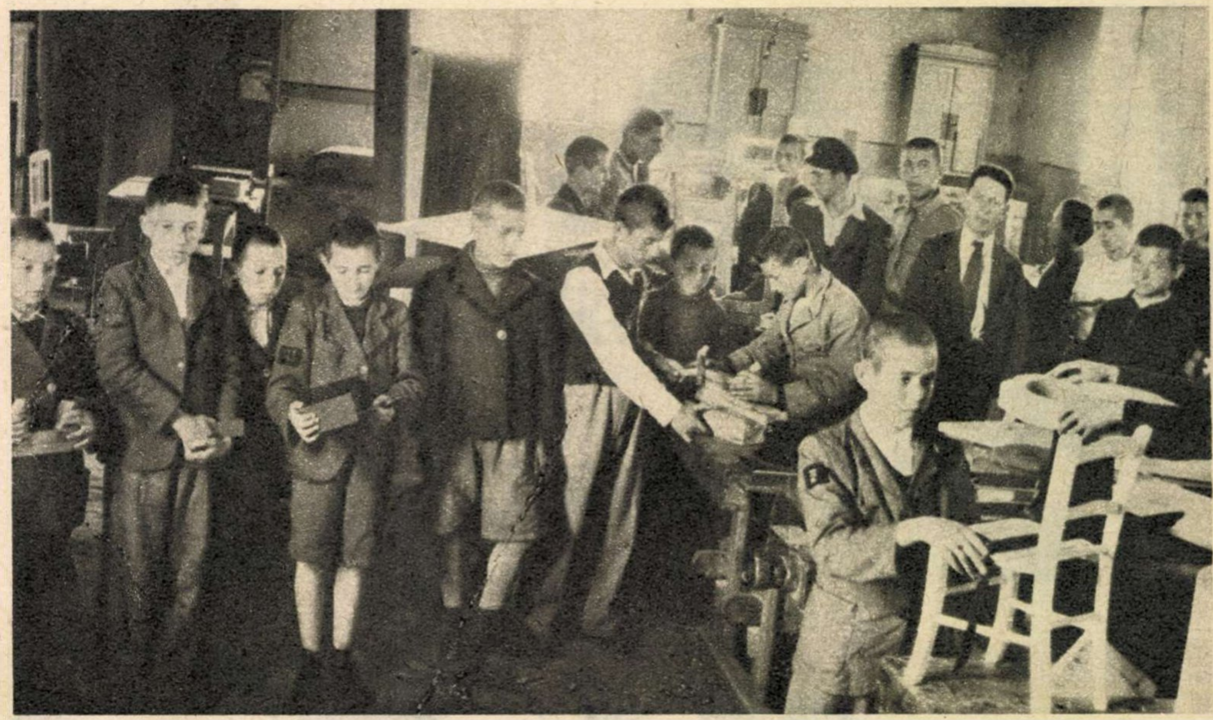

Muncitori de numai 12—13 ani, în atelierele patronului. Era ajunul marii insurecții.

— Cîți ani aveați în august 1944, tovarășe Cruțescu?

— Abia trecusem de șaisprezece.

*

Ce putea înțelege Mircea Cruțescu din clocotul acelui moment istoric? — vor întreba unii dintre voi. Ce putea face adolescentul de 16 ani pentru a se simți contemporan cu noua istorie a țării? — veți întreba cu și mai multă îndreptățire.

Adolescentul din orașul fără pavaje

Călărașii anilor '40—'44 era considerat un oraș al pensionarilor. «Puteai citi ziarul pe mijlocul străzii și nu te deranja nimeni» — își aduc aminte, nu fără umor, oamenii mai în vîrstă. Și își mai aduc aminte — ei, luptătorii împotriva fascismului, ei, participanții la insurecție — cît de greu le-a fost atunci: localitate fără industrie, muncitori puțini, componență neomogenă. Însă oamenii aceștia de la Dunăre, pe care istoria i-a deprins cu răspunderile grele, și-au făcut din amintirea călărașilor — ostași călări, de veghe la hotare — cel mai adînc simbol al devotamentului lor patriotic. Oamenii aceștia de la Dunăre, sub efigia Regimentul cinci Călărași, și-au însemnat, în 1877, definitiv numele în cartea de aur a istoriei neamului.

Toate acestea le știa copilul de 14—15 ani Mircea Cruțescu atunci cînd a cerut să fie primit copil de trupă în unitatea care prin nume și prin faptă cinstea amintirea învingătorilor de la Plevna: Regimentul cinci Călărași. Insurecția a găsit în Mircea Cruțescu nu un adolescent oarecare, ci un luptător cu arma în mînă.

După eliberarea orașului și a împrejurimilor de trupele hitleriste, după ce «a căzut prefectura», oamenii s-au așezat pe treabă, după regulile cele noi: libertate, muncă pentru toți, pîine pentru cei ce muncesc. «Moș Pătru Boia, azi pensionar, unul dintre animatorii atacului asupra prefecturii, avea atunci aproape 40 de ani» — își amintește interlocutorul nostru, dar «nimeni nu vedea nici un neajuns în deosebirile de ani: acționau în orice împrejurare, ca unul!» Da, fiindcă, de fapt, aveau cu toții aceeași vîrstă: vîrsta revoluției.

...Iar atunci cînd în orașul plin de hîrtoape au apărut, pe o stradă centrală, primele pavaje, oamenii mai vîrstnici sau mai tineri au înțeles cîtă nevoie aveau de așa ceva; au înțeles cîte alte dorințe îi pot învăța să aibă vremurile cele noi: lumină electrică în case, apă aproape, școală pentru copii etc.

Integrat în miezul activ al vremii, adolescentul nostru creștea...

Beton și flori— pentru ca la Călărași să curgă oțelul

...În '46, în satul Dragalina erau probleme: un grup de reacționari împiedicau desfășurarea legală a alegerilor. Un tînăr de nici 19 ani a fost trimis de către partid să-i ajute pe oamenii cinstiți să voteze după propria lor voință. Tînărul și-a făcut datoria, oamenii au votat, alegerile — aici, ca și în întreaga țară — au consfințit victoria forțelor progresiste. S-a întors apoi în orașul său, la munca sa.

Și anii au trecut — dar nu oricum, ci însemnați, adînc, de faptele oamenilor. Orașul, cu forțele adunate, pășea consecvent pe drumul construcției. Și avea ce construi: școli, spitale, întreprinderi. Oamenii noi ai anilor '44, mereu în frunte, erau înconjurați de tot mai mulți prieteni de idealuri. Prin anii '60 Călărașii, veche urbe a pensionarilor, prin mijlocul cărora treceau hurducăind prin hîrtoape căruțele cu stuf, trăiesc a doua mare cotitură: **întîlnirea cu marea industrie.** *Un mare combinat de celuloză și hîrtie, o fabrică de confecții, alte întreprinderi «ridică forța activă a orașului» — cum se exprimă Mircea Cruțescu — la peste 20 000 de oameni. Hotărîrea conducerii de partid și de stat ca tot aici, lîngă tînăra industrie a cetății Călărașilor, să ia ființă cel mai mare combinat siderurgic al României pecetluiește definitiv dreptul la mîndrie al oamenilor acestor locuri, al celor 62 000 de locuitori ai săi. Zece școli generale, șase licee — dintre care două pregătesc cadre pentru combinatul siderurgic —, o casă a pionierilor și șoimilor patriei, creșe și grădinițe — conturează imaginea luminoasă a copilăriei de azi a Călărașilor, de la înălțimea căreia privim cu sentimentul amețitor al distanței această fotografie înfățișînd elevi ai «Școlii inferioare de arte și meserii» din anii '40—'44 (foto 1). Cea mai rară și înaltă șansă a fiilor de muncitori și țărani era aceea de-a învăța tîmplăria la școala patronată de «Colonel P. Macca» — în schimbul trudei neîntrerupte pe cele 100 ha de pămînt ale moșierului. Acum, orașul, orașul luptătorilor din '44, orașul primelor pavaje din anii '44—'50, își arăta trecătorilor noua sa față. Tînărul care cu ani în urmă mobiliza oamenii la muncă patriotică, omul care și-a trăit vîrstele adulte sub semnul rapidelor înnoiri ale Călărașilor avea acum o nouă și mare răspundere față de orașul său: era directorul Întreprinderii de gospodărire orășenească (I.G.O.) de transporturi, lucrări publice, salubritate, fond locativ. După străzile din centru: B-dul Republicii, Plevna, Rahova, Viitorul,*

23

1944 - AUGUST - 1979

se asfaltaseră de mult cartierele muncitorilor ceferiști, ale celor din port și altele. Acum orașul avea cartiere noi constituite din blocuri. Celui dintîi dintre ele oamenii i-au spus simplu — și simbolic: **Cartierul A.** *Litera A — o emblemă statornică a acestor oameni, pe care cei 35 de ani de istorie nouă i-a învățat* **să înceapă** *mereu. La numai șase ani de cînd se înălțau primele construcții la combinatul de celuloză, s-a pus piatra fundamentală la incinta viitoarei cetăți a siderurgiei. De cei tineri veniți din oraș, din împrejurimi, din toată țara și-a alăturat eforturile și neostenitul comunist Mircea Cruțescu, pe-atunci (1976) de 49 de ani. Acum are 52, «o vîrstă încă departe de pensie» — cum calculează el cu neascunsă bucurie.*

— Cu ce vă ocupați aici?

— Cu oamenii.

— Cum adică?

— Aici, unde se toarnă betonul viitoarei oțelării, eu mă ocup cu oamenii care fac betonul. Sînt șeful serviciului administrativ-gospodăresc și social. Peste 4 000 de oameni au nevoie de asigurarea condițiilor de muncă și viață: cămine, cantine, cluburi, biblioteci și flori.

— Flori? Cum adică?

— E ușor de înțeles faptul că un muncitor care a dormit bine, care s-a spălat în condiții de confort, muncește mai bine — adică mai eficace. Dar el muncește și mai cu plăcere — ceea ce nu-i deloc de ignorat. Munca noastră nu e trudă cu capul aplecat, ci un efort creator. Ne trebuie plăcerea de-a munci, bucuria de-a făptui. Eu am adus aici, printre mașini și betoane, florile: în camere, pe culoare, printre clădiri. În curînd, așa cum sună angajamentul nostru, la Călărași va curge oțel! Aceasta nu-i o ispravă mai mică decît cea făptuită de camarazii mei de luptă în '44, în '46 sau '47. Betonul nu se face singur — e nevoie să construim temeinic în conștiințele oamenilor.

...Cînd vor veni oțelarii, cînd vor izbucni scînteile primei șarje, aici, la Călărași, sub căștile luminate de bucuria izbînzii vor zîmbi chipuri de diferite vîrste: oameni sosiți de cîțiva ani din satele lor laolaltă cu autorii primelor pavaje din Călărași. Toți adunîndu-și efortul și aspirațiile sub aceeași semnătură — pentru că revoluționarii au întotdeauna aceeași vîrstă.

ILIE TRAIAN

O secvență înregistrată la Sibiu, pe scena marilor confruntări artistice pionierești: tradiționalul dans al «Călușarilor».

FESTIVALUL NAȚIONAL ,,CÎNTAREA ROMÂNIEI"

AM ASCULTAT CORUL DIN LĂPUȘ

De curînd, Școala generală din Lăpuș s-a impus pe scenele Festivalului Național «Cîntarea României» prin obținerea premiului I și a titlului de laureat la faza republicană a celei de-a doua ediții a marii sărbători a muncii și creației. Aflat în anul al treilea de existență, corul premiat, condus de tovarășul profesor Grigore Leșe, numără 76 membri și un bogat repertoriu de cîntece pionierești, cîntece patriotice, revoluționare și multe, foarte multe piese muzicale culese din folclorul local.

Spunem corul de la Lăpuș, dar de fapt aici activează trei formații corale: una, cea mai recentă, a șoimilor patriei, de la 4 pînă la 8 ani; cea de-a doua formație este constituită din pionierii claselor primare; ultima, și cea mai bună, după cum a confirmat și recentul premiu, este formația pionierilor din clasele V—VIII. Practic, la Lăpuș, toți elevii Școlii generale de 10 ani au învățat să cînte. Și cîntă frumos, spre bucuria părinților și a fraților mai mari, care-i ascultă cu drag.

...Am plecat de la Lăpuș cu amintirea refrenului unui cîntec, pe care-l pregăteau copiii pentru un apropiat spectacol. Un refren — expresie a acestor frumoase meleaguri maramureșene cu oameni deosebiți.

MARIA NICOLAE DUMITRESCU

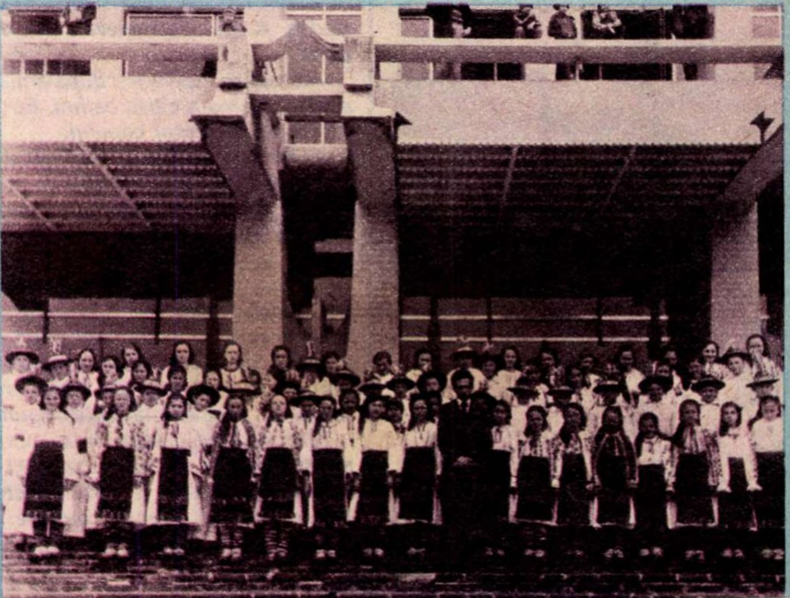

FINALA NAȚIONALĂ A CONCURSULUI „PRIETENII GRĂNICERILOR“ ÎN CEA DE A II-A EDIȚIE A „DACIADEI“

VACANȚĂ SPORTIVĂ LA MALUL MĂRII

Tabăra din 2 Mai, un minunat loc de odihnă și recreere, a găzduit în această vară 200 de pionieri reprezentînd echipaiele cîștigătoare ale fazelor județene din cadrul celei de-a doua ediții a «Daciadei» la concursul «Prietenii grănicerilor». Au sosit aici din 20 de județe limitrofe pentru susținerea finalei naționale — o întrecere polisportivă. Au petrecut multe clipe de adevărată vacanță, zile de plajă cu concursuri de înot, pasionante campionate de fotbal, întreceri de măiestrie în modelajul în nisip, carnavaluri, seri de muzică și poezie, concursuri de desene și creație literară dedicate Anului internațional al copilului, un inedit cros desfășurat pe faleză.

După prima probă — cea teoretică — «Semaforul» taberei anunța lapidar că: «echipajul județului Botoșani a obținut un punctaj record — (124 p.), răspunzînd corect la toate cele nouă întrebări ale chestionarului».

A urmat una dintre cele mai dificile probe — traseul aplicativ, desfășurat pe parcursul a două zile. Două zile de mare efort, ambiție și inerente emoții. Primele zece echipaje, care au parcurs traseul probei, pe o vreme excelentă și un teren bun (adică uscat), se pare că au fost favorizate. Noi am însoțit, însă, următorul grup, care a avut «avantajul» să se întreacă pe un teren bine desfundat de o ploaie torențială. Pionierii nu s-au descumpănit din pricina dificultăților care-i așteptau. Dimpotrivă, nerăbdători să înceapă concursul, își încercau busolele, schimbau impresii despre concursurile anterioare și antrenamentele la care participaseră. În așteptarea mașinii care urma să-i transporte pe terenul pistei, puteai surprinde și dialoguri ca cel care urmează:

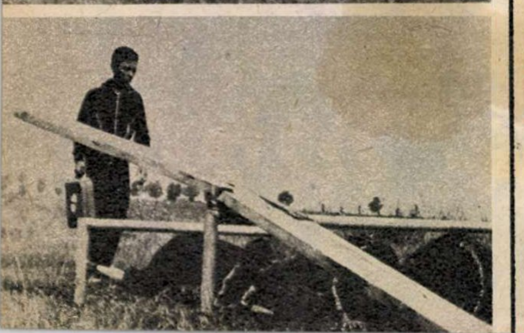

— M-a bătut ieri la «Club» un puști din Arad. Din cinci mutări m-a făcut mat. Și nu cred să aibă mai mult de zece ani.

— Puști, puști îi zicem noi. Îl știu și eu, că m-am împrietenit cu el pe plajă. Să-l fi văzut la concursul de înot! Puțin a lipsit să-l ia pe Cristi Lungoci — ăla din Suceava care a ieșit pe locul I.

— Arădenii sînt foarte buni. Parcă și la fete tot ei au luat locul I la toate stilurile. Cum o chema pe fetița aceea? Cînd am văzut-o cît de mărunțică e, nici nu mi-a venit să cred că are atîta forță și rezistență.

— Anca și mai cum?! Ah... Exact, Bodea! A fost, într-adevăr, cea mai bună.

— Cristina zice că ieri după-amiază a văzut în mare cîțiva delfini. Eu nu cred asta în ruptul capului.

— Ba este adevărat. I-am văzut și eu. Erau la o distanță destul de mare de mal dar, oricum, i-am putut vedea cum se joacă și a fost un spectacol teribil de interesant.

— Bine, intervine și Crina (o fetiță din județul Botoșani, cu care am avut ocazia să stăm mai mult de vorbă), dar atunci despre miile de cuiburi de rîndunele din malul argilos de pe plajă ce mai puteți spune?

POMPILIU
CUTEZĂTORI
NEPTUN

Rînd pe rînd, echipajele au pornit să străbată în alergare traseul, să repereze cu busola și harta punctele de control, să execute probele de pe pista aplicativă, să depisteze «urmele de infractori» și din nou să alerge, să execute trei aruncări cu «grenada», pînă la ultimul punct de control, acolo unde urmau să răspundă la ultimele întrebări legate de orientarea în teren. Asudați și obosiți, concurenții, cu baschetii semănînd cu încălțămintea cosmonauților debarcați pe Lună, veneau, unul cîte unul cu privirile numai zîmbet, spre profesorii care-i așteptau. Nu cunoșteau timpul cu care au terminat proba, dar erau fericiți că au izbutit, că echipa în întregime a ajuns cu bine și a trecut examenul de curaj, îndemînare și orientare în teren.

Finala națională a concursului s-a încheiat după desfășurarea a încă unei spectaculoase probe, cea de tir.

Iată, pe scurt, clasamentul general pe județe: **locul I și titlul de campioni naționali ai celei de-a doua ediții a «Daciadei»: echipajul județului Botoșani; locul II: echipajul județului Arad; locul III: echipajul județului Suceava.**

N.R. O mențiune specială pentru excelenta comportare a pionierilor fotbaliști din Bihor (cat. 11—12 ani) care, în finala pe detașamente, au reușit să cîștige locul I (cu 3-1) în fața echipei județului Suceava (cat. 13—14 ani). Sau altfel spus — viitor de aur «F.C. Bihor» are!

EMILIA TEODORU

AEROPORTUL

Evocare de EUGEN JIANU

Pe izlazul din dunga Timişului, înconjurat din trei părţi de hatul pădurii, s-au oprit, într-o dimineaţă cînd soarele încă n-apucase să se descleşteze pe de-a-ntregul dintre creştetele stejarilor, două maşini vopsite albăstrui învîrstat cu felurite dungi pămîntii astfel încît abia că le puteai deosebi de cele ale jurului. Nimeni nu le-a văzut apropierea, fiindcă n-au venit pe şosea, ci pe drumurile colbuite dintre holde, ca şi cum ar fi voit să cerceteze fără ca ele să fie băgate în seamă. Dintr-însele au coborît grăbiţi soldaţi îmbrăcaţi în nişte haine şi cizme cam ciudate.

Au măsurat în lung şi-n lat izlazul. L-au iscodit cu luare aminte prin toate cotloanele, ba, în unele locuri, au săpat şi gropi, ca şi cum ar fi voit să-l cunoască pînă şi în adîncime. Au cercetat şi împrejurimile, intrînd adînc pînă la desimea pădurii. Apoi au bătut nişte ţăruşi, iar către amiază au plecat, pe drumuri ocolite, aşa precum au venit. În urmă-le, la vreo cîteva zile, au poposit camioane, aşijderea vopsite în albastru învîrstat cu dungi pămîntii. Izlazul a fost împrejmuit cu ţăruşi şi trei rînduri de sîrmă ghimpată. Din loc în loc, pe acea sîrmă, au fost atîrnate felurite clopote ori cutii goale de conserve, încît numai să le fi atins şi pe dată se zvonea alarma. În hatul dinspre partea de miazăzi a pădurii, în două-trei zile, au fost ridicate nişte barăci în aşa fel alcătuite şi colorate încît nici că le puteai desluşi dintre tufanii şi lăstărişul pădurii. Deasupră-le au fost întinse plase aidoma năvoadelor de prins peşte, pe care, pentru a le ascunde şi mai bine, se aflau azvîrlite crengi, pale de fîn, brazde de iarbă. Pe drumurile, ba chiar şi pe potecile ce treceau prin partea locului au fost săpate şanţuri adînci şi largi, în aşa fel încît nimeni să nu se mai poată apropia; lasă că nici n-avea voie nimeni să cerceteze ori să cerce fiindcă santinelele aşezate prin toate părţile — chiar acolo unde te aşteptai mai puţin —, pînă şi-n adîncul pădurii, stăteau cu degetul mereu pe trăgaciul pistolului-mitralieră oprind orice apropiere.

În cîteva locuri, bine ascunse vederii, au fost săpate tranşee din care se ridicau către ceruri ţevile unor tunuri şi ale unor mitraliere, gata oricînd să scuipe foc.

Izlazul a fost rupt de sat, ajungînd un fel de întăritură militară. Nimeni n-avea voie şi nici nu se încumeta să calce prin preajmă. Vaca dadei Minca, rătăcită de turmă şi care cerea să păşuneze locurile ştiute de altădată, a fost puşcată cît te-ai freca la ochi şi acolo i-au albit ciolanele; dada Minca n-a avut voie nici măcar să-i ia pielea, ca să se despăgubească cît de cît. Nici soldaţii aceia străini nu luau calea satului, rămînînd acolo, între şirurile de sîrmă ghimpată, ca într-o cetate de-a lor.

Au mai trecut aşa vreo dou-trei zile, apoi, într-un fapt de zi, cam odată cu răsăritul soarelui, acolo, pe izlaz, s-au lăsat cîteva avioane. Nu păreau a fi din cele pe care le mai văzuseră sătenii zburînd pe ceruri. Aduceau ca nişte stîrci uriaşi! Se apropiaseră zburînd tare pe jos şi fără prea multă larmă încît lumea s-a pomenit deodată cu ele deasupra satului şi tuturora le-a fost teamă ca nu cumva, în zborul lor, să se lovească de turla bisericii. Ajunse deasupra izlazului, acele avioane s-au tras sub scutul pădurii adăpostindu-se în barăcile ce le-au fost ridicate anume.

Soldaţii şi toţi cei care îşi depănau traiul pe acolo aveau săpate în pămînt bordeie pe care nici că le vedeai. Totul părea lipsit de viaţă; nici o goarnă, nici măcar un fluier nu răzbătea în afară. Santinelele şi patrulele care făceau paza prin preajmă erau şi ele cît se poate de tăcute. De nicăieri nu se ridica vreun firicel de fum; bucătăria se afla într-altă parte şi de acolo demîncarea era adusă cu o maşină la ceasurile potrivite.

Cum-necum, pînă la urmă tot s-a aflat despre ce era vorba: un aeroport german din cele pentru avioane de recunoaştere cu misiune specială de spionaj. Avioane care se ridicau în zbor abia simţit şi, ziua-noaptea, iscodeau orice mişcare, de o parte şi de alta, atît în zona frontului cît şi în spatele său. După cum vesteau ele vreo primejdie, de pe alte aeroporturi se înălţau avioane care bombardau sau mitraliau. Spuneau oamenii că fără acele avioane generalii cei mari germani ar fi fost de-a dreptul orbi, iar ordinele de luptă pe care le-ar fi dat ei ar fi fost fără de nici un temei.

...Nică, flăcăiaşul care era tocmit peste vară să păstorească mieii satului, era singurul care se mai abătea prin partea locului. Iarba nepăşunată de atîta amar de vreme era grasă şi mustoasă, plăcînd mieilor, iar el, Nică, era un flăcăiandru, mai mult copilandru, care nu ispitea frica nimănui. Mai ştia să cînte tare bine din fluier şi nu de puţine ori chiar santinelele acelea străine îl chemau să se apropie, dorind să-l asculte. Ba, de cîteva ori, s-a întîmplat să-i ceară să le aducă şi niscaiva ţigări sau te miri ce alte mărunţişuri de prin sat. Mai avea Nică şi un cîine deprins cu slujba la el după învăţătura dobîndită de la bacii bătrîni la stîni. Le plăcea acelor soldaţi cum asculta cîinele de poruncile primite de la stăpînul său şi cum aduna mieii răsfiraţi ori cum întorcea turma către alt drum.

...În vara aceea, luna lui august se dovedise a fi fierbinte tare, plină de zăpuşeli. Viaţa celor de prin partea locului se scurgea după tipicul ştiut. Grijilor de toate zilele ale sătenilor li s-au mai adăugat şi greutăţile tot mai mari ale războiului. Dar în noianul de griji şi de munci legate de viaţa cea de fiece zi, nimeni n-a prea băgat de seamă că în sat au venit un ofiţer tînăr şi cîţiva soldaţi aşijderea foarte tineri. Păreau să întocmească nişte hărţi, fiindcă mai tot timpul se aflau afară, pe holde, şi măsurau cu nişte ocheane ba una, ba alta. Odată, de dimineaţa şi pînă hăt tîrziu către seară, au stat urcaţi în turla bisericii şi de acolo au tot măsurat cu ocheanele lor, înscriind cele văzute pe o hartă anume. Seara se mai trăgeau către crîşmă, cercînd să afle cît mai multe despre drumurile de care, ba chiar şi despre potecile ce se aflau prin partea locului, mai cu seamă către pădure şi prin jurul aeroportului acela. Erau cartiruiţi la şcoală; acolo, în cancelarie, uneori lumina ardea pînă tîrziu noaptea. Ofiţerul acela tînăr şi soldaţii lui erau plecaţi asupra hărţilor lor, în care nu conteneau să însemne cu creioane de felurite culori.

Acolo, la şcoală, s-au întîlnit, într-o duminică, şi cu Nică, venit la o şezătoare. Le-a plăcut, fireşte, cum a doinit din fluier, aşa că n-a fost de mirare nimănui că, după şezătoare, au zăbovit mai mult de vorbă. A aflat ofiţerul şi despre îndeletnicirile lui Nică şi despre drumurile lui, despre apropierile lui de acel aeroport de care nimeni altcineva nu se alăturase aşa ca el.

După alte cîteva zile, ca din întîmplare, ofiţerul cel tînăr s-a întîlnit cu Nică lîngă fîntîna care da către hatul pădurii. Au prins a sta de vorbă ba de una, ba de alta. Nică răspundea cuviincios şi dezgheţat. I-a arătat ofiţerului celui tînăr tot ce ştia să facă Obuz, cîinele lui.

— Nică, ai vrea tu să mă ajuţi pe mine într-o treabă pe care trebuie să o ştim numai noi doi? Şi, zîmbind, a mai adăugat: «Secret militar»!

— Cum de nu; numai să pot.

— Eu cred că ai să poţi. Dar trebuie să-ţi spun că poate fi o treabă cu oarecare primejdie. În orice caz, oricine te-ar întreba, pe mine nu m-ai văzut decît de vreo două-trei ori, întîmplător, prin sat şi nu ţi-am cerut nimica. Eu — şi aici ofiţerul cel tînăr apăsă pe fiecare cuvînt — orice s-ar întîmpla, n-am să spun niciodată nimănui nimica despre cele ce mi le vei spune tu. Înţelegi?

— Înţeleg.

— Uite, eu trebuie să ştiu cît mai multe despre acel aeroport german. Am auzit că treci în fiece zi prin partea locului.

— Da, dar n-am voie să zăbovesc mai mult de un ceas-două.

— Nici nu trebuie; numai că de azi înainte ai să treci pe acolo cînd dimineaţa, cînd pe la prînz, cînd către seară. În fiece zi la altă vreme. Se poate?

— Sigur că se poate, că am să-mi fac ocolul de fiecare dată altfel.

— Aşa; şi cînd treci pe la el, să te uiţi bine şi să-mi spui mie cum se află aşezate locurile lor de pîndă, pe unde stau santinelele, pe unde trec patrulele, la ce vreme vine maşina lor cu demîncare şi pe unde trece. Ca să nu le încurci, de fiecare dată urmăreşti cîte ceva. Nu-ţi faci nici un fel de însemnare. Numai te uiţi şi atîta. Seara, treci pe la şcoală ca şi cum ai avea acolo vreo treabă şi om găsi noi răgazul să stăm de vorbă. Încă o dată, treci pe acolo aşa cum ai trecut şi pînă acuma; numai că eşti mai atent la cele de prin preajmă.

...Aşa a aflat ofiţerul cel tînăr ceea ce voia să cunoască. Ştia unde se află posturile santinelelor, cînd se schimbă şi pe unde trec. Care-s drumurile patrulelor. Unde-s bordeiele oamenilor şi mai cu seamă a mai aflat ceasurile de trecere ale maşinii cu demîncare, drumul de fiecare zi şi că, lîngă cotul pădurii, fiind nişte ogaşe mari, trebuie să meargă încet, încet de tot.

În raportul grupului de armate german, atacul dat de soldaţii români asupra aeroportului a fost astfel menţionat: «Aeroportul strict secret de supraveghere al grupului de armate a fost anihilat imediat după 23 august de către un detaşament redus de ostaşi români care, se pare, a acţionat în strînsă legătură cu localnicii. Anihilarea acestui aeroport a adus grave prejudicii şi a perturbat întreaga activitate ulterioară a grupului de armate, lipsit de orice posibilitate de a cunoaşte mişcările trupelor române. În ciuda măsurilor stricte de pază, a fost atacat camionul care transporta subzistenţa aviatorilor şi a detaşamentului aflat acolo. Odată intraţi în posesia camionului şi îmbrăcînd uniformele soldaţilor germani, grupul de români a pătruns în incinta aeroportului, dovedind o perfectă cunoaştere a locurilor. Au fost incendiate avioanele şi depozitele de carburanţi, după care soldaţii români s-au retras în ordine».

În jurnalul de operaţii militare al diviziei române stă următoarea menţiune: «Aeroportul de supraveghere german a fost atacat şi distrus complet de către un detaşament de şoc aflat sub comanda locotenentului în rezervă Tomescu, învăţător, în dimineaţa zilei de 24 August 1944. În urma unei acţiuni extrem de curajoase, dovedind o perfectă cunoaştere a locurilor, bucurîndu-se de sprijinul populaţiei, detaşamentul locotenentului Tomescu a izbutit ca, fără de nici o pierdere, să distrugă depozitele de carburanţi şi avioanele, după care restul grupului german aflat acolo a fost nevoit să abandoneze poziţiile».

Ilustraţie: ION MIHĂESCU

TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU, SECRETARUL GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, PREȘEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA,

MULT IUBITE ȘI STIMATE TOVARĂȘE NICOLAE CEAUȘESCU,

Participanții la cel de-al VIII-lea Forum Național al pionierilor, care și-a desfășurat lucrările la Mangalia, sub deviza «De la comuniști învățăm cutezanța revoluționară», își îndreaptă cu dragoste și adîncă recunoștință gîndul către dumneavoastră, mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, prietenul și îndrumătorul cel mai apropiat al tuturor copiilor României socialiste, și vă adresează și cu acest prilej cele mai sincere și fierbinți mulțumiri pentru grija permanentă pe care o acordați creșterii și educării copiilor, pentru dragostea cu care înconjurați tinerele vlăstare ale patriei noastre socialiste.

Forumurile pionierești, instituite din inițiativa dumneavoastră, constituie o înaltă școală de educație comunistă, revoluționară a pionierilor și școlarilor, reprezintă din ce în ce mai mult o tribună de analiză și dezbatere a activității desfășurate, un cadru de afirmare a democrației în viața de organizație, de stimulare a inițiativei copiilor, de antrenare a acestora la conceperea, organizarea și desfășurarea întregii activități politico-educative a Organizației Pionierilor.

Participarea noastră la Forumul Național a reprezentat, totodată, un minunat prilej de statornicire a unor strînse relații de prietenie, de cunoaștere, înțelegere și apropiere reciprocă cu copiii din unele țări ale Europei, Asiei, Africii, Americii Latine și Americii de Nord, sosiți în România pentru a-și petrece o parte din vacanța lor în tabăra de la Năvodari și pentru a participa, împreună cu pionierii și școlarii români, la Festivalul cultural-artistic «Copiii lumii doresc pacea», organizat cu prilejul Anului internațional al copilului.

Puternic stimulați de îndemnurile calde cuprinse în Mesajul pe care ni l-ați adresat cu prilejul împlinirii a 30 de ani de la crearea Organizației Pionierilor din România și al Anului internațional al copilului, precum și în aceste zile, cu ocazia primirii unui grup de copii prezenți la Festivalul internațional «Copiii lumii doresc pacea», de participarea dumneavoastră, mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, împreună cu mult stimata tovarășă Elena Ceaușescu, cu ceilalți tovarăși din conducerea partidului și statului la manifestările noastre, ne angajăm ca, îndrumați de cadrele și activiștii Organizației Pionierilor, sub conducerea organelor și organizațiilor de partid, să răspundem prin noi fapte de muncă și învățătură încrederii pe care ne-o acordați, condițiilor minunate asigurate pentru creșterea și educarea noastră, a tinerei generații. Sîntem deosebit de mîndri și bucuroși că din inițiativa și cu participarea dumneavoastră nemijlocită s-au inaugurat, în anul celei de-a XXX-a aniversări a Organizației Pionierilor și Anul internațional al copilului, lucrările de construcție a Centrului de educație și cultură al pionierilor și copiilor din București, important și modern complex politico-educativ și cultural-recreativ pentru care încă o dată vă mulțumim fierbinte din adîncul inimilor noastre de copii.

Făcînd o temeinică analiză a activității politico-educative desfășurată în unitățile și detașamentele pionierești în anul școlar 1978—1979, noi, participanții la Forumul Național, ne-am angajat să facem totul pentru sporirea contribuției organizației noastre, pe baza Planului de măsuri aprobat de conducerea partidului, la educarea comunistă, prin muncă și pentru muncă, în spirit patriotic, revoluționar a tuturor copiilor țării, români, maghiari, germani și de alte naționalități, să învățăm cu pasiune și perseverență pentru cucerirea celor mai înalte cote ale științei și tehnicii, pentru a ne însuși cele mai nobile virtuți ce caracterizează pasiunea pentru nou, dăruirea și cutezanța revoluționară pentru cauza socialismului și comunismului.

Forumul Național al pionierilor, prin multitudinea acțiunilor inițiate, ne-a prilejuit nouă, pionierilor veniți din toate colțurile țării, cunoașterea nemijlocită a muncii pe care o desfășoară în aceste zile, în cinstea celei de-a XXXV-a aniversări a eliberării patriei și a celui de-al XII-lea Congres al partidului. asemenea întregului nostru popor, minunații și harnicii oameni ai muncii din județul Constanța. Vizitarea marilor obiective industriale ale cincinalului, întîlnirile cu comuniștii și uteciștii de la Combinatul petrochimic Midia-Năvodari, Șantierul național al tineretului de la Canalul Dunăre-Marea Neagră, Șantierul naval Mangalia, cooperativele agricole de producție și întreprinderile agricole de stat ne-au prilejuit clipe de neuitat și ne-au întărit și mai mult hotărîrea de a ne angaja în numele celor peste 2,4 milioane pionieri, pe care i-am reprezentat la Forumul Național, să învățăm și să muncim cît mai bine pentru a deveni demni urmași ai comuniștilor, ai acelora care, urmîndu-vă neabătut pe dumneavoastră, mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, făuresc cu pasiune, dăruire și elan revoluționar noul și strălucitul chip comunist al patriei noastre dragi.

Cu inimile noastre tinere și cutezătoare vibrînd de mîndrie patriotică, cu adînci sentimente de prețuire și recunoștință față de dumneavoastră, strălucit conducător al partidului și statului nostru, personalitate proeminentă a epocii contemporane, vă rugăm să ne permiteți ca, în numele tuturor pionierilor și șoimilor patriei din România, să vă adresăm cele mai sincere și calde felicitări cu prilejul decernării de către Institutul de Relații Internaționale din Roma a medaliilor de aur și jubiliară, expresie a prestigiului de care se bucură pe plan mondial România socialistă, activitatea pe care o desfășurați dumneavoastră pentru triumful ideilor de pace și înțelegere între popoare, pentru făurirea unei lumi mai bune și mai drepte pe planeta noastră.

Totodată, ne exprimăm bucuria pentru decernarea, de către același institut, a unor înalte distincții mult stimatei tovarășe Elena Ceaușescu, personalitate de prestigiu a științei și vieții politice din țara noastră, prieten apropiat al tuturor copiilor din România.

Vă încredințăm, mult iubite și stimate tovarășe secretar general, că sîntem hotărîți ca, în perioada vacanței, să organizăm în continuare ample acțiuni politico-educative de masă dedicate celei de-a XXXV-a aniversări a eliberării patriei și celui de-al XII-lea Congres al partidului, să participăm, după puterile noastre, la activități de muncă în agricultură, la strîngerea și depozitarea recoltei, la buna gospodărire și înfrumusețare a tuturor localităților patriei, la pregătirea exemplară a școlilor pentru noul an de învățămînt, la colectarea și valorificarea plantelor medicinale și a fructelor de pădure, a unor materiale secundare necesare economiei naționale.

Vă raportăm că sîntem hotărîți ca, în cinstea celui de-al XII-lea Congres al partidului, să realizăm integral angajamentele de muncă patriotică ale Organizației Pionierilor pentru anul 1979.

Conștienți de faptul că pionierii și școlarii de astăzi vor fi cetățenii patriei noastre de mîine, muncitori, țărani, tehnicieni, cadre cu pregătire superioară, temeinic pregătite politic și profesional, chemate să înfăptuiască la un înalt nivel calitativ Programul partidului și grandiosul program de muncă ce va fi adoptat de al XII-lea Congres al partidului, menit să asigure intrarea României socialiste într-o fază nouă, superioară a dezvoltării sale economice și sociale, vă asigurăm, mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, că vom milita neîncetat pentru înlăturarea cît mai grabnică a neajunsurilor ce mai există în activitatea noastră, că vom face totul pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor încredințate de partid, pentru educarea noastră, a pionierilor, prin muncă și pentru muncă, pentru obținerea unor rezultate bune și foarte bune la învățătură și în activitatea pionierească.

Consiliile și comandamentele pionierești, comandanții-instructori și activiștii Organizației Pionierilor se vor preocupa în continuare, la un nivel calitativ superior, de formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste, revoluționare a pionierilor și școlarilor, ridicarea nivelului lor politico-ideologic și formarea concepției materialist-dialectice despre lume și viață, de mobilizarea tuturor copiilor pentru a participa la Festivalul Național «Cîntarea României» și la Competiția sportivă «Daciada».

Ne angajăm în mod solemn în fața partidului și poporului, a dumneavoastră, mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, în numele tuturor pionierilor țării, ca, îndrumați de cadrele didactice și cu sprijinul U.T.C., al comitetelor cetățenești de părinți, al consiliilor și comitetelor de femei, sub conducerea organelor și organizațiilor de partid, să învățăm și să muncim în așa fel încît să merităm dragostea, grija părintească și încrederea pe care ni le acordați, să răspundem prin fapte minunatelor condiții de muncă și viață ce ne sînt create, să contribuim din plin, pe măsura puterilor noastre, la înfăptuirea Programului partidului comunist de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

«Tot înainte!»

Participanții la cel de-al VIII-lea
Forum Național al pionierilor

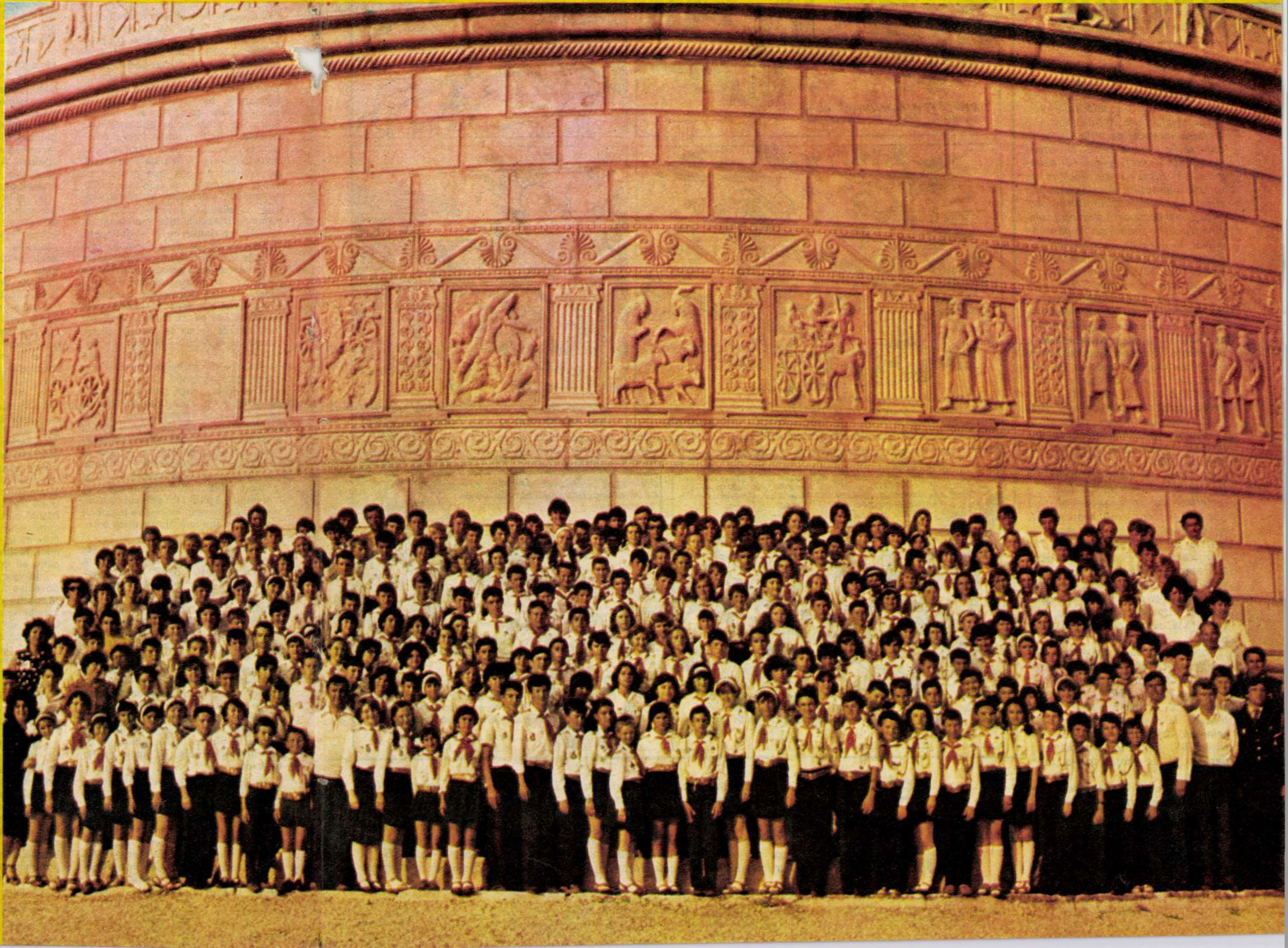

VITRINA LITERARĂ

FOC NESTINS

Copilul iobagului Alexandru Iancu, judele din Vidra de Sus, s-a născut pe vatra unui sat moțesc încins de focul nestins al răscoalei lui Horea. Avrămuț află de la bătrînii locului că lucrarea începută de atîta vreme se cade să fie dusă la capăt. Iar amara experiență a vieții de copil îl determină să pășească cu hotărîre pe urmele înaintașilor. Asistă cu pumnii strînși a revoltă la schingiuirea iobagilor prinși de pîndarii stăpînirii culegînd fructe de pădure sau la pășcutul oițelor în preajma codrilor din jur. Printre jocurile sale preferate întîlnim Horiada, o bătălie între iobagi și nemeși, evocînd vremea Crăișorului.

În casa părintească ascultă povestea neamului său și muncește cu sîrg, ca un adevărat copil de iobag: așchiază șindrilă, prelucrează lemnul, paște mielușeii, face cărăușii și se cutremură cînd vede la Baia de Arieș șirul copiilor de mineri încrîncenați sub coșurile încărcate cu minereu. La școală este un elev strălucit, obținînd mereu calificativul «eminent». Studiind latina, rămîne încîntat de asemănarea ei cu vorbirea moților.

La liceu se menține mereu în fruntea elevilor străluciți, fiind caracterizat de un profesor al său: «Se uită în ochii omului cu îndrăzneală și arată a nu avea spinarea îndoită și nici capul plecat». Se împrietenește cu Papiu Ilarian, Iacob Mureșanu, Axente Sever, Ioan Rațiu și cu tineri maghiari sau sași care nu-i vedeau cu ochi buni pe exploatatori. La Tîrgu Mureș se pregătește să devină avocat al poporului său obidit.

Povestea copilăriei lui Avram Iancu, scrisă cu atîta căldură și talent de către David Sava, se sfîrșește în preajma anului 1848, cînd tînărul cancelarist cutreieră satele pentru trezirea la demnitate națională a celor oropsiți. Adică în anul în care Craiul Munților a transformat focul nestins al lui Horia într-o mare vîlvătaie.

Editurii «Ion Creangă» i se cuvine toată lauda pentru condițiile excelente în care a scos această carte în Anul internațional al copilului.

PATIȚA SILVESTRU

LA PORȚILE SEVERINULUI II

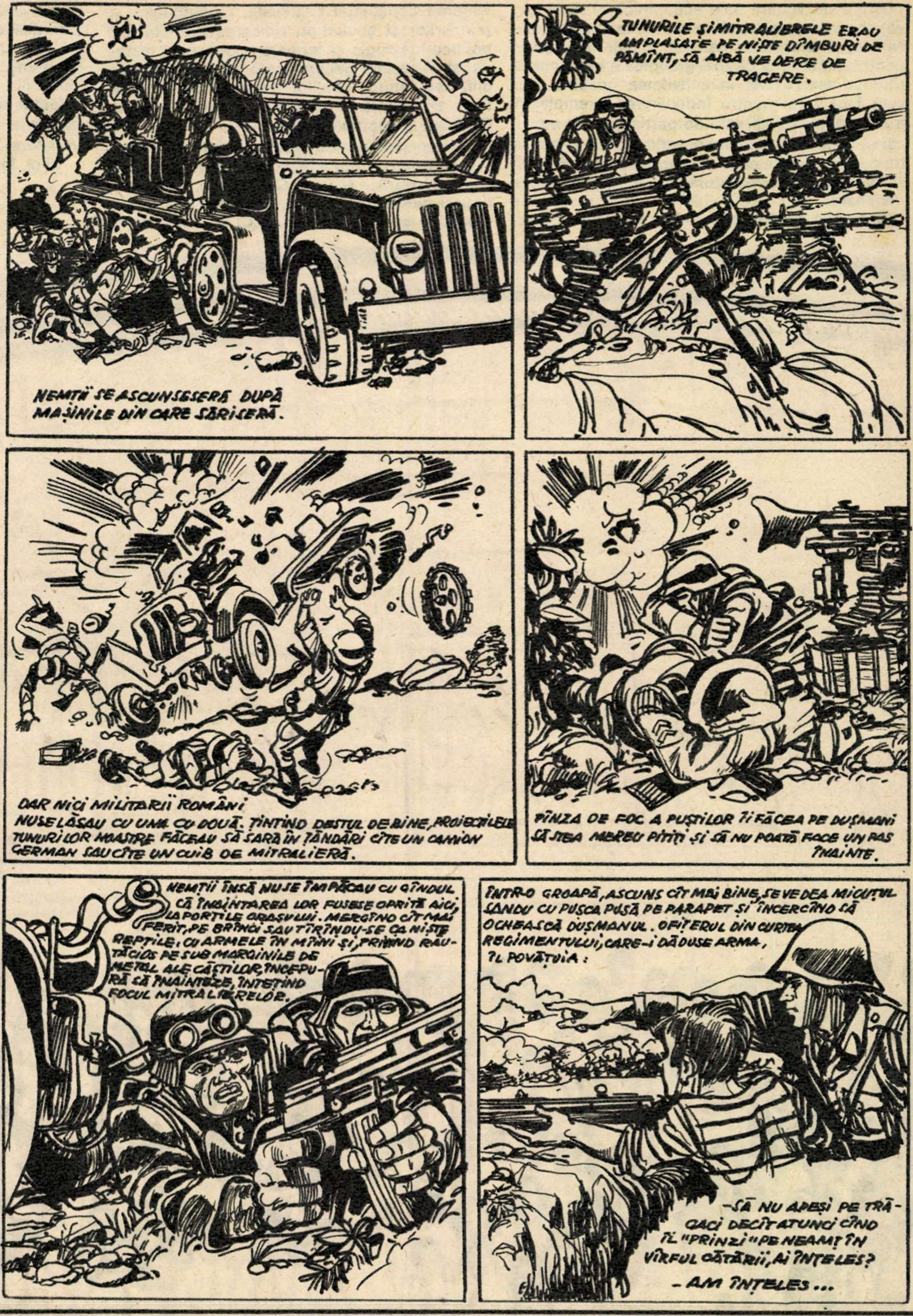
NEMȚII SE ASCUNSESERĂ DUPĂ MAȘINILE DIN CARE SĂRISERĂ.
TUNURILE ȘI MITRALIERELE ERAU AMPLASATE PE NIȘTE DÎMBURI DE PĂMÎNT, SĂ AIBĂ VEDERE DE TRAGERE.
DAR NICI MILITARII ROMÂNI NU SE LĂSAU CU UNA CU DOUĂ. ȚINTIND DESTUL DE BINE, PROIECTILELE TUNURILOR NOASTRE FĂCEAU SĂ SARĂ ÎN ȚĂNDĂRI CÎTE UN CAMION GERMAN SAU CÎTE UN CUIB DE MITRALIERĂ.
PÎNZA DE FOC A PUȘTILOR ÎI FĂCEA PE DUȘMANI SĂ STEA MEREU PITIȚI ȘI SĂ NU POATĂ FACE UN PAS ÎNAINTE.
NEMȚII ÎNSĂ NU SE ÎMPĂCAU CU GÎNDUL CĂ ÎNAINTAREA LOR FUSESE OPRITĂ AICI, LA PORȚILE ORAȘULUI. MERGÎND CÎT MAI FERIT, PE BRÎNCI SAU TÎRÎNDU-SE CA NIȘTE REPTILE, CU ARMELE ÎN MÎINI ȘI, PRIVIND RĂUTĂCIOS PE SUB MARGINILE DE METAL ALE CĂȘTILOR, ÎNCEPURĂ SĂ ÎNAINTEZE, ÎNTEȚIND FOCUL MITRALIERELOR.
ÎNTR-O GROAPĂ, ASCUNS CÎT MAI BINE, SE VEDEA MICUȚUL SANDU CU PUȘCA PUSĂ PE PARAPET ȘI ÎNCERCÎND SĂ OCHEASCĂ DUȘMANUL. OFIȚERUL DIN CURTEA REGIMENTULUI, CARE-I DĂDUSE ARMA, ÎL POVĂȚUIA:
–SĂ NU APEȘI PE TRĂGACI DECÎT ATUNCI CÎND ÎL "PRINZI" PE NEAMȚ ÎN VÎRFUL CĂTĂRII, AI ÎNȚELES?
– AM ÎNȚELES ...

CELE DOUĂSPREZECE FRUMOASE

La Editura «Facla» din Timișoara, a apărut, de curînd, volumul **Cele douăsprezece frumoase,** *o atrăgătoare carte cu basme, semnată de Elisabeta Preda. Autoarea se distinge printr-o deosebită capacitate de a imagina, de a fascina prin frumusețea și tensiunea povestirii, care instruiește și delectează totodată. Reținem basmele «Ceșcuța de porțelan», «Cele douăsprezece frumoase», «Cioplitorul», «Ciupercuța fermecată». Elisabeta Preda știe să strecoare pe nesimțite în demersul*

Scenariu: ION GRECEA
Desene: PUIU MANU

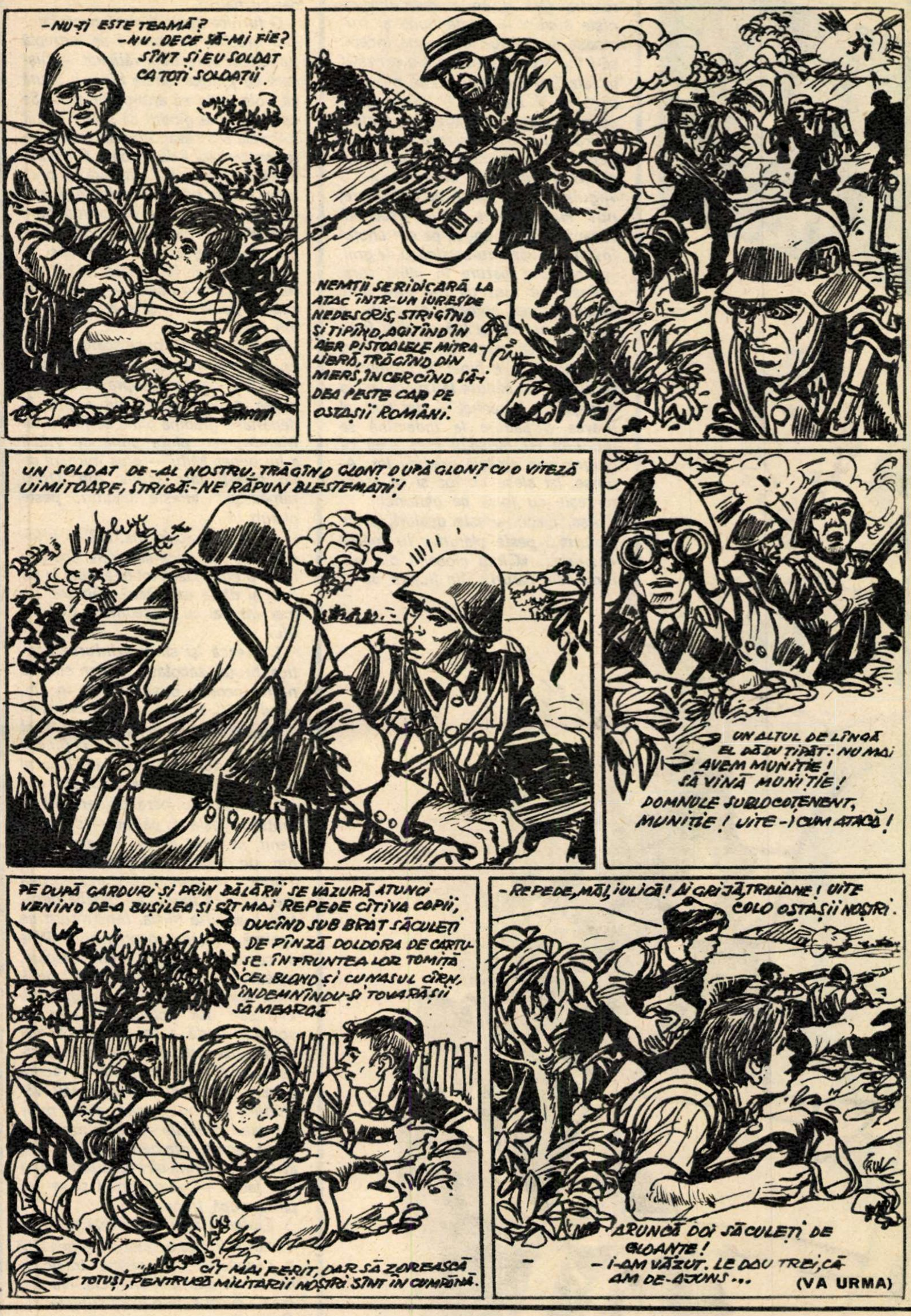
-NU-ȚI ESTE TEAMĂ?
-NU. DECE SĂ-MI FIE? SÎNT ȘI EU SOLDAT CA TOȚI SOLDAȚII.
NEMȚII SE RIDICARĂ LA ATAC ÎNTR-UN IUREȘ DE NEDESCRIS, STRIGÎND ȘI ȚIPÎND, AGITÎND ÎN AER PISTOALELE MITRALIERĂ, TRĂGÎND DIN MERS, ÎNCERCÎND SĂ-I DEA PESTE CAP PE OSTAȘII ROMÂNI.
UN SOLDAT DE-AL NOSTRU, TRĂGÎND GLONȚ DUPĂ GLONȚ CU O VITEZĂ UIMITOARE, STRIGĂ: -NE RĂPUN BLESTEMAȚII!
UN ALTUL DE LÎNGĂ EL DĂDU ȚIPĂT: NU MAI AVEM MUNIȚIE! SĂ VINĂ MUNIȚIE!
DOMNULE SUBLOCOTENENT, MUNIȚIE! UITE-I CUM ATACĂ!
PE DUPĂ GARDURI ȘI PRIN BĂLĂRII SE VĂZURĂ ATUNCI VENIND DE-A BUȘILEA ȘI CÎT MAI REPEDE CÎTIVA COPII, DUCÎND SUB BRAȚ SĂCULEȚI DE PÎNZĂ DOLDORA DE CARTUȘE. ÎN FRUNTEA LOR TOMIȚĂ CEL BLOND ȘI CUMNATUL CÎRN, ÎNDEMNÎNDU-ȘI TOVARĂȘII SĂ MEARGĂ
... CÎT MAI FERIT, DAR SĂ ZOREASCĂ TOTUȘI, PENTRU CĂ MILITARII NOȘTRI SÎNT ÎN CUMPĂNĂ.
-REPEDE, MĂI, IULICĂ! AI GRIJĂ, TRAIANE! UITE COLO OSTAȘII NOȘTRI.
-ARUNCĂ DOI SĂCULEȚI DE GLOANTE!
-I-AM VĂZUT. LE DAU TREI, CĂ AM DE-AJUNS...

(VA URMA)

miraculos al basmului un adevăr grav, un gînd matur. De aceea, volumul ei poate fi socotit fără exagerare o autentică și seducătoare «carte de învățătură». Și, ca o dovadă a interesului pe care-l acordă artiștii plastici ilustrației de carte pentru copii, Eszter Takács realizează o adevărată carte de artă. Grafica ei are mari posibilități de sugestie. Pe copertă, una din cele douăsprezece frumoase zîne ia de mînă un om de rînd, Prislea, și-l poartă în zbor spre înălțimile cosmice. Este, poate, un simbol al călătoriei la care sînt invitați și cutezătorii, cei cărora le sînt adresate aceste comori de înțelepciune, de visare, de frumusețe.

GEORGETA ADAM

DEBUT „CUTEZĂTORII"

Andreea FLONDOR-STRAIN

CLASA A VIII-A B,
LICEUL „ION VIDU",
TIMIȘOARA

Zîmbetul

Vai! Lacrimile au inundat o față.
M-am uitat la ea cu mirare;
Ea s-a uitat la mine —
S-a schimbat,
S-a luminat.
Zîmbetul, apoi rîsul au inundat o față.

Fluturele

Mă uit la tine — tac.
Mă fascinează zborul tău viol;
Și nu te-oprești...
Ba da...
Mă uit la tine,
Iar tu, gingaș,
Te apropii de o floare
Și o saluți ca pe o zînă,
Apoi te depărtezi
Strîngînd pe aripi pulberea de aur a zilei.
Copiii fermecați aleargă fericiți spre tine...
Sînt fericiți.
Și fericirea lor o-mpărtășesc și eu.
Mă simt purtat de vînt
Plimbîndu-mă alene în lumea ta de basm,
Simbol al purității și luminii!

-FOILETON-

CALUL, POEZIA ŞI SUMERIENII

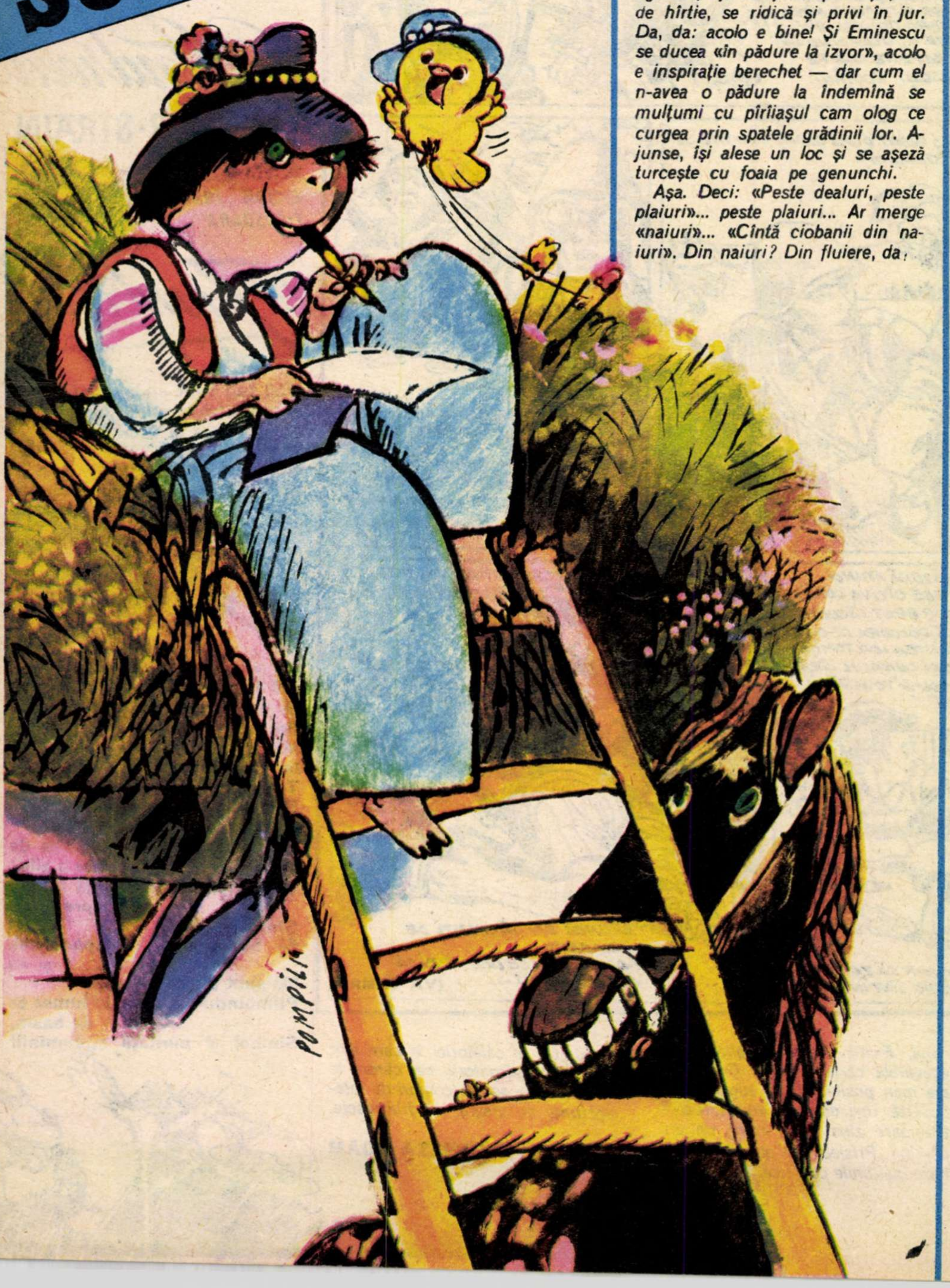

Nu, nu mergea rima. Afară era o minunăţie de zi, în curte linişte, rîndunicile intrau şi ieşeau prin fereastra fără geam a grajdului ca nişte suveici — toate bune şi frumoase, dar lui nu-i ieşea rima. Începu să-l încerce regretul că s-a grozăvit în faţa Stelicăi, dar cum să n-o facă dacă ea îl luase aşa? «Faci tu o poezie cînd mi-oi vedea eu ceafa». Adică ea poate că are zece la compunere, iar el, Cinteacă, pentru că mai mănîncă din cînd în cînd cîte o virgulă, cîte-un semn de exclamare, nu? Habar n-are ea ce-nseamnă vacanţa, cum îl apucă pe om cheful inspiraţiei văzîndu-se slobod de griji, contemplînd natura în plină vară.

Pesemne însă că n-a ales bine locul. E prea aproape de curte, e zgomot, aşa că îşi luă pixul şi foaia de hîrtie, se ridică şi privi în jur. Da, da: acolo e bine! Şi Eminescu se ducea «în pădure la izvor», acolo e inspiraţie berechet — dar cum el n-avea o pădure la îndemînă se mulţumi cu pîrîiaşul cam olog ce curgea prin spatele grădinii lor. Ajunse, îşi alese un loc şi se aşeză turceşte cu foaia pe genunchi.

Aşa. Deci: «Peste dealuri, peste plaiuri»... peste plaiuri... Ar merge «naiuri»... «Cîntă ciobanii din naiuri». Din naiuri? Din fluiere, da, dar... Şi cu naiurile astea cine cîntă, dom'le?! Cu vioara, lăutarii; cu frunza, haiducii; cu fluierul, ciobanii — dar cu naiul?...

O furnică ageră îl pişcă necruţător sub ureche, iar mîna i se îndreptă fulgerător spre locul vătămat — mişcare cu prilejul căreia hîrtia îi zbură cît colo, gata să ajungă în gîrlă. Se cutremură la gîndul că s-ar fi putut întîmpla aşa ceva! Simţind cum gustul posterităţii îi dă tîrcoale, Cinteacă împături lacom hîrtiuţa fără de preţ, luă pixul, se ridică în picioare şi privi din nou, să-şi aleagă un loc mai bun. Zborul unei rîndunici îi purtă privirea pînă la grajd, de-acolo sus, în pătulul plin de fîn uscat... Aha! «În fînul de curînd cosit» — vibră în el coarda poetică — şi speranţa musti din nou.

Ajunse repede, puse scara şi urcă. Ei, aşa mai mergea — aici avea şi o privelişte de sus asupra lucrurilor: vedea bine pădurea lui Ciufu în depărtare, grădina plină de flori a lui Mandroneci, pluta plină de vrăbii a lui nenea Mitu — plus mirosul de fîn care-ţi face inima zob. Unde rămăsese? «Peste dealuri, peste plaiuri...»

— Ce faci acolo mă, ai? — îl întrebă de jos taică-său care apăruse nu ştiu cum. Dacă tot te-ai suit, ia un braţ şi dă la cal. Dacă slăbeşte, nu mai am trai cu preşedintele C.A.P.-ului.

Cinteacă îşi simţi avînturile poetice brutal sabotate — dar ştia că n-are încotro: puse hîrtiuţa în sîn, pixul la fel, strînse un braţ vîrtos — phiu, ce miros! — şi coborî încet scara — nu de grija fînului, ci fiindcă meditaţia nu-l părăsise. Calul îl primi cu o voioşie nebună, mai să-l dea jos cu nările lui nerăbdătoare. Vărsă braţul în iesle şi, părîndu-i-se că i-a venit în fine ideea, scoase febril din sîn hîrtia, apoi pixul şi... Dar n-apucă să imortalizeze neasemuita metaforă că harşti! — gloaba nesătulă îi smulse hîrtia. Înmărmurit de spaimă. Cinteacă o privi cum fîlfîie o secundă şi apoi cum dispare, amestecată cu o frunză de pălămidă, între fălcile sonore ale ducipalului. Vru să-i dea dobitocului una cu spiţul în burtă — dar renunţă şi ieşi afară, încovoiat de ireparabila pierdere. «Ce e cu tine, mă, te doare ceva?» — îl întrebă taică-său văzîndu-l, pesemne, palid. «Mi-a mîncat calul poezia!» — răspunse Cinteacă scurt, dramatic. «Zău? Păi, atunci înseamnă că a fost bună. Să-i mai faci!» — glumi omul şi se depărtă după treburi.

Cinteacă însă nu-şi mai revenea; îi stăruia în faţa ochilor imaginea albă a capodoperei dispărînd tragic în maxilarele patrupedului. Da. Nu trebuia s-o scrie pe-o foaie stingheră!... Data viitoare o s-o scrie pe-un caiet, ba nu, pe-o scîndură, pe-o... pe-o lespede de piatră... ca sumerienii!

Aha! Ca sumerienii — stabili el triumfal — şi părîndu-i-se că s-a mai răzbunat niţel, simţi cum îşi revine.

T. ILIE

CARATE ALE CREATIVITĂȚII ROMÂNEȘTI

Fără îndoială că bogăția cea mai de preț a unei țări o reprezintă oamenii ei, capacitatea acestora de a îndrăzni și imagina, de a descoperi și inova, de a crea și a construi. Punerea în valoare a gîndirii și forței creatoare a oamenilor de știință, a oamenilor muncii reprezintă cea dintîi cale a progresului, a creșterii gradului de civilizație. Într-un asemenea context, în cei 35 de ani care au trecut de la eliberarea țării, economia, știința și cultura au înflorit uimitor. Este impresionant să comparăm forța industrială a țării noastre de azi cu cea din 1938, pe care o întrece de 42 de ori. O veritabilă performanță, la care o contribuție rodnică au adus tehnica și știința, dezvoltîndu-se puternic de-a lungul cincinalelor, devenind factori de bază ai producției, ai progresului economic și social.

Organizarea Festivalului Național «Cîntarea României» a devenit un cadru prielnic pentru afirmarea creației tehnice de masă, pentru promovarea ideilor noi. Aflate într-o adevărată competiție, toate generațiile țării participă la cea mai frumoasă întrecere pe tărîmul științei și tehnicii — aceea de a inova pentru progresul necontenit al patriei.

Este suficient să facem o comparație: în 1950, la Oficiul de stat pentru invenții și mărci se înregistrau 58 de cereri de brevete pentru invenții. În primele șase luni ale acestui an s-au înregistrat 1 468 de cereri!

Spicuind cîteva din ultimele realizări ale științei și tehnicii românești, vom constata valoarea lor, eficiența, înaltul grad de competitivitate și aplicabilitate.

Specialiștii de la Institutul de cercetare științifică și inginerie tehnologică pentru automatizări, tehnică de calcul și telecomunicații sînt autorii a două realizări de prestigiu: **echipamente cu comandă numerică pentru funcționarea automată a mașinilor-unelte** și un **microcalculator destinat navelor comerciale.** Aplicarea celei dintîi conduce la creșterea productivității muncii și la îmbunătățirea calității pieselor executate, iar microcalculatorul este capabil să lucreze la bordul navelor în condiții deosebit de dificile: ceață salină, umiditate crescută, vibrații, temperatură ridicată etc., putînd prelua chiar și unele funcții de navigație.

Avînd utilizări în industrie, agricultură sau zootehnie, **aparatul de condiționare tip ACS** a fost conceput de specialiști români din mai multe institute de cercetări și de învățămînt superior. Spre deosebire de produsele similare din țară și de peste hotare, ACS-ul realizat se situează la parametrii superiori, avînd un randament ridicat, consum redus de energie electrică, incorporînd o cantitate redusă de metal etc. Originalitatea și performanțele sale au fost răsplătite cu **Medalia de aur** la Salonul internațional de invenții de la Bruxelles și cu **Marele premiu** al orașului Basel.

IOAN VOICU

ROMAN FOILETON

DRUMUL SPRE EVEREST

Neagu Udroiu

15

S-au întors doar ei patru. Den rămăsese cu cei din echipajul «H_2O», pornit deja pe firul apelor, înainte ca ea să fi terminat ce-și propusese să facă întîrziind la comandament. Acum lucrurile intraseră pe făgașul lor și toată lumea spera să meargă așa pînă vor da de toartele cerului. Numai că cerul pe care doreau să-l atingă cu mîna se dovedea capricios. Ba le surîdea, lăsînd să i se vadă dantura albă ca smalțul, ba se încrunta, moment în care și făcea cîțiva pași înapoi, ca să nu se ajungă la el.

Să recunoaștem, cerul părea acum, dacă nu mai aproape ca altădată, măcar senin, senin și albastru cum și-l doriseră de la începutul începutului. Echipajele plecaseră care-încotro, încercînd fiecare să se știe util. Den își amînase plecarea doar văzînd periclitată misiunea «voluntarilor», conduși, cumva neoficial, de Al. Acum, că institutul promisese pînă la capăt ajutorul, n-avea rost să mai întîrzie. Fusese integrată în «patrula de vînătoare», cum numise cineva echipa avînd misiunea să recolteze probe de vegetație de pe Muntele Galben. Cînd treaba fusese încheiată acolo, conform înțelegerii, pornise spre «H_2O», reperat prin radio: tocmai testau apele unui pîrîiaș subteran depistat pe neașteptate.

La Centru se înregistrau datele transmise de pe «Ulysse». Cei patru, adică Relu, Emil, Ada și Al, abia întorși de pe Muntele Galben, alergaseră într-un suflet la institut pentru a pune la dispoziția directorului Dan și a prietenilor săi, ochelariștii, probele recoltate. Măsurătorile începuseră deja, urmau să fie încheiate cît mai curînd posibil, chiar mîine poate, și transferate calculatorului. Foloseau acest timp de așteptare pentru a se informa asupra felului cum merg lucrurile în celelalte compartimente ale proiectului. Asistau, în consecință, la primirea datelor din Cosmos. Dinu T și Val erau acolo, deasupra capului lor, la cîteva sute de kilometri departe de școală, de colegi și de familie, de prieteni, dar nimic nu-i indispunea mai mult decît nimicurile. Era ca și cum cineva în culmea fericirii simte că începe să-l doară un dinte. Laboratorul spațial pe care erau îmbarcați fusese închiriat, pentru ei, de Consiliul național pentru protecția mediului înconjurător. Din numeroșii cărăuși de acest tip care brăzdează tăriile Universului, fusese preferat «Ulysse», îndeajuns de încăpător și ușor de întreținut și folosit. Cine putea bănui că așa de repede și de repetat își va da în petec?

Se defectase din nou circuitul de imagine. Oricum, circuitul de rezervă funcționa, și asta era bine. Jos, pe Terra, la 400 de kilometri, erau așteptate mesajele preparate acum în eprubetă de Val. Una din ipotezele privind întîmplarea nefericită de pe Muntele Galben era aceasta: un nor de praf cosmic căzut în zonă. Așa a apărut pe «lista întrebărilor» misiunea spațială «C-1111». «C» de la COSMOS. Cifra, bineînțeles, de la numărul școlii. Rostul ei: să testeze comportamentul vegetației în condiții de mare altitudine, bine determinate din punct de vedere atmosferic. Adică acolo unde praful cosmic se afla la el acasă.

În sala de comandă, mașinile electronice par impasibile la evenimente. Personalul de urmărire a zborului, de asemeni. Pe o hartă imensă, ocupînd tot peretele din față, apar, în fiecare moment, coordonatele de poziție ale lui «C-1111». Pe ecranul monitorului de rezervă — chipul ușor lățit al lui Cleo. Schimb prietenos de saluturi și emisiunea datelor începe și se derulează după canoanele știute, preț de cîteva minute bune.

Cînd totul s-a terminat și Val era gata să spună cuvintele de rămas bun, numai ce auzi în cască:

— Și dacă ne-ar trece prin cap să aflăm din ce motive nu poate dormi un pămîntean, cînd se plimbă pe sub fereastra stelelor?

La început, nu prea înțelesese. Ceru să i se repete întrebarea, ezită o clipă, ca apoi să izbucnească într-un hohot de rîs. Era stilul său. Pe Val îl puteai recunoaște, dintr-o mie, după rîs. Rîdea în zilele bune cu o poftă de parcă toată lumea ar fi fost a lui. Devenea de-a dreptul problematic să vezi un film comic, o comedie alături de el. Își da drumul în niște cascade năbădăioase pe care le reteza brusc, cînd și cînd, pentru a ataca «aria» pe mai departe, după niște volute interminabile, doar de el știute. Vecinii întorceau capul și se trezeau ținîndu-i isonul, oprindu-se cu mare greutate.

— Dacă tot aveți acolo și o mașină care ghicește cu ce ne ocupăm aici, poate o întrebați și ce visăm.

— Nu zău, și chiar nu ne spui?

— Să spun, ce?

— Ce n-ai mai apucat să-i povestești lui Dinu. Visul măreț...

— Te pomenești că erai undeva pe aici...

— Se defectase doar circuitul de imagine. Sunetul de la combina video funcționează fără să vrem.

— Mai bine ați repara rîșnița asta. Ce-am să mă fac iar de unul singur?

— Grăbim operația, doar dacă ne promiți...

— Heeeeei!... Șantaj sentimental? Închipuiește-ți că devenisem Hercules. Arătam exact cum arată el la Herculane. Ai fost vreodată?

— Țin să te informez, dacă te interesează, că am copilărit pe Valea Cernei.

— Atunci sînt convins că știi toate istoriile astea de adormit copiii cu Hercules. Ascultă! Mă plimbam de unul singur și numai ce văd că vine la mine un tip. Sînt Eurysthens, zice, ai avea ceva împotrivă să faci puțină treabă? Mă uit eu la el, sfrijit cum arăta, mă uit lung și dintre cele 300 de răspunsuri de care eram în stare, ce crezi, mă opresc la unul: Ar fi măcar ceva pe măsura mea? Sfrijitul Eurysthens nici una, nici două, aproape că nici nu așteptase să răspund că mă și ia la refec: Hercules, mă băiatule...

— Dacă tot îi dai zor cu Eurysthens spune și Heracles, nu mai amesteca pe greci cu romani în același borcan.

— Dacă zici tu, așa să fie; deci, ce-mi zice: Hercules, mă băiatule, îl știi pe Augias, cel de colo, proprietarul de animale. N-ai vrea tu să-i faci un pustiu de bine?

— Ceee?

— Un pic de curățenie, acolo. Faci și o treabă bună, mai scapi și de o casnă. Ce zici?

La Centru, chicotele nu mai conteneau.

— Află că eram gata să-i răspund așa cum îmi închipuiam că răspundea în locul meu Hercules în persoană, scuzați, Heracles. Cînd l-am văzut cum mă privește de sus și își închipuie că eu n-am altă grijă decît să-i iau locul acestui Augias, ei bine, atunci numai ce m-am aplecat spre el, l-am prins ușor de umăr și pe tonul cel mai mieros din lume i-am suflat în ureche: n-ai vrea să faci asta matale? Și pînă să-și vină în fire, înainte de a pricepe despre ce e vorba, era deja cu mînecile suflecate în curtea lui Augias, trebăluind de colo-colo prin grajdurile lui. Îți place? mai apucară să audă înainte ca hohotele inimitabile ale lui Val să-i potopească cu totul.

— Zău că-mi place, răspunse prompt Cleo, dar n-ai vrea să-mi spui și mie cine mai este și de unde a apărut și Augias ăsta?

Transmisia datelor luase sfîrșit. Preocupat, probabil, să-și inspecteze aparatura de la bord, Val nu mai auzise întrebarea, oricum abia articulată printre sughițuri.

Minutele de relaxare care urmară le permiseră să afle ce mai e nou în lume. Unde, dacă nu la Centru, puteai afla orice? Întrebările curgeau fără oprire. Cînd revin la sol Dinu T. și Val? Au plecat la treabă X-iștii? Se știe ceva despre echipajul «C-1111»? Și tot așa, cu zece semne de întrebare pe centimetru pătrat.

Sunetul parfumat al videofonului le întrerupse discuția. Cineva pretindea ascultare, tocmai acum cînd mai rămăseseră atîtea de lămurit. Cînd apăsă butonul «recepție», pe ecran apăru figura unui băiat tînăr. Purta ochelari. Părul cam rar, lipit de creștetul capului, era pieptănat cu cărare. Întrebînd dacă poate vorbi cu Al, spuse:

— Sîntem în posesia rezultatelor comunicate de calculator. Mă urmărești?

(Va urma)

Sub cerul înalt de vară, în zilele care au trecut, tabăra de pionieri de la Năvodari s-a transformat într-o adevărată planetă a copilăriei. Vilele cochete înconjurate cu vaste spații verzi, terenurile de sport, cluburile, teatrul de vară au răsunat de rîs și cîntec, devenind neîncăpătoare pentru exuberanța sutelor de copii veniți din numeroase țări ale lumii să-și petreacă vacanța împreună cu copiii români, lîngă întinsul albastru al Mării Negre. Năvodarii au fost, ca în fiecare an, gazda taberei internaționale a pionierilor noștri și, totodată, a celei de-a II-a ediții a Festivalului internațional **Copiii lumii doresc pacea.** Timp de peste trei săptămîni au fluturat acolo, înfrățite, drapelele a numeroase țări, iar graiul prin care copiii din cele mai diferite puncte ale globului s-au înțeles fără dificultate a fost cel al jocului și al cîntecului, al prieteniei frățești.

O PLANETĂ A PRIETENIEI

Într-adevăr, tabăra de la Năvodari a fost timp de peste trei săptămîni o planetă a copilăriei fericite, o planetă a păcii și prieteniei. De altfel, cuvintele pace și prietenie se aflau pe buzele tuturora, rostite în engleză sau rusă, în franceză sau germană, în arabă, spaniolă, italiană sau mongolă. Daneza Marianne Grondahl Ienesen, o fetiță cu plete blonde și cu ochii de culoarea mărilor nordice, a exprimat atmosfera taberei în cîteva versuri extrem de sugestive, pe care le traducem: **M-am întîlnit cu un copil/ Venea de departe, de tare departe,/ Nu știam să vorbesc în limba lui,/ Nu știa să vorbească în limba mea,/ I-am întins, atunci, mîna,/ Am jucat și am cîntat împreună,/ Ba chiar am și rîs./ Dansul și cîntecul, iată un limbaj cu care întotdeauna te poți face înțeles.**

Marianne avea dreptate. Pe plajă sau în parcurile taberei o puteai întîlni pe sudaneza Ekram A Magid învățînd-o pe Elena Țetcova, din Bulgaria, un dans african. Pioniera Daniela Simescu din orașul Motru era și ea prezentă. Pe plajă, un pionier algerian cu părul numai inele le învăța pe Tu En, o fetiță venită tocmai din Vietnam, și pe Keiken Mayer din R.F.G. să cînte la **derbuca**, un instrument popular în formă de tobă cilindrică.

Foarte interesante au fost la Năvodari concursurile de desen, care s-au încheiat cu o bogată expoziție. Participanții au exprimat adeziunea lor la ideile păcii și prieteniei în sugestive metafore, într-o mare bogăție de culori, fiecare aducînd viziunea specifică a țării de proveniență. Vorbind despre cele două lucrări distinse cu premiul I, cea colectivă, a pionierilor francezi, și desenul româncei Magdalena Petcu, profesorul Alexandru Tohăneanu, președintele juriului, spunea:

— Am apreciat originalitatea tabloului realizat de copiii francezi, felul cum au prezentat ei ideea prieteniei — un cerc larg alcătuit din zeci de copii din toate colțurile lumii care se prind de mînă în jurul unor scene din viața lor —, dar desenul româncei a uimit și a trezit admirația tuturora prin armonia culorilor, prin luminozitatea solară, prin optimismul degajat.

SECRETARUL GENERAL AL O. N. U., OASPETE AL PIONIERILOR ROMÂNI

În după-amiaza zilei de 11 iulie, secretarul general al Organizației Națiunilor Unite, Kurt Waldheim, aflat în țara noastră la invitația guvernului român, a vizitat expoziția de artă plastică «Pace pentru toți copiii lumii» deschisă la Muzeul de artă al Republicii Socialiste România. Expoziția a fost organizată de Consiliul Național al Organizației Pionierilor și Comitetul Național Român pentru UNICEF, în cadrul manifestărilor dedicate Anului internațional al copilului. Deosebit de emoționant a fost momentul în care înaltul oaspete a primit, în mod onorific, cravata roșie cu tricolor a Organizației Pionierilor din R.S. România. În cuvîntul de mulțumire, secretarul general al ONU, Kurt Waldheim, a urat copiilor români «Mult bine, sănătate și succese».

CINCI ZILE DE FESTIVAL

Un capitol deosebit al activității de la Năvodari l-au alcătuit programele artistice din cadrul festivalului. În fiecare după-amiază, pe scena Teatrului de vară, grupurile de copii au adus jocul și cîntecul, portul țării de unde veneau. Dansul gruzin prezentat de pionierii sovietici a cucerit prin vivacitate și culoare. Suedezii și danezii au prezentat cîteva jocuri ale copiilor din acea parte a lumii, degajînd un haz molipsitor. Copiii din Sudan au venit cu un dans al săbiilor care exprimă în limbajul mișcării dreptul la demnitate al fiecărui om. Pionierii bulgari, pionierii polonezi, cei din R.D.G. au evocat, prin cîntece și recitări, farmecul vieții pionierești. Oaspeții francezi au prezentat într-un montaj literar-artistic omagiul lor adus clasei muncitoare din Franța, care luptă pentru ca viața să fie mai dreaptă, mai bună, iar copiii să crească într-o lume în care să fie ocrotiți și apărați.

Gazdele, pionierii români, au făcut, seară de seară, o adevărată demonstrație de virtuozitate. Numeroase formații artistice laureate ale Festivalului Național «Cîntarea României» au făcut să strălucească pe scenă varietatea și splendoarea jocurilor românești, a cîntecelor populare. Ropote de aplauze au dat glas admirației oaspeților străini. O selecție din spectacolele prezentate în cele cinci seri ale Festivalului a alcătuit apoi un spectacol de gală, prezentat la Teatrul de vară din Mamaia.

Tabăra internațională de la Năvodari și-a încheiat activitatea acum cîteva zile. Oaspeții au plecat acasă, dar amintirile, impresiile lor vor rămîne mereu vii.

«Nu vom uita zîmbetul și bunătatea cu care prietenii noștri români ne-au întîmpinat la tot pasul», ne-a mărturisit pioniera Svetlana Talîșchina (URSS).

«Cîntecele au răsunat tot timpul la Năvodari. Prietenia și ideile luptei pentru pace au fost mereu prezente. Mulțumim gazdelor, ne-a declarat un grup de pionieri din R.D.G.

Iar Barbel Kremsek din Viena ne-a spus: «La școala noastră am vorbit adeseori cu colegii mei despre Anul internațional al copilului, dar Năvodarii, care se înscriu în cadrul manifestărilor acestui an, au fost cu mult peste așteptările mele. Voi avea ce povesti, la întoarcere, prietenilor mei».

B. CARAGIALE

Foto: C. POPESCU

CUTEZĂTORI DE-A LUNGUL VEACURILOR

Constantin LEVADITI

II.

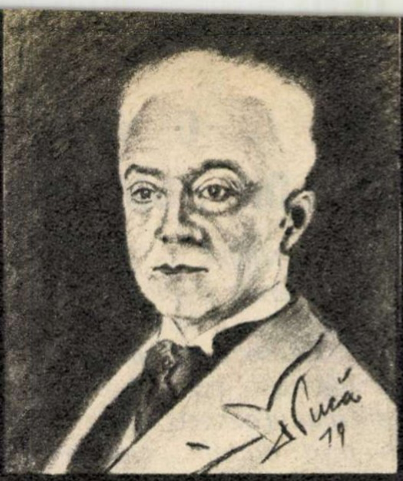

Rămas în grija unchiului din partea mamei, copilul Costi Levaditi are parte de suferințe peste măsură. Iată cum relatează profesorul Șt. S. Nicolau — elevul de mai tîrziu al lui Levaditi — această perioadă.

«Mi-a povestit că și-a făcut clasele primare la Galați, locuind la un unchi, băcan. Unchiul era rău, îl bătea cumplit. Îl trimitea dimineața la școală fără să-i dea ceva de mîncare... Școala mergea foarte bine cu toate escapadele pe care micul școlar le făcea... Portul îl atrăgea, pentru două motive; primul, lăzile aruncate cu portocale stricate, din care se înfrupta cu un apetit veșnic intact; al doilea era mirajul minunat al Măcinului de peste apă, colț de lume ireală pe care imaginația debordantă a micului școlar îl popula cu toate fantasmagoriile visurilor...»

Regretatul profesor Nicolau zugrăvește în continuare încercarea nereușită a micului orfan de a evada în lumea mirifică a Măcinului, a cărui dungă verde juca în oglinda Dunării, clipocind înșelător de-a valma cu soarele și sălciile.

*

Pe fața profesorului Ehrlich se citea nerăbdarea.

— Dragă colega Costi — îmi dai voie să-ți spun așa, în amintirea celor povestite —, spune-mi cum te-ai hotărît să te faci cercetător? De ce nu te-ai făcut medic, să tratezi bolnavi?

— Am să vă explic de ce. De la Galați, m-a luat să mă crească mătușa Sofronia, lenjereasă la Spitalul Brâncovenesc din București. Unchiul meu s-a bucurat că scapă de mine. La București am locuit în subsolul spitalului. Cincisprezece ani de viață i-am petrecut acolo, în camera de unde nu vedeam decît plimbările suferinzilor. Să stai cincisprezece ani într-un spital... Eram pretutindeni. Mă jucam prin saloanele bolnavilor. Cu timpul am învățat să fiu de folos: știam să fac pansamente, injecții. Poate de aceea am ajuns la medicină.

Adevărul este că la Liceul Matei Basarab, unde am învățat, se făcea carte, iar mie mi-au plăcut în aceeași măsură și matematicile, și anatomia. Îmi venea greu să mă hotărăsc. Mătușa Sofronia — de fapt mamă bună, pentru că a fost pentru mine totul — m-a ajutat să găsesc drumul potrivit. Ea mi-a dăruit grija și bunătatea de care aveam atîta nevoie. La început, cînd m-a luat de la Galați, m-a mîngîiat și m-a hrănit ca pe un mic animal speriat și fricos pe care trebuie să-l îmblînzești; apoi, socotindu-mă om, mi-a dat tot ce avea mai bun. Mi-a dat omenia ei.

Și omenia pentru mine se confunda cu medicina... Așa că în 1892, după ce mi-am luat bacalaureatul (mama Sofronia zicea: «în mod strălucitor»), m-am înscris la Facultatea de medicină din București.

Eram încă student cînd am avut norocul să fiu primit în laboratorul profesorului Victor Babeș... Îmi doream acest lucru dintr-o zi cînd au fost aduși la spital zece țărani mușcați de un lup turbat. Aceștia, înnebuniți, cu spume la gură, brațele însîngerate și ochii ieșiți din orbite, se agitau, urlau, spărgeau geamurile și încercau să se arunce de la fereastră.

Această penibilă viziune a născut în conștiința mea ideea că trebuie să existe o știință medicală diferită de cea a medicinii practice, chemată să inventeze metode de prevenire sau combatere a unor boli incurabile.

De fapt, domnule profesor Ehrlich, marelui Victor Babeș îi datorez totul. Deși m-a primit cam în doi peri în laboratorul său, datorită lui eram, la 23 de ani, autorul unei priorități mondiale. Descoperisem o nouă formă a bacilului tuberculozei.

Această descoperire și scrisoarea de recomandare a profesorului Victor Babeș m-au ajutat la Paris, după ce am terminat facultatea, să găsesc înțelegere și sprijin. Așa se face că, în anul dinaintea sosirii mele la dumneavoastră, am reușit să dezleg multe taine legate de sistemele de fortificații ale intestinului împotriva asaltului inamicilor microbieni.

— Dragă Levaditi, de mult vreau să-ți fac o propunere, de fapt două. Prima ar fi să rămîi — dacă se poate, — pentru totdeauna aici...

— Nu, se repezi Levaditi. Vă rog să mă iertați. Nu aș vrea să o luați ca o lipsă de gratitudine față de dumneavoastră. Dar vreau să mă întorc în țară. Vreau să-mi iau doctoratul la Paris, însă a doua zi voi lua trenul spre București. Am un contract cu Așezămintele Brâncovenești și un legămînt sufletesc față de poporul meu. E nevoie de mine acolo și-mi voi pune toate forțele în serviciul țării mele.

Levaditi făcu o pauză. Pe fața lui încordată apăru zîmbetul acela, oglinda sufletului său bun și săritor. «A fost o vreme cînd aș fi plecat de aici fără nici un regret. Știți că m-ați pus la «bir» — cum zicem noi balcanicii — — birul pe învățătură. Cele 30 de mărci mi-au scurtat prînzurile, care semănau mai degrabă cu micul dejun. Ce să faci dintr-o amărîtă de bursă pe care o primesc din România... Și asta cînd nu sînt uitat... Trebuie să le aduc aminte mereu că sînt o ființă obișnuită, care mănîncă, doarme. Așa că ziua în care trebuia să vă plătesc «dijma» — alt cuvînt trist de pe la noi — era o oaie neagră. Bine că m-ați scăpat de ea...

— Deci, de rămas, nu rămîi. Mă așteptam, de altfel. Voi, românii, sînteți lipiți de Carpați... Nu-mi rămîne decît cea de a doua ofertă. Sper să-ți placă și să nu mă refuzi. Știi că eu mă descurc greu cu franceza. Dar nu asta este esențialul. La Congresul Internațional de Medicină din toamna aceasta de la Paris trebuie să comunic lucrările mele despre imunitate. Cum în acest domeniu mă «concurezi», el reprezentînd preocuparea ta de bază aici, m-am gîndit să le prezinți dumneata.

— Domnule profesor, dar e o mare cinste. Vă mulțumesc pentru încredere, care mă onorează.

(Va urma)

CUTEZĂTORI DE-A LUNGUL VEACURILOR

CONCURSUL FILATELIC: „COPIII ÎN FILATELIE“

- GONG FINAL -

I. Răspunsurile corecte:

1. Marca de 55 bani emisă la 1 iunie 1954 și dedicată Zilei internaționale a copilului. Tiraj: trei milioane de bucăți.

2. 8 mai 1951, trei valori «Pionieri»;
17 mai 1952, trei valori «Pionieri»;
21 mai 1953, trei valori «Pionieri»;
3 iulie 1954, trei valori «Pionieri».

3. Pe emisiunea «Pionieri» 1950, trei valori supratipărite cu 55 bani pe 8, 11 și 31 lei. Tiraj: 100 000 bucăți: Pe emisiunea «Pionieri» 1951, supratipar 55 bani pe 35 lei. Tiraj: 200 000 bucăți.

4. În aprilie 1974, cu prilejul celei de-a 25-a aniversări a Organizației Pionierilor din România, apare o marcă de 55 bani în tiraj de un milion de exemplare. Ea reproduce o pictură a pionierei Pepene Cornelia. În 1977, Poșta Română a emis un set de plicuri poștale (întreguri poștale) dedicate copiilor. Plicurile cuprind o marcă fixă, figurativă, în valoare de 55 bani, de culoare albastră și gri, precum și cîte un desen original executat de un copil din Vultureşti-Argeș: Puița Arsene («Flori»), Mioara Moraru («Pe cîmp cu oile»), Geta Ghețău («Șarpele copiilor»), Costel Maria («Construim») Vasile Florea («Fratele meu»), Luminița Banu («Aniversare»), Vasile Bologa («Pe izlaz»), Elisabeta Irimescu («Mireasa ciobanului»), Nicolae Cristea («Brâncuși»), Dorina Florea («Surorile»), Geta Moraru («Dansatoare»).

5. 25 august 1962.

6. Dintre proiectele de mărci poștale, ni se par originale următoarele:

«O marcă reprezentînd un pionier și o pionieră îmbrăcați în uniforma patrulelor pionierești de circulație și dirijînd circulația pe o stradă la sosirea elevilor mici la școală» (Burghelea Gabriela, Școala de muzică, Bacău).

«Pe o marcă să apară toate planetele, iar Pămîntul să fie însoțit de cuvintele: **Planeta păcii**».

«Copii în costum de cosmonauți, învățînd să conducă o navă cosmică» (Cristian Artur M. Dîrmon și Răzvan Florin M. Dîrmon din Golenți-Dolj).

«Un copil strigînd: Pace» (Trotim Irina, Negrești-Vaslui; Dobrei Carmen Daniela, Hunedoara).

«Un copil pilotînd un cart pe un culoar de concurs» (Filip Bogdan, București).

«O horă de copii, avînd drept fundal un răsărit de soare» (Oprea Radu, București).

«Pămîntul prins într-o horă de trei copii: un negru, un alb, un galben» (Ivănuș Radu Cristian, Craiova).

7. R.P.D. Coreeană, R.P. Mongolă, Paraguay, Volta superioară.

8. Din patru județe, și anume: Suceava (2), Vaslui (2), Bacău (1), Constanța (1).

Într-un număr viitor: numele premianților.

DIN CORESPONDENȚA CONCURSULUI

«De ce nu apar pe timbrele românești figurile scriitorilor Mihail Sadoveanu, Tudor Arghezi, Liviu Rebreanu»? (Pavel Florin, București).

UNIVERSIADA MEXICANĂ - O IMPORTANTĂ ÎNTRECERE SPORTIVĂ ÎNAINTEA J.O. DIN 80

Aşa cum se ştie, ne mai despart doar cîteva zile de cea de-a X-a ediţie, jubiliară, a **Jocurilor Mondiale Universitare de vară** — Universiada '79. O competiţie prestigioasă, în care se confruntă valori sportive de prima mînă, în multe discipline comparabile cu cele care iau startul olimpic. De altfel Universiada mexicană este o importantă întrecere sportivă mondială, cu cea mai numeroasă participare, pînă la J.O. de la Moscova, din vara anului 1980.

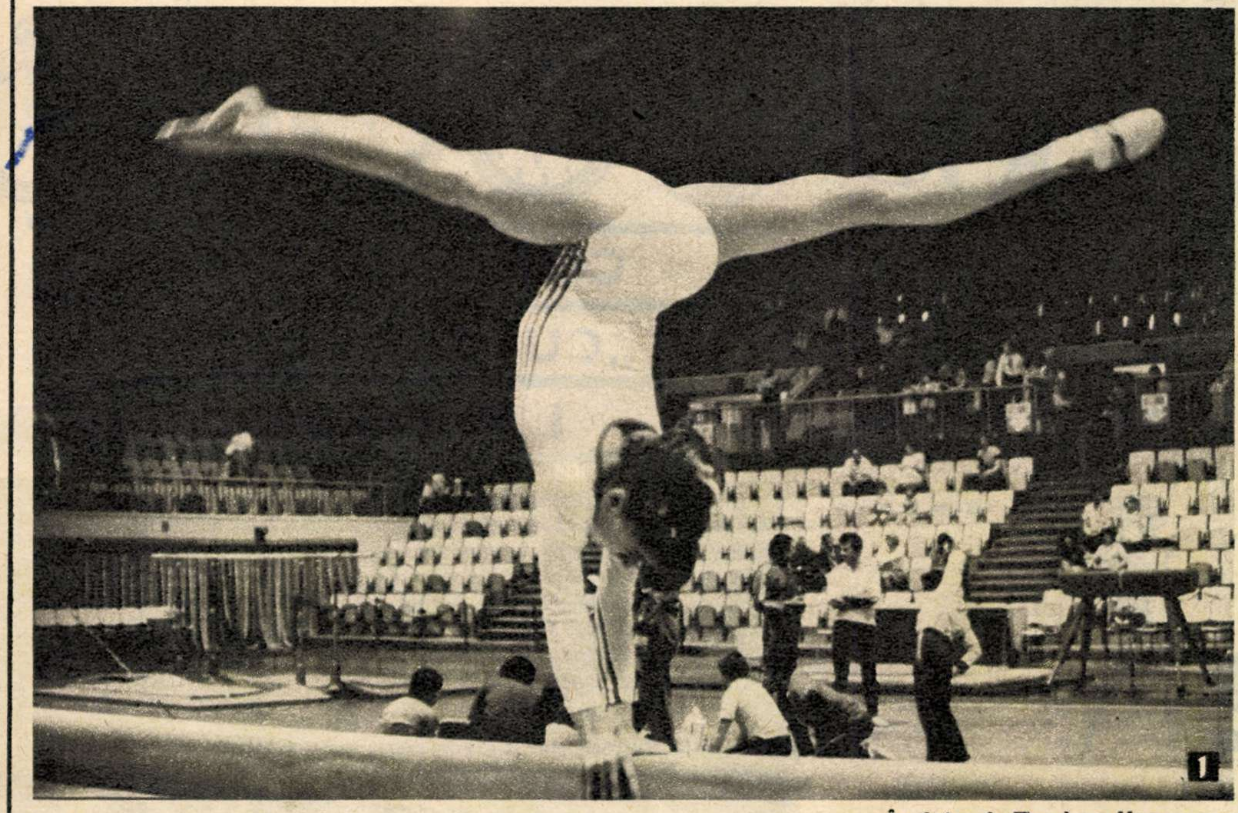

În foto: 1. Teodora Ungureanu, 2. Florenţa Mihai, 3. Dumitru Hărădău.

O incursiune în ediţiile precedente ale întrecerilor sportivilor-studenţi ne relevă, în ce-i priveşte pe reprezentanţii noştri, o participare numeroasă, soldată cu performanţe de răsunet. Ţara noastră a luat parte, pînă acum, la următoarele ediţii: Torino (1959), Sofia (1961), Budapesta (1965), din nou Torino (1970), Moscova (1973) şi din nou Sofia (1977). Cel mai bun rezultat obţinut de-a lungul prezenţei tricolorilor la întrecerile Universiadei s-a înregistrat la Sofia, cu doi ani în urmă, cînd reprezentanţii noştri — în total 190 de sportivi, antrenori şi arbitri — au luat startul la toate cele 10 discipline înscrise în programul manifestării cucerind 35 de medalii, din care 11 de aur, 10 de argint şi 14 de bronz, ceea ce i-a situat în clasamentul neoficial, pe naţiuni, pe un prestigios loc 4. Amintim că la întreceri au participat sportivi din 85 de ţări, de pe toate continentele.

Luînd în discuţie posibilităţile şi valorile actuale ale sportului nostru universitar, ţinînd cont de calendarul competiţional intern şi internaţional din lunile august-septembrie, deci perioada de pregătiri intense şi de concurs — Campionatele mondiale de scrimă, turneul preolimpic, «cupele europene» la fotbal, Campionatele europene de volei, turneul de tenis de la Forest Hills etc., forurile noastre de resort şi, în primul rînd, UASCR, principalul factor de organizare, au hotărît ca şi la ediţia jubiliară mexicană a Jocurilor Mondiale Universitare România să fie reprezentată de o delegaţie puternică, în stare să apere, ba chiar să întregească prestigiul, cucerit la precedentele ediţii ale Universiadei, al sportului românesc. **Astfel, delegaţia noastră se va compune din 124 de persoane, sportivii români urmînd să ia startul la 8 din cele 10 discipline înscrise în program; ei vor fi prezenţi la întrecerile de atletism, gimnastică, scrimă, tenis, polo, baschet (numai fetele), înot şi fotbal.** Cititorii vor observa, poate, absenţa unui sport la care, în cadrul Universiadei din 1977, de la Sofia, noi am obţinut succese răsunătoare — luptele, unde au strălucit Ion Draica, C. Alexandru şi Ion Păun, medaliaţi cu aur. Potrivit regulamentului în vigoare, aprobat de F.I.S.U., alegerea celei de a zecea discipline de concurs rămîne la latitudinea ţării organizatoare a întrecerilor. La precedenta ediţie, organizatorii bulgari au optat pentru lupte; mexicanii, în schimb, au acordat acest privilegiu fotbalului, sportul cel mai popular şi răspîndit din lume. **«Ca la orice acţiune de anvergură, şi aici, aşa cum e firesc, sînt stabilite obiective precise** — ne spune tovarăşul **Ion Machedon, secretar al Consiliului UASCR — ce vizează realizarea unor performanţe individuale, obţinerea unui număr de medalii în raport cu forţele pe care le prezentăm la confruntările sportive ale Almei Mater, şi care s-ar concretiza în final, în situarea pe locul patru sau chiar trei în ierarhia mondială pe naţiuni. Avem posibilităţi, avem programe judicios concepute, ca şi condiţii optime de pregătire pentru a realiza obiectivele propuse, printr-o comportare la înălţime şi o dăruire exemplară pentru cauza mişcării sportive româneşti».**

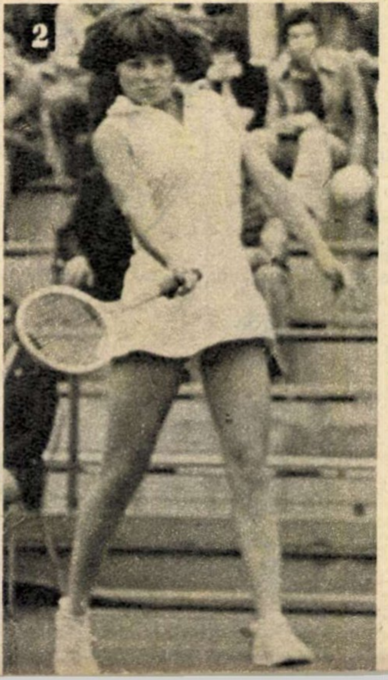

Parcurgînd lista cu loturile de sportivi pe discipline, am avut o dată în plus argumentul promovării cu brio a acestui dificil examen, care se anunţă pasionant. Iată, printre atleţi se numără **Natalia Mărăşescu, Fiţa Lovin, Eva Zörgö-Raduly, Mariana Suman,**

Elena Tărîţă — unele dintre acestea deţinătoare a unor performanţe de nivel mondial —, **Paul Copu** — recentul învingător al marilor vedete ale probei de 3 000 m obstacole, **Rono**, campion olimpic, **Karst, Marsh** şi **Hunt**, apoi **Horia Toboc, Gh. Ghipu** — care a sosit momentul să-şi înscrie în palmares o performanţă internaţională — **Dan Betini** şi, probabil, «veteranul» **Ilie Floroiu**, pentru grelele încercări la 5 000 şi 10 000 m. Scrima este reprezentată, între altele, şi de recentele performere ale Turneului din Polonia, **Viorica Ţurcan** şi **Marcela Moldovan**, nelipsind, desigur, nici consacratul **Petru Kuki**. Gimnastica românească aliniază la start nume de primă mărime, a căror clasă este apreciată şi recunoscută în arena internaţională: **Teodora Ungureanu, Anca Grigoraş, Cristina Itu, Marilena Neacşu** şi un nume mai puţin cunoscut — **Carmen Păcuraru;** din lotul băieţilor lipseşte doar Dan Grecu, fiind prezenţi, în linie, **Checicheş, Szilier, Cepoi, Oprescu.** Înotul are şi el un nume de rezonanţă — **Carmen Bunaciu,** specialistă şi performeră în probele de 100 şi 200 m spate; echipa de polo, creditată cu victorii recente în faţa campioanei olimpice şi mondiale — formaţia Ungariei, îi are în componenţa sa, între alţii, pe **Florin Slavei, Dorin Spînu, Viorel Rus, Ilie Slavei, Adrian Schervan** etc. Tenisul reuneşte în lotul său pe laureatele de la Sofia: **Virginia Ruzici** şi **Florenţa Mihai,** la care se alătură **Lucia Romanov** şi, bineînţeles, pe **D. Hărădău, A. Dîrzu, Fl. Segărceanu** şi **L. Mancaş.** La fotbal — unde sîntem, cum se ştie, campioni europeni şi mondiali universitari —, ne reprezintă o selecţionată redutabilă, alcătuită din sportivi de la cluburile universitare din diviziile A şi B. Printre aceştia figurează şi cîţiva internaţionali, precum craiovenii **Tilihoi** şi **Cămătaru,** apoi medicinistul din Tg. Mureş **Ladislau Bőlőni,** alături de clujeanul **Cîmpeanu,** ieşeanul **Bucu,** timişoreanul **Păltinişan,** vîlceanul **Carabageac** şi buzoianul **Nicolae Alexandru.**

Aceştia sînt doar cîţiva din sportivii studenţi tricolori care au de apărat, la confruntarea ce adună, de data aceasta, în ţara lui Moctezuma, fii ai Almei Mater de pe toate meridianele, o poziţie de cinste şi glorie, cucerită cu dăruire, trudă şi talent. Împreună cu cititorii revistei, le dorim mult succes în pregătiri şi în întreceri.

VASILE CĂBULEA

Priceperea și indeminarea in conducerea bicicletei reprezintă un examen util și, in același timp, spectaculos.

„PIETON 2000"

Vă reamintim că:

- Cei ce doresc să participe la concurs vor decupa taloanele din revistă, vor răspunde la întrebări și le vor păstra pînă cînd va apărea și ultimul, cel de-al doisprezecelea talon. Abia atunci toate cele douăsprezece taloane vor fi trimise la redacție.
- Fiecare întrebare are unul sau două răspunsuri corecte și unul sau mai multe incorecte.
- Răspunsurile corecte vor fi marcate, în spațiul special rezervat, cu un X. Răspunsurile la unele întrebări însoțite de schițe vor fi date prin indicații trecute pe acestea (deci nu ca de obicei prin X).

● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

Talon nr. 2

PIETON 2000 • PIETON 2000 •

Întrebare:

La o trecere marcată pentru pietoni funcționează, noaptea, o lampă de semnalizare cu lumină galbenă intermitentă. Precizați, în situația dată, cine va trece primul: autovehiculul sau pietonul?

Răspunsuri:

☐ a) pietonul;
☐ b) autovehiculul;
☐ c) după cum se înțelege șoferul cu pietonul.

Întrebare:

Vă deplasați cu bicicleta pe o pistă special destinată circulației bicicliștilor. La un moment dat aveți o pană imposibil de remediat pe loc și sînteți nevoiți să mergeți pe jos. Cum procedați?

Răspunsuri:

☐ a) vă continuați drumul tot pe pistă, deoarece țineți bicicleta de ghidon;
☐ b) treceți pe trotuar, deoarece nu mai sînteți biciclist, ci pieton;
☐ c) circulați pe partea dreaptă a drumului public.

DAN VASILE

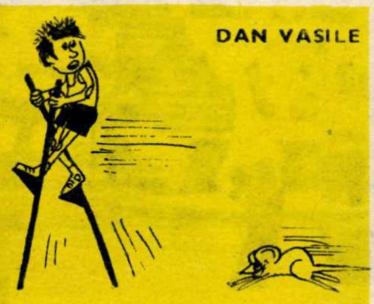

FURNEA

ANDO

DIN OCHI

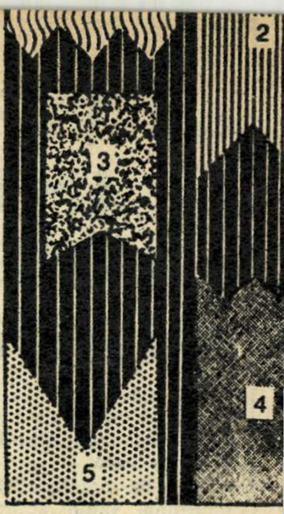

Examinînd cele cinci desene (numerotate), indicați care dintre ele ocupă o suprafață mai mare și cum s-ar ordona ele în funcție de suprafață.

CEASURILE

Examinînd cu multă atenție primele patru ceasuri, precizați, ținînd seama de anume elemente, cît ar trebui să indice ultimul ceas.

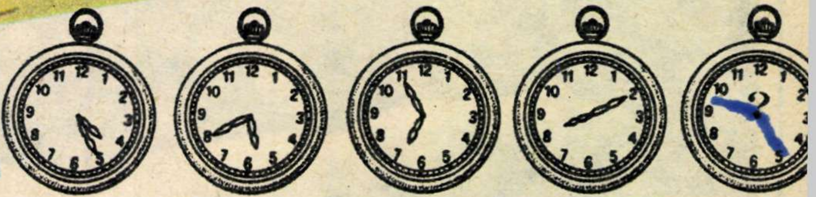

CUPA REVISTEI „CUTEZĂTORII" LA FOTBAL

Reamintim participanților la CUPA REVISTEI «CUTEZĂTORII» LA FOTBAL, EDIȚIA a IX-a, 1979, că foile de arbitraj trebuie trimise redacției «Cutezătorii» conform regulamentului, adică la sfîrșitul fiecărei săptămîni, pentru a se putea urmări evoluția clasamentului, precum și pentru stabilirea clasamentului final. Jurnalele de bord vor fi trimise redacției înainte de 20 august 1979. Fără jurnalul de bord nici o echipă nu are dreptul de a participa la faza finală.

Urăm tuturor succes!

NICOLAE DOANĂ

Echipa A.S. Silitorul din Bolintin Deal, județul Ilfov.

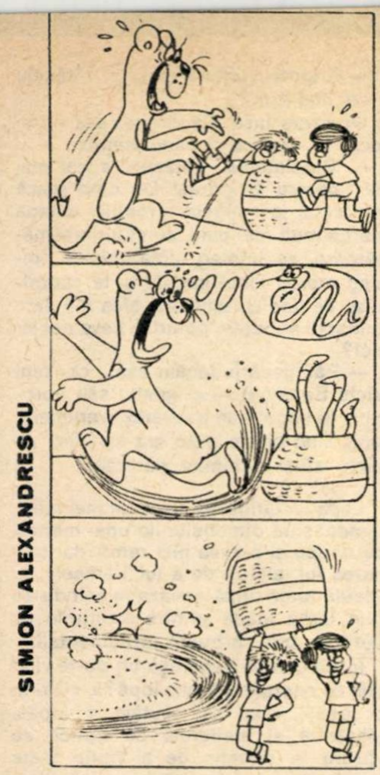

* * *

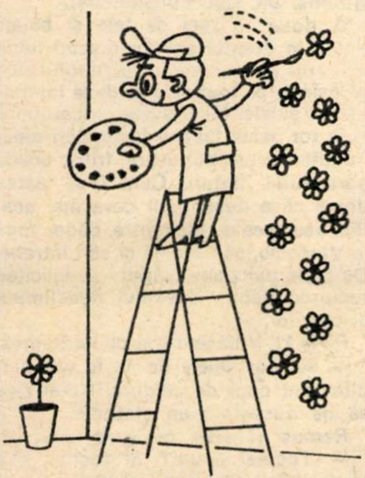
NIC NICOLAESCU

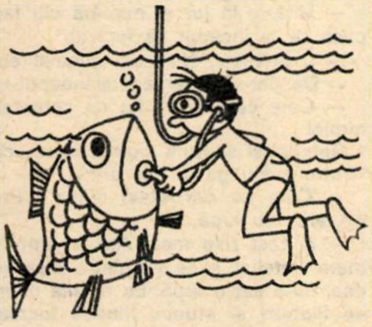

* * *

POMPILIU

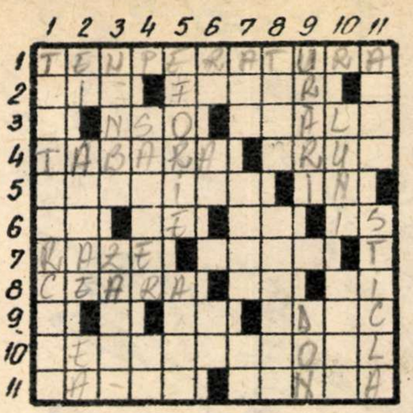

CĂLDURĂ MARE

ORIZONTAL: 1. Gradul de căldură al aerului. 2. Ozana cea frumos curgătoare (Creangă). Loc unde se produce arderea combustibilului. 3. Localitate în Coasta de Fildeş. Intrată la apă. 4. Minunat cadru pentru vacanța de vară. Țară asiatică. 5. Îl trec căldurile...; ...în toiul verii! 6. Printre pomi. Osie. La motel. Abis. 7. Hazliu. Se coace vara. 8. Cu pielea arsă de soare. În plin! Simbolul argintului. 9. Număr (abr.). A ascuți. 10. Neinfluențat de căldură. 11. Folosit la arsuri. O suprafață pîrjolită de soare.

VERTICAL: 1. Îi trec năduşelile. 2. Aceştia. Zeul care întruchipa Soarele în mitologia elenă. Dînsa. 3. Ne atrag prin măreția, răcoarea şi pitorescul lor (sing.). Soarele incandescent. 4. Vara cu primăvara. Mere. 5. Renumită stațiune litorală. Cîini care se găsesc în pădurea Hasmacul Mare, rezervație naturală din grindul Letea (sing.). 6. A început să roşească. Apar! Din schelet. 7. Mici sulițe solare. A se muia de căldură. În tabără. 8. Perechile caprelor. Te face să tremuri în toiul verii. 9. Calde felicitări. Fluviu în U.R.S.S. 10. Iunie, iulie şi august. Ca sifonul. 11. Clasic român, autor al picturilor «Portul Constanța» şi «Colț de grădină». Devine refractară la căldură.

DICȚIONAR: NSO.

NICOLAE AXIOTI

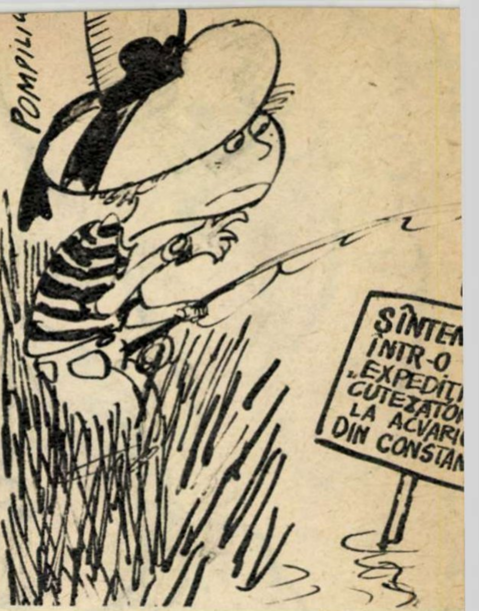

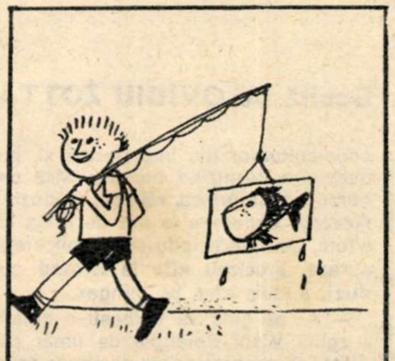
DAN VASILE

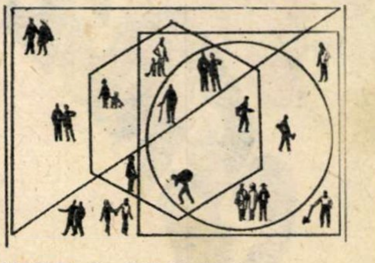

DINTR-O PRIVIRE

In interiorul acestui desen se găsesc patru forme geometrice suprapuse şi cîteva grupe de personaje. Dacă aveți spirit de observație, răspundeți în mai puțin de cinci minute cîte personaje se găsesc

1. în interiorul celor patru forme geometrice;
2. în trei dintre ele;
3. în două;
4. într-una singură;
5. în afara lor.

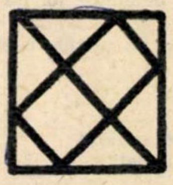

CU O SINGURĂ LINIE

Desenul pe care vi-l prezentăm se poate realiza printr-o singură linie, neridicînd tocul de pe coala de hîrtie.

Cutezătorii

Redactor şef:
MIHAI NEGULESCU
Redactor şef adjunct:
OVIDIU ZOTTA
Secretar responsabil
de redacție:
IOAN DONCA

Prezentarea artistică:
POMPILIU DUMITRESCU
Prezentarea tehnică:
LUCIA SICOMAŞ

Redacția: Piața Scînteii nr. 1. Bucureşti 33. Telefon: 17 60 10; ADMINISTRAȚIA: Editura «Scînteia» TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile şi agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 telex 11226, Bucureşti.

24 PAGINI, 2 LEI

DIN ISTORIA CIVILIZAȚIEI

DE LA ELECTROMOBIL LA AUTOMOBILUL CU PERNĂ DE AER

Marile firme constructoare de automobile se orientează tot mai mult în direcția rezolvării inconvenientelor care frînează fabricarea pe scară largă a motoarelor electrice de automobil. Se lucrează intens la perfecționarea acumulatoarelor pe bază de argint-zinc sau pe bază de sodiu-sulf lichid, cu randamente sporite şi mai uşoare.

Autovehiculul «Electrovair II» realizat de firma «General Motors» are bateriile de acumulator de patru ori mai uşoare decît cele fabricate din plumb şi un volum redus, ele putînd fi adăpostite în portbagaj. Cu toate acestea, prețul ridicat şi raza mică de acțiune fac imposibilă utilizarea lor la automobilele de oraş. Sînt insuccese temporare, care nu pot opri în loc cercetările. Firma «Ford» realizează un electromobil cu baterii de plumb, dar cu preț scăzut. În Italia se construieşte electromobilul «Urbania» pentru două persoane, dezvoltînd o viteză de 60 km/h, bateriile putînd fi utilizate pe o rază de 180 km. În Țara Galilor, la Tredegar, este inaugurată în 1968 cea mai mare uzină de electromobile din lume, cu o productivitate de 2 500 vehicule anual. În Anglia, electromobilele devin prezențe obişnuite în transportul alimentelor, în special pîine şi lapte.

Paralel cu preocupările pentru îmbunătățirea electromobilelor, cercetările vizează alte mijloace de transport, care în timpul deplasării să nu intre în contact cu solul, mărindu-şi astfel viteza de rulare şi evitînd vibrațiile.

Ideea nu este nouă, ea fiind emisă ca ipoteză de englezul W. Froode cu mai bine de o sută de ani în urmă. În 1928 se formulează însă concret posibilitatea folosirii unei perne de aer la deplasarea vehiculelor, baza de plecare fiind fenomenul aerodinamic cunoscut sub numele de «efect de sol». Acest fenomen apare ori de cîte ori un curent de gaze loveşte un ecran plasat în apropierea ajutajului. Fenomenul se explică prin formarea dedesubtul automobilelor a unui strat de aer comprimat cu ajutorul unor ventilatoare.

Folosirea pernei de aer face din automobil un vehicul excelent pentru deplasarea pe terenuri accidentate, mlăştinoase ori la traversarea unor pînze de apă. Conducerea lui se realizează cu ajutorul unei cîrme aerodinamice sau a unei elice aeriene.

EMIL MUNTEANU-RETEVOESCU

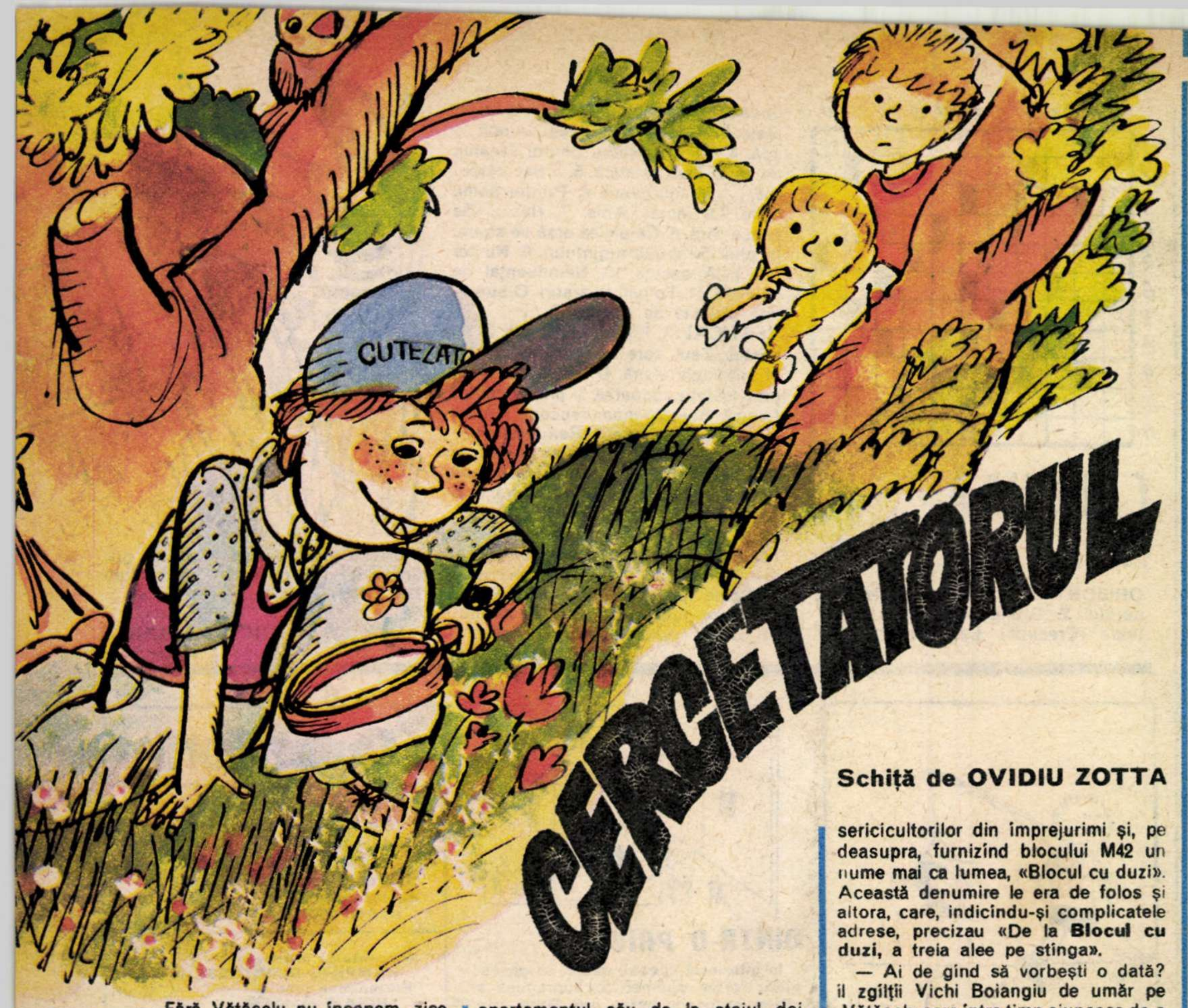

CERCETATORUL

Schiță de OVIDIU ZOTTA

— Fără Vătășelu nu începem, zise Aurică Grigoraș, și repetă cu încăpățînare: e cel mai bun. Eu în orice caz nu mă mișc pînă nu apare.

Vichi Boiangiu, care nu suportă să audă expresia «cel mai bun» decît în relație directă cu el însuși, făcu să răsune la iuțeală cele o sută de argumente menite să arate că Vătășelu — departe de a fi așa cum crede Grigoraș — e nu numai un jucător oarecare, fără geniu, anonim, ci și nepunctual, aiurit și fără cuvînt: cum de-și permite să întîrzie? Păi își permite tocmai fiindcă găsește blegi ca Grigoraș, dispuși să-i ia apărarea.

Toți își îndreptară privirile, ca de-obicei, spre Remus, curioși să-i audă părerea. Remus îl fixă cu ochii lui blînzi pe Boiangiu și pe chip i se așternu o mare uimire:

— Vichi, tu judeci foarte adînc, ne tulburi! Ce-ar fi să-i spui lucrurile astea chiar lui Vătășelu? I-ar prinde foarte bine, i-ar fi de mare folos în viață. Nu vrei tu să-l ajuți pe bietul nostru anonim Vătășelu?

Livică Năsturescu, ocupat cu legatul șiretului anvelopei de la mingea de fotbal, izbucni în rîs:

— N-are el spor să vorbească așa cu Vătășelu! Ăla îl ia cu fulgi cu tot. Mai bine...

Tăcu, speriat de privirea neagră a lui Vichi.

Era foarte cald și, toți în slipuri, cu cîte-o batistă pe cap, făceau plajă pe iarba măruntă și catifelată a peluzei din fața blocului. N-avea cine să-i mai gonească: se nimerise ca majoritatea locatarilor din categoria care nu suportă să te vadă călcînd iarba să fie plecați în concediu.

Remus făcu să circule un tub cu pastile albe și răcoritoare de mentosan. La rîndul lui, Vichi dădu fuga în apartamentul său de la etajul doi, scoase pe geam furtunul cu care taică-său cobora apă ca să-și spele mașina și îi desfătă cu un jet albăstrui de apă rece care, sfîrîind pe spinările încinse, îi făcu să urle de o prefăcută spaimă și de plăcere. Avea el acest obicei, să iasă din încurcătură oferindu-le o surpriză agreabilă, care-i făcea să gîndească: «are defectele lui dar nu-i băiat rău».

— L-am găsit! veni în goană Titel Popenici cu vestea.

— Unde e?

— La duzi.

— La... Păi ce face acolo?!

— Duceți-vă să-l vedeți.

Lungit pe burtă și sprijinit în coate, Vătășelu se zgiia prin lupă la ceva invizibil pentru ei. Deocamdată nici nu-i interesa ce vede, principalul fiind obiectul: o lupă cum nu mai văzuseră, foarte groasă, diametru zece centimetri, mîner și ramă din oțel. Dar mai neobișnuită decît lupa propriu-zisă era prezența ei în mîna lui Vătășelu, relația ei cu Vătășelu, faptul că o folosea Vătășelu. Tăcură timp îndelungat, vreo zece secunde, apoi Vichi întrebă cu arțag:

— La ce te uiți prin ciobul ăla?

Vătășelu ridică din umeri și-și văzu de treabă, deplasîndu-se în patru labe pînă la trunchiul unui dud, a cărui scoarță începu s-o examineze cu cea mai mare atenție, centimetru cu centimetru, pornind de la baza tulpinei. Duzii îi plantase cu ani în urmă un locatar care la replica «Dudele sînt demodate, n-au cine știe ce gust și mai și pătează», răspunsese că așa o fi, dar lui îi amintesc de copilărie. Modeștii pomi crescuseră voinici, arătoși, umbroși, dînd fructe pe care copiii nu le găseau deloc rele, oferind frunze sericicultorilor din împrejurimi și, pe deasupra, furnizînd blocului M42 un nume mai ca lumea, «Blocul cu duzi». Această denumire le era de folos și altora, care, indicîndu-și complicatele adrese, precizau «De la **Blocul cu duzi**, a treia alee pe stînga».

— Ai de gînd să vorbești o dată? îl zgîlțîi Vichi Boiangiu de umăr pe Vătășelu care între timp ajunsese de-a bușilea cu lupa lui la un strat de panselute mov.

— Sst! făcu Vătășelu fără să se uite la el. Liniște!

Noii veniți schimbară priviri în care citeai surpriză, mirare, confuzie și chiar un fel de jignire. Adică de unde pînă unde un oarecare ca Vătășelu se ocupă de ceva de neînțeles pentru ei?! Totuși, nemaiputînd rezista curiozității, Silvia se ghemui, cu capul lîngă capul lui Vătășelu, să vadă și ea ce vede el. Prin enormul ochi măritor, grăunțele de țărînă păreau stînci uriașe, iar gîndacul nimerit pe-acolo, un animal cuirasat, din altă eră. Aurică Grigoraș îl rugă pe Vătășelu să-i dea lupa și lui. Livică Năsturescu se așeză imediat lîngă Grigoraș, ca să se știe cine urmează.

— Bine, zise Vătășelu, posac. Văd că n-o scot la capăt cu voi. Haideți, repede, cinci secunde fiecare și după aia lăsați-mă în pace.

Lupa trecea din mînă-n mînă. Exclamațiile de «formidabil» și «extraordinar» nu lipsiră în timpul scurtului studiu de-a bușilea, dar îți dădeai seama lesne că sînt prea puțin entuziaste; în realitate, nimeni nu reușea să înțeleagă ce anume caută Vătășelu, dar toți se străduiau să dea impresia că au priceput și sînt foarte interesați.

Meciul fu jucat ca de-obicei pe platoul dindărătul magazinului alimentar, îndată după plecarea autoizotermelor de aprovizionare. Echipa «blocul cu duzi» bătu cu 8-3 formația adversă care, neavînd la dispoziție o denumire atît de frumoasă, trebui să se mulțumească cu aceea a blocului pe care îl reprezenta, adică «N32f». Vichi Boiangiu dădu patru goluri și la urmă întrebă victorios:

— Grigoraș, tot mai crezi că Vătășelu e cel mai bun?

Grigoraș însă dispăruse, așa că în locul lui replica o dădu Remus:

— Bineînțeles. Vătășelu e cel mai bun pentru Grigoraș! De cînd joacă împreună la mijlocul terenului echipa merge mult mai bine, au stiluri asemănătoare, se înțeleg, colaborează, împing mereu jocul înainte și te cadorisesc pe tine cu lansările alea din care îți înscrii măreţele goluri. E ceva neclar aici?

— Păi, dacă judecăm așa... conveni Vichi Boiangiu — și gestul său aprobativ fu socotit un adevărat eveniment, știut fiind cît de greu era să-l faci pe Vichi să-și schimbe părerea.

Lupa lui Grigoraș era mult mai mică, nedepășind dimensiunile unei monezi de un leu și n-avea nici ramă, dar spinarea lui, alături de a lui Vătășelu, fu văzută toată după-amiaza mișcîndu-se prin iarba înaltă printre straturile de flori și prin arbuștii ornamentali.

În blocuri se declanșă un du-te vino plin de energie: «N-ai o lupă?», «Dă-mi o lupă», «Hai să căutăm o lupă». Librăriile și atelierele de optică se văzură în situația de a vinde toate lupele de care dispuneau și să înregistreze comenzi ferme de a procura cît mai repede, pînă mîine, vă rog frumos, un stoc considerabil.

A doua zi, zeci de fete și băieți, ținînd în dreptul ochilor discuri luminiscente, se canoneau cu științificească osîrdie pe toate aleile, de le înțepeniseră șalele. Mulți aveau și carnețele și la tot pasul făceau însemnări amănunțite despre buburuze, trifoi, coada șoricelului, fluturi. Cum i se părea unuia că a descoperit ceva mai acătării sau avea o nelămurire, dădea fuga la Vătășelu, să-i spună și să-l întrebe. De pe la balcoane, părinții se felicitau reciproc pentru savantul neastîmpăr al copiilor.

Pe la 11, Vătășelu îi șopti lui Remus:

— Mă dor șalele de nu te văd și-n plus sînt copt de căldură. Ce-ai zice să ne ducem la un ștrand?

Remus rămase cu gura căscată:

— Tocmai acum? Și tocmai **tu?** Imposibil.

— Nu-nțeleg. De ce?

— Uită-te în jur și numără cîți fac ceea ce ai început să faci tu.

— Îi privește. Nu i-am chemat eu.

— Da, dar cercetarea tu ai început-o.

— Care cercetare? Eu nu cercetez nimic!

Remus își scutură violent capul, ca pentru a alunga un vis urît:

— Cum **nu cercetezi** nimic?! Păi de ieri... cu lupa...!

— A fost ziua mea. Am un unchi, mare filatelist, și ce s-a gîndit el să-mi dea, mi-a dat o lupă. Eu nu mă ocup de filatelie și atunci, fiindcă tocmai mă plictiseam, am ieșit cu ea să văd la ce-i bună.

— Deci nu te-a interesat nimic special, plante, insecte, mai știu eu ce? se înveseli Remus.

— Nimic. Mergi la ștrand sau mă duc singur?

Amuzat, Remus îi puse o mînă grea pe umăr:

— O să rămîi aici, drăguțule. Vrei — nu vrei, oamenii ăștia au nevoie de tine.

Oftînd, Vătășelu se aplecă din nou. Prin lupă, privirea lui călători de-a lungul unui copac vînjos, care nu era decît un banal fir de iarbă, de pe care cobora un animal fabulos, care nu era decît o furnică, împingînd un enorm bolovan alb, care nu era decît un... chiar ce-o fi? se întrebă Vătășelu, apropiindu-și nasul și lupa de acest peisaj neobișnuit.

MUREȘ
[illegible]-MUREȘ

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ

Joi,
23 august 1979,
Anul XIII
(nr. 621—622)

NR. 33
34

Cutezătorii

EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

CREȘTEM SUB ARCADELE GLORIOSULUI AUGUST

Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

CREAT DE COPII

Macheta funcțională:
Casa pionierilor
și șoimilor patriei Pucioasa —
în anul 2000.

Întregul nostru popor a urmărit cu vie satisfacție recenta vizită oficială de prietenie pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, a efectuat-o în Republica Arabă Siriană, la invitația secretarului general al Partidului Baas Arab Socialist, președintele Republicii Arabe Siriene Hafez Al-Assad, și a soției sale, Anisse Al-Assad.

Cea de a șasea întîlnire la nivel înalt româno-siriană reprezintă o expresie elocventă a bunelor raporturi și a prieteniei româno-siriene, a permanenței unui dialog rodnic, consacrat înfăptuirii aspirațiilor popoarelor român și sirian de progres și bunăstare, de pace și înțelegere în lume.

În cadrul convorbirilor oficiale ce au avut loc, cei doi președinți și-au exprimat satisfacția pentru dezvoltarea pozitivă pe care au cunoscut-o colaborarea și cooperarea româno-siriană.

Cei doi președinți au subliniat că dezvoltarea economică și socială a celor două țări creează noi posibilități pentru extinderea și diversificarea și mai puternică a schimburilor economice, colaborării și cooperării economice în diferite domenii de interes comun.

Moment remarcabil în dezvoltarea colaborării româno-siriene, vizita s-a desfășurat într-o atmosferă de caldă cordialitate și prietenie, stimă și înțelegere reciprocă, încheindu-se cu rodnice rezultate pe linia extinderii și adîncirii colaborării pe multiple planuri între cele două țări și popoare.

1944 23 1979 AUGUST

FAPTELE NOASTRE PIONIEREȘTI – PATRIEI SOCIALISTE

La redacție continuă să ne sosească vești din întreaga țară despre succesele obținute de purtătorii cravatei roșii cu tricolor în acțiunile pe care le dedică marii sărbători a poporului nostru — 23 August — cea de a 35-a aniversare a victoriei revoluției de eliberare națională și socială, antifascistă și antiimperialistă din 1944.

● **«Din soarele lui August, copilăria ni-i zbor de împliniri»** a fost genericul sub care pionierii membri ai clubului de vacanță din comuna Gherăseni, județul Buzău, au participat la un bogat program de acțiuni politico-educative și cultural-artistice dedicate sărbătorii noastre naționale.

● **Pionierii Școlii generale nr. 5 din Fălticeni,** județul Suceava, în colaborare cu Biblioteca orășenească au organizat o expoziție cu tema «Marele August oglindit în literatură». Vernisajul expoziției va avea loc la 19 august.

● Intitulîndu-și acțiunea **«Cu entuziasm, alături de cei mari»**, pionierii Școlii generale din Siliștea, județul Constanța, au dat un prețios ajutor cooperatorilor din localitate la recoltatul legumelor și fructelor de pe terenurile C.A.P.

● **Sub genericul «Munca, izvorul tuturor bucuriilor»**, pionierii din Fetești, județul Ialomița, au participat la înfrumusețarea Parcului pionierilor din localitate, la întreținerea spațiilor verzi și a zonelor de agrement din localitate.

● **De la pionierii din Ipatele, județul Iași,** aflăm că Școala generală nr. 1 din comună este gata să-și primească oaspeții în săli luminoase și încăpătoare. La lucrările de renovare a localului școlii au participat cu hărnicie toți pionierii, evidențiindu-se detașamentele claselor V—VIII.

● **La Școala generală Racovița, județul Timiș,** a avut loc recent deschiderea unei expoziții de artă plastică, un recital de poezie patriotică și proiecția unor filme. Aceste frumoase acțiuni au fost organizate de pionieri sub genericul «Sîntem nepoți de daci și de romani».

● **Din numeroase județe** ne-au sosit știri despre participarea pionierilor la acțiunile de îngrijire a monumentelor eroilor patriei. Am aflat, astfel, că în județul Buzău, pionierii participă la înfrumusețarea monumentelor eroilor de pe raza județului. Asemenea lor acționează și pionierii din Aninoasa, județul Dîmbovița, precum și cei din localitățile Sighișoara, Tîrnăveni, Band, Pănet, Adămuș, Iernut, Gheorghe Doja, județul Mureș și mulți alții.

● **Circa 1 000 de pionieri** și școlari din taberele de muncă patriotică din localitățile Glimboca, Secu și Topleț, județul Caraș-Severin, au participat în această lună la finisarea unor noi edificii școlare: sala de gimnastică de la Glimboca, noul local al grădiniței din Topleț și atelierul școlar din Secu.

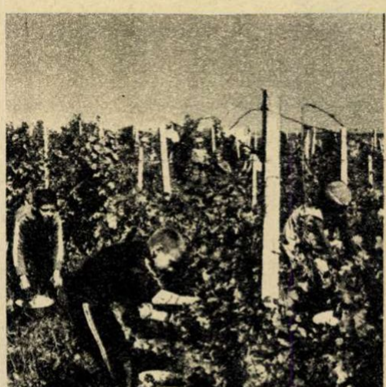

Recoltarea strugurilor. (Pionierii Școlii generale nr. 8, Drăgășani, Vîlcea).

Pionieri din Nehoiu, județul Buzău, în vizită la o fabrică din localitate.

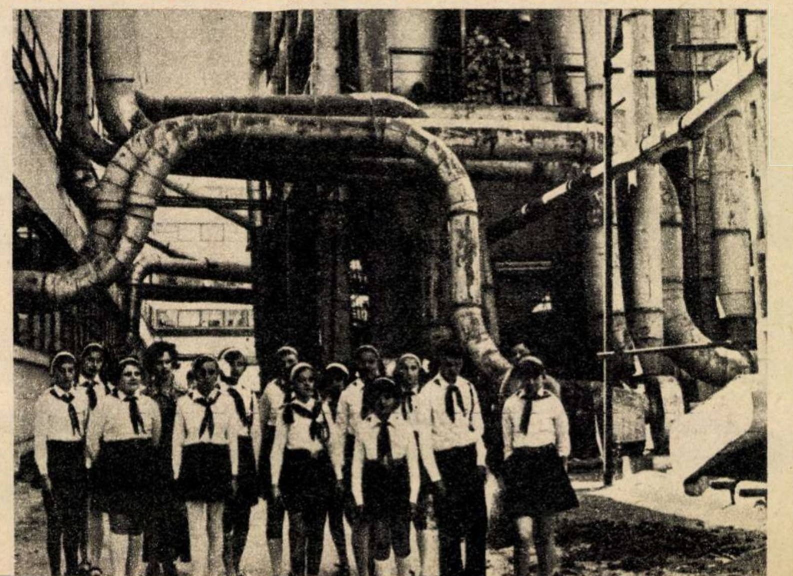

La culesul plantelor medicinale. (Pionieri și școlari de la Școala generală din comuna Valea Seacă, Iași).

SUB ARCADELE GLORIOSULUI AUGUST

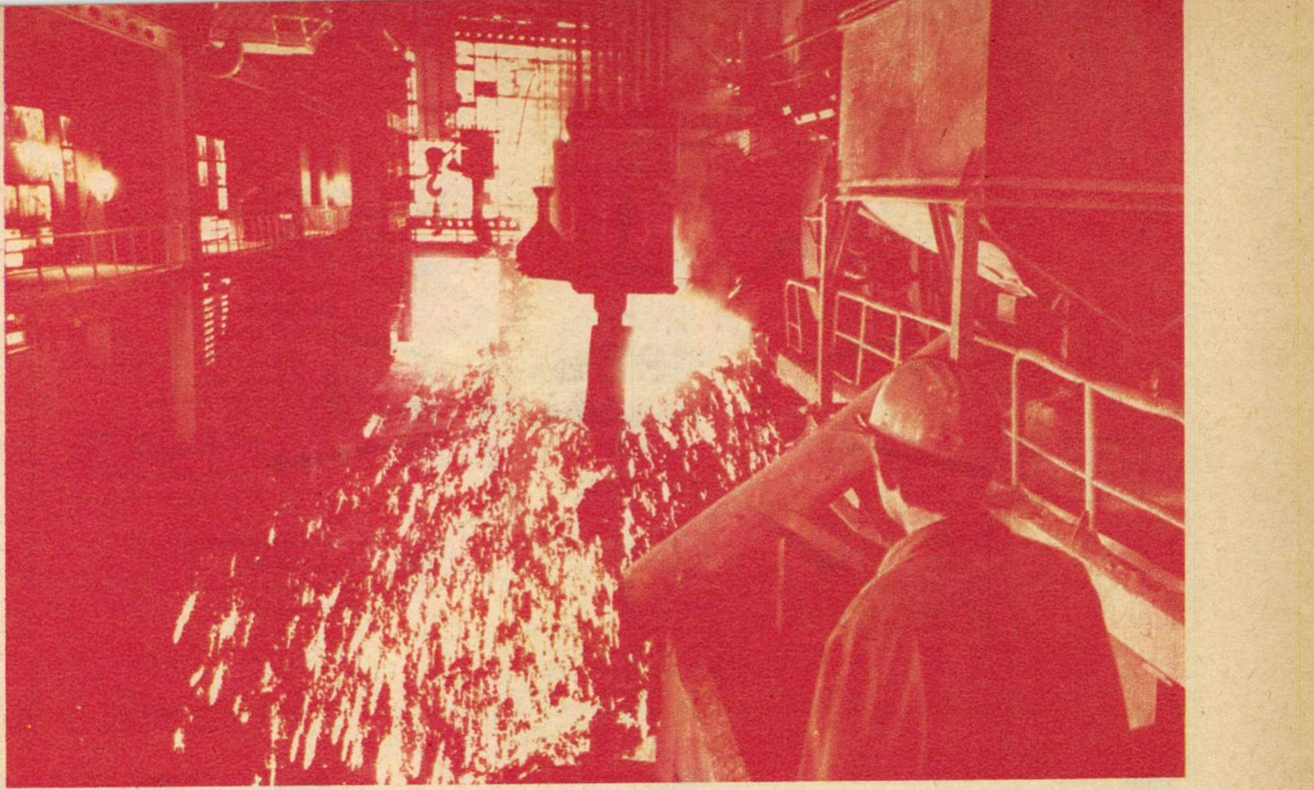

PROIECTUL DE DIRECTIVE ALE CONGRESULUI AL XII-LEA AL P. C. R.

Program de muncă, de viață și de bunăstare!

> **«În mod deosebit în următorul cincinal se vor accentua afirmarea revoluției tehnico-științifice și realizarea unei noi calități în toate domeniile de activitate.»**
>
> **NICOLAE CEAUȘESCU**

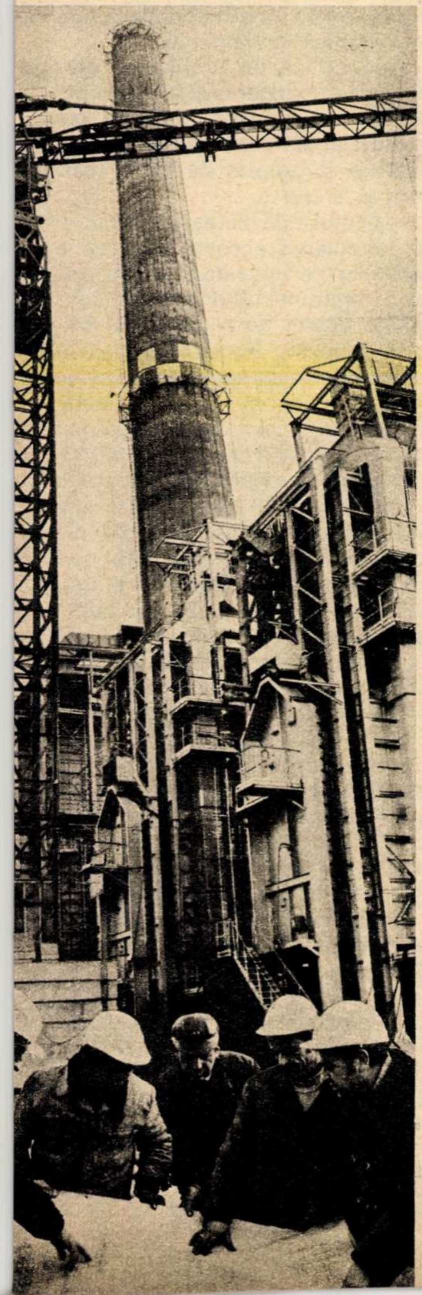

Împlinim, în acest August, 35 de ani de viață liberă. La ceasul bilanțului, poporul nostru condus de partid își înalță eforturile spre culmile unui nou urcuș, menit să asigure un nou avînt înfăptuirii prevederilor Programului partidului de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a țării spre comunism. Pînă în prezent, în cincinalul 1976—1980 s-au repurtat victorii ample în toate domeniile vieții sociale. Pe această bază, viitorul plan cincinal (1981—1985) și dezvoltarea în perspectivă pînă în anul 1990, vor accelera procesul de apropiere a României de nivelul statelor avansate, ajungîndu-se la un grad de dezvoltare economică în măsură să asigure satisfacerea tot mai deplină a necesităților tuturor cetățenilor țării.

Deceniul 1981—1990 constituie etapa hotărîtoare a înfăptuirii obiectivului fundamental al Programului partidului de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și creare a premiselor materiale și sociale ale trecerii treptate la comunism.

Alături de **«Proiectul de Directive ale Congresului al XII-lea al Partidului Comunist Român cu privire la dezvoltarea economico-socială a României în cincinalul 1981—1985 și orientările de perspectivă pînă în 1990»** — document atotcuprinzător care prefigurează noile dimensiuni ale viitorului patriei — un loc important îl ocupă **Proiectul «Programului-Directivă de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și de introducere a progresului tehnic pînă în 1990 și direcțiile principale pînă în anul 2000»**, menit să rezolve problemele fundamentale ale bazei de materii prime și energie. Întocmit pe trei etape — 1985, 1990 și 2000 — el are în vedere ca cercetarea și activitatea tehnologică să răspundă nu numai cerințelor planului cincinal 1981—1985, ci în același timp să devanseze cu cel puțin 5 ani activitatea economică. Îndrăzneață, animată de spirit revoluționar, gîndirea științifică este cercetașul de neînlocuit al marii ofensive a economiei, a muncii.

OFENSIVA CALITĂȚII

Într-un mod realist, profund științific, prevederile proiectului de Directive pornesc atît de la luarea în considerare a stadiului atins în dezvoltarea economiei noastre — îndeplinirea și depășirea prevederilor Congresului al XI-lea al partidului — cît și de la analiza fenomenelor noi apărute în economia mondială, îndeosebi implicațiile prelungirii crizei economice și mai ales adîncirea crizei energetice. Concepția care stă la baza modernizării structurii economiei naționale prevede atît dezvoltarea în ritm înalt a ramurilor de vîrf ale industriei și ridicarea gradului de tehnicitate a tuturor ramurilor industriale, cît și dezvoltarea puternică a **bazei de materii energetice și de combustibil.** În acest sens, **«Proiectul Programului-Directivă de cercetare și dezvoltare în domeniul energiei pînă în 1990 și orientările principale pînă în anul 2000»** — prevede ca în viitorul deceniu România să devină independentă din punct de vedere al energiei și combustibilului.

Proiectul de Directive ale Congresului al XII-lea, celelalte documente de mare însemnătate, elaborate și fundamentate cu contribuția esențială și sub permanenta îndrumare a secretarului general al partidului, tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU,** sînt supuse acum dezbaterii comuniștilor, tuturor oamenilor muncii, urmînd să fie apoi dezbătute și adoptate de Congresul al XII-lea al partidului. Primite cu satisfacție de întregul nostru popor documentele elaborate de către partid îndeamnă la muncă și creație, asigură argumentat îndeplinirea aspirațiilor celor mai îndrăznețe. Temelia transpunerii lor în viață o constituie munca neabătută și mai presus de orice **munca de calitate.** Așa cum îi este propriu politicii științifice a partidului nostru, grandiosul program de muncă înfățișat în proiectul de Directive constituie un nou îndemn spre atingerea unei calități tot mai înalte spre o muncă tot mai inteligentă și entuziastă în același timp, tot mai înnobilatoare.

(Continuare in pag. 4-5)

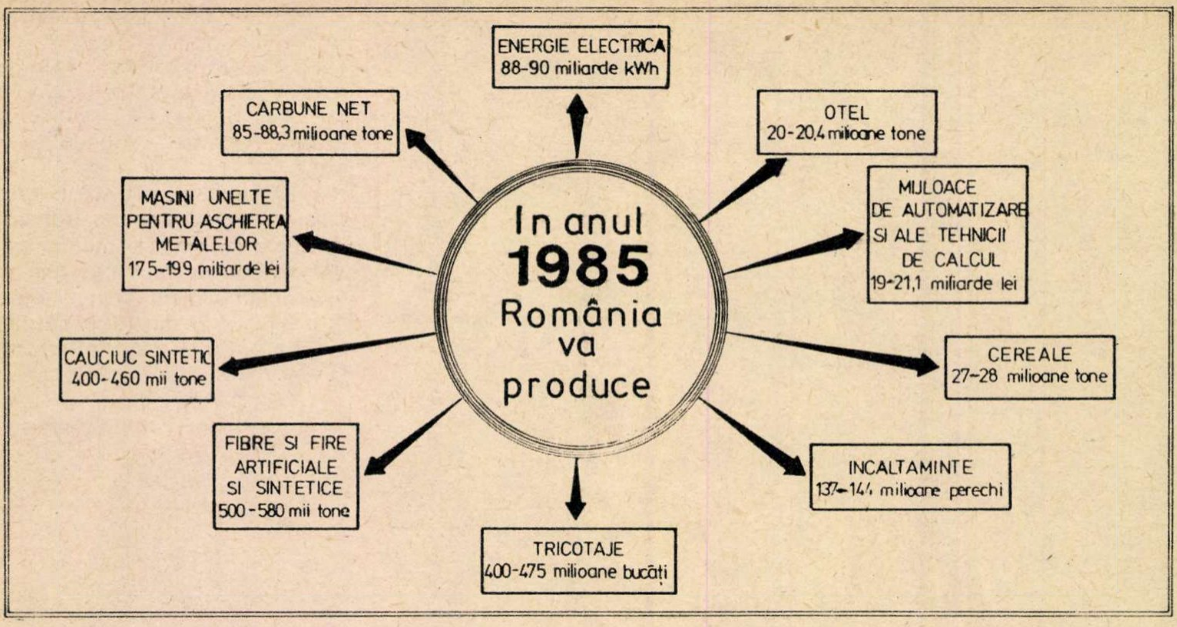

Program de muncă, de viață și de

VOM ÎNFĂPTUI MAI MULTE

Vă invit să citim această schemă, asistați de competența unui specialist: economistul **VIOREL SĂLĂGEAN,** șeful secției economice a ziarului «Scînteia».

Red.: **Nu numai copiii, dar și unii adulți ar dori să înțeleagă mai în adîncime semnificația unor date și cifre statistice — și astfel să-și poată reprezenta mai bine dimensiunile și valoarea faptelor pe care acestea le presupun. Să vedem, deci, ce anume putem întrevede «în spatele» cîtorva din indicatorii acestui desen.**

V.S.: — De acord. Cu ce vreți să începem?

— Nu pentru că se află... sus, prima, ci fiindcă e mai des întîlnită în astfel de împrejurări. De ce energia electrică?

— Copiii înțeleg cu ușurință că nici o activitate umană nu poate avea loc în afara utilizării unei forme de energie. Ca să mă exprim ca ei, nimic «nu merge» fără ea: nici mașina, nici trenul, nici televizorul, nici tramvaiul, nici chiar jucăria frățiorului lor mai mic. Vedeți? Chiar enumerarea exemplelor de mai sus, absolut la întîmplare, conține mai multe situații rezolvate cu ajutorul **energiei electrice.** Ea are mari calități: este puternică, aplicabilă în foarte diverse modalități; este chiar... curată și igienică. Ne trebuie din ce în ce mai multă — iar pionierii prin călătoriile lor — și nu numai astfel — cunosc foarte bine «fabricile» noastre de curent: în primul rînd hidrocentralele. Proiectul de Directive propune o mare dezvoltare a potențialului hidroenergetic al României. Vom mai construi și pe Dunăre și pe rîurile interioare.

— Iar producția însăși: 88—90 milioane?

— E greu să facem acum calcule detaliate, poate însă că le-ar fi mai pe înțeles cititorilor noștri comparația următoare: producem azi de 50 de ori mai mult decît în anul 1938 — an de vîrf al perioadei interbelice. În 1985 vom produce de peste 60 ori mai mult.

— Iată, în stînga energiei electrice, un vecin surprinzător: cărbunele. Unii copii se vor întreba poate: ce facem, ne întoarcem la cărbune? Ne întoarcem adică la trenul plin de funingine și la vitezele modeste ale mașinilor cu aburi — ei care sînt atît de atașați de supervehiculele moderne și vitezele supersonice?

— A scoate mai mult cărbune nu înseamnă a-l folosi așa cum îl foloseam cu 50 sau 100 de ani în urmă. E adevărat: în balanța energetică mondială cărbunele a căpătat în ultima vreme locul cel mai important — dar aceasta pentru că azi tehnologia folosirii sale este mult mai avansată ca în trecut. El este amplu prelucrat, chimizat, astfel încît este transformat în diverse surse de energie într-un mod avantajos, deci ieftin. Mult mai ieftin decît petrolul, de exemplu. Și mai e ceva: pe cînd petrolul, printr-un consum nerațional pe tot globul, și-a micșorat rezervele foarte mult, cărbunele se găsește din belșug.

— Mulți copii cred probabil că benzina-super este produsul cel mai înalt ce «se scoate» din petrol. Este așa?

— Nicidecum! Apelăm la cărbune nu numai fiindcă se împuținează petrolul, ci pentru că vrem să păstrăm această din urmă bogăție pentru nevoi mai importante. Valoarea unei tone de petrol transformată în benzină sporește doar de 2—3 ori. Să urmărim o comparație: transformată în fibre și fire sintetice, valoarea ei crește de 100 ori! Există tehnologii moderne care pot spori valoarea tonei de țiței de 500 ori.

— În cazul acesta, e limpede. Orice gospodar inteligent ar proceda ca atare.

— Și ar proceda în continuare prin lărgirea cît mai mult a tuturor surselor de energie posibilă. Așa cum ne îndeamnă proiectul de Directive, noi vom apela la «serviciile» unor noi forme de energie — în afara celei produsă prin intermediul cărbunelui și al petrolului: nucleară, solară, a valurilor etc.

— Energia nucleară — iată o îmbucurătoare și apropiată premieră în tabloul energetic al României.

— Pînă în anul 2000 ponderea ei în producția de energie va atinge 20%. Asta înseamnă foarte mult pentru o țară cu o economie tînără, fără tradiții în domeniu.

— Cred că un copil s-ar uita cu oarecare interes și la «căsuța» în care scrie oțel. Este foarte întîlnit acest element în diferite grafice și tabele; de ce îl întîlnim și aici?

— Oțelul este pîinea industriei — și formularea aceasta cred că e suficient de sugestivă pentru oricine. Împreună cu energia, el constituie cuplul fundamental al oricărei industrii. România socialistă a dezvoltat mult această industrie, iar cine aude azi nume ca Galați, Tîrgoviște și mai recent Călărași știe că trebuie să ne gîndim nu numai la istorie, ci și la oțel. Dar, ca în toate domeniile, așa cum prevede proiectul de Directive, avem nevoie de-o **nouă calitate.** Calitatea devine, în cazul oțelului, un atribut din ce în ce mai important. Lupta pentru oțel se traduce printr-o luptă necurmată pentru calitate. Chiar și copiii știu că niște rulmenți de slabă calitate la angrenajul bicicletei te pot băga în necaz cînd ți-e lumea mai dragă. Închipuiți-vă cît de mare ar fi un astfel de necaz într-o uzină în cazul unui utilaj care produce nu biciclete, ci aparatură de înaltă tehnicitate și de imensă importanță economică.

— Da, cred că este clar. Să mai privim un pic schema noastră. Poate...

— Observ că vă uitați pe-aici, prin dreapta: pe la «cereale» sau «încălțăminte».

— Da, așa e. Dar semnificația «căsuțelor» mi se pare foarte limpede.

— Dar a unei căsuțe ca aceasta din dreapta: «mijloace de automa-

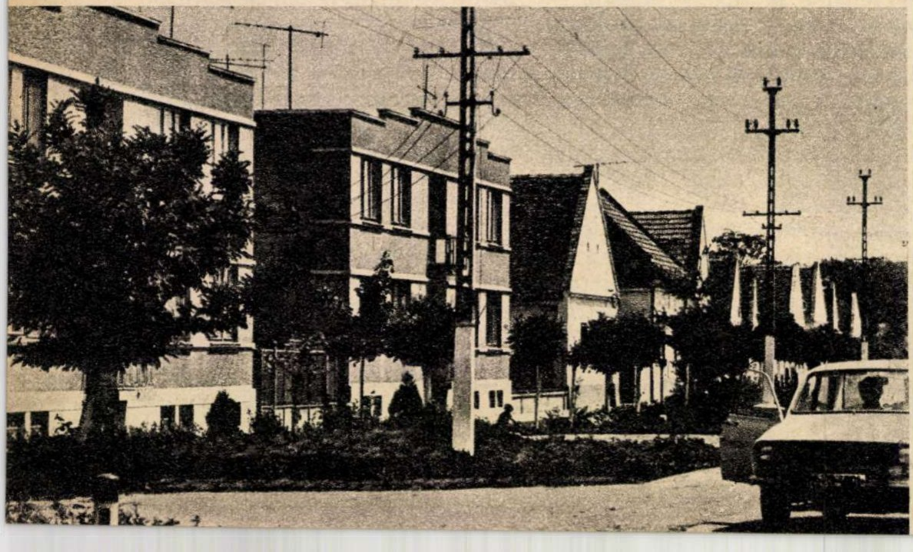

tizare și tehnici de calcul»?

— Sună foarte... foarte «specialist», ca să spun așa. Nu prea încurajează la înțelegere, cum ar crede, desigur, mulți copii.

— E posibil să creadă așa ceva, dar e sigur că se înșeală. Aceste formulări mai pretențioase se referă de fapt la realități binecunoscute oricărui copil: un televizor, o mașină oarecare de calcul etc. De altfel, ei știu bine că procese întregi de producție sînt complet automatizate. Și ei mai știu că asta nu înseamnă că ne-am complicat viața (fiindcă aparatele și procesele respective sînt complicate) ci, dimpotrivă: ne-am făcut-o mai ușoară. Adică: mai puțin efort fizic = muncă mai de calitate, mai eficace; produse mai multe și mai bune. În concepția partidului nostru, o veritabilă revoluție științifică-tehnică este de neconceput fără dezvoltarea cu prioritate a ramurilor industriale de vîrf, purtătoare de progres tehnic.

unăstare

— Deci din nou: invenții, inovații...

— Desigur. Un savant român, Nicolae Vasilescu-Karpen, încă de-acum 60—70 de ani, spunea că a venit vremea ca România să nu mai împrumute știință de la alții, ci să participe ea însăși la îmbogățirea tezaurului științific al omenirii. Dar mai înainte de orice — spunem noi — să asigure dezvoltarea economico-socială pe baza propriilor cuceriri științifice.

VOM TRĂI TOT MAI BINE

Să citim aceste grafice în compania aceluiași interlocutor.

Red.: **N-aș putea spune că graficele acestea își dezvăluie semnificația de la prima vedere. De pildă, acesta referitor la «Retribuția medie reală».**

— Copiii trebuie să înțeleagă că chiar și un procent — adică de la 100 la 101 — înseamnă mult la scara întregii societăți. Dar, mai bine, să încercăm să stabilim concret ce înseamnă un procent de creștere în cazul retribuției personale a cuiva. Prevederile planului cincinal 1976—1980 indicau o creștere a retribuției cu 20%. Adică, în fiecare lună, tata și mama urmau să primească fiecare cîte 20 de lei în plus pe lîngă fiecare sută. La o retribuție de 2 000 lei, să zicem, înseamnă: 200 lei (la o mie) înmulțit cu 2, deci 400. Plus 400 ai mamei=800 lei lunar! Înmulțit cu 12 luni=9 600 pe an. Aproape 10 000. Dar prevederile acestea s-au îndeplinit și depășit chiar în numai 3 ani! În acest august — deci înainte de termen — s-a trecut la cea de-a doua etapă de majorare a retribuțiilor. În cincinalul următor, părinții copiilor noștri vor primi retribuții mărite cu 30—35%. Las pe cititorii tari la matematică și care cunosc mai bine retribuțiile părinților lor să facă respectivele calcule.

Retribuția medie reală

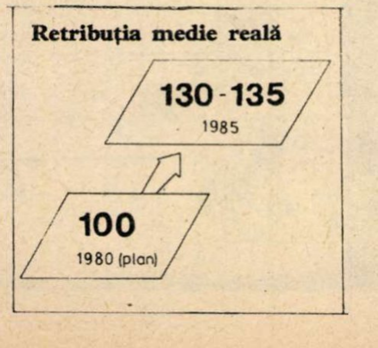

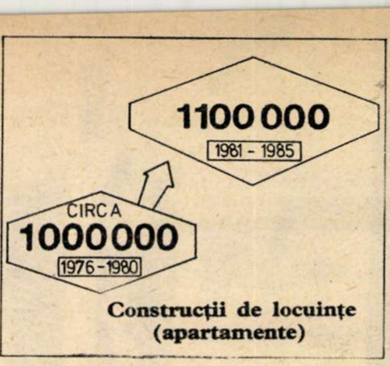

Construcții de locuințe (apartamente)

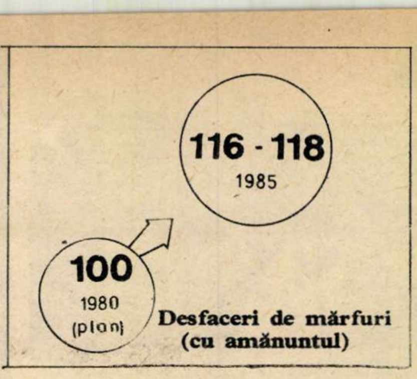

Desfaceri de mărfuri (cu amănuntul)

Red.: **În ce privește graficul cu locuințele. Cum să-l înțelegem?**

— În 1985 vor trăi în România aproximativ 23,4—23,7 milioane de oameni. Ne trebuie locuințe multe, atît pentru cei cîți sîntem acum, dar și pentru cîți vom fi.

— Locuința e un bun de folosință îndelungată: părinții o lasă copiilor, aceștia mai departe. Nu e un bun atît de «personal», cum ar fi hainele sau încălțămintea.

— Înțeleg, vă închipuiți că unii ar putea judeca astfel: dacă avem acum atîtea milioane apartamente (și care în mod firesc vor fi locuite și peste 5 ani și mai tîrziu) mai e nevoie să construim atita — ba încă și mai multe — devreme ce populația va crește, desigur, dar nu se va dubla, așa cum se-ntîmplă cu apartamentele?

— Este totuși o întrebare.

— Cu un răspuns foarte simplu, însă. Pe care îl pot ști chiar și copiii. Mai ales aceia care în ultimii ani s-au mutat cu familiile lor din apartamente mai mici în apartamente mai mari, din locuințe mai modeste în locuințe cu un grad sporit de confort. Iată deci că am ajuns și aici la... **calitate:** omniprezenta noastră idee.

— În mod oarecum neașteptat, graficul acesta care vorbește despre «Desfacerile de mărfuri cu amănuntul», deși ne face să ne gîndim la prea marea varietate a produselor care ne asigură traiul, prin simpla diferență dintre 100 și 135 ne fac să înțelegem, să intuim — mai bine-zis, faptul că va avea loc o creștere mare.

— Pentru oricine, o cumpărătură nouă constituie o bucurie — copiii știu prea bine aceasta, ei care se bucură, poate, cel mai mult cînd primesc daruri. Dar la fel de importante ca aceste bucurii, să le spunem strict individuale, sînt acelea care pornesc de la o avuție comună.

— Ce vreți să spuneți?

— Vreau să privim împreună desenul-afiș de mai jos. Aveți de pus vreo întrebare?

— Dacă aș fi copil v-aș întreba... cîte orașe avem azi în România?

— Orașe? Avem 253. Și ele vor crește.

— Da, așa scrie într-unul din chenare.

— Numai în anul ce vine, 129 de localități rurale vor deveni orașe. Vor fi deci... 382. Plus încă 140 în cincinalul viitor, egal cu 520.

— Cam cîți locuitori are acum o astfel de localitate?

— Cam 7 000.

— Deci, 7 000 înmulțit cu 520, egal...

— De ordinul milioanelor, între trei și patru milioane. Toți oamenii aceștia — dintre care o bună parte vor fi copii — se vor bucura de condiții de viață tot mai aproape de cele ale orașelor. Acesta-i un semn de civilizație, de urcuș în civilizație.

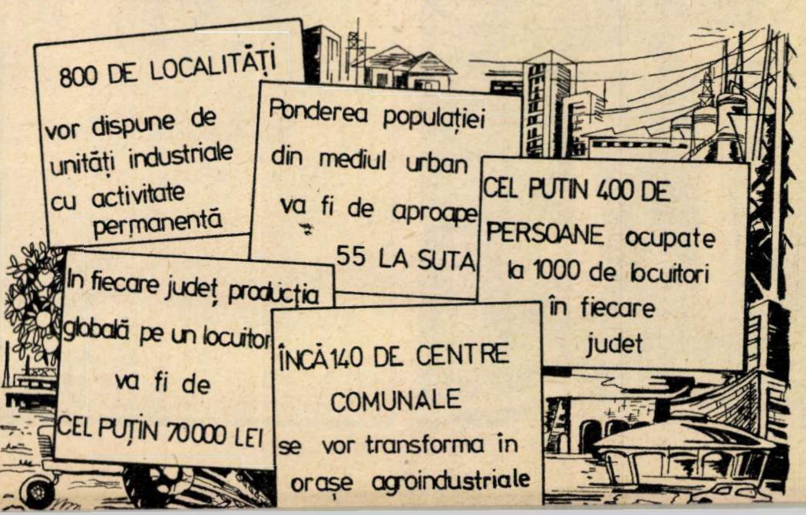
800 DE LOCALITĂȚI vor dispune de unități industriale cu activitate permanentă
Ponderea populației din mediul urban va fi de aproape 55 LA SUTA
CEL PUȚIN 400 DE PERSOANE ocupate la 1000 de locuitori în fiecare județ
În fiecare județ producția globală pe un locuitor va fi de CEL PUȚIN 70000 LEI
ÎNCĂ 140 DE CENTRE COMUNALE se vor transforma în orașe agroindustriale

— Faptul că — așa cum spune unul din careurile desenului nostru — în 800 localități vor exista mici unități industriale și secții ale unor fabrici de la orașe, are directă legătură cu ideea de mai sus?

— Desigur. A trăi «ca la oraș», cum se spune pe la noi, trebuie să decurgă și din «a munci ca la oraș». Așa se face că vom avea mai mulți oameni ocupați efectiv în producție (4 din 10) și că dintre aceștia cei mai mulți în industrie. Un alt semn de civilizație.

— Și spuneați că există o legătură între toate acestea și... desfacerea de mărfuri.

— Exact! Și aceasta nu în primul rînd în ce privește cantitatea strictă a mărfurilor, ci structura lor; modul cum ele servesc nevoile omului. Altfel zis, țăranul viitorului, devenit egalul orășeanului, își **va schimba în primul rînd nevoile, dorințele, gusturile.** Mărfuri mai de calitate și care să-i servească dorințe mai importante, mai cultivate. Muncind mai bine, vom produce și vom folosi mărfuri mai de calitate; ne vom învăța astfel să fim tot mai exigenți cu nevoile noastre.

ȘCOALA — PE DRUMUL CEL MAI DREPT SPRE VIAȚĂ

Nu există document al partidului care să nu abordeze, în rîndul celor mai importante probleme ale dezvoltării patriei, problemele învățămîntului. Modernizarea școlii, perfecționarea sistemului de învățămînt, merg mînă în mînă cu măsurile de perfecționare a activității economice și sociale.

Dintre cei aproape 11 milioane și jumătate de oameni ocupați în economia națională în 1985, un mare număr va fi format din punct de vedere profesional în cadrul învățămîntului, pe perioada cincinalului. Și anume, 1 750 000 de muncitori calificați și 300 000 de maiștri, tehnicieni, ingineri și alte cadre. Deci peste două milioane.

Aceasta va avea loc prin modernizarea învățămîntului de toate gradele. Toți absolvenții clasei a VIII-a vor fi cuprinși în treapta întîi de liceu. O cifră și mai elocventă a saltului ce va fi înregistrat indică faptul că circa 70% din absolvenții treptei I vor fi cuprinși în treapta a II-a de liceu. Asta înseamnă practic condiții pentru **pregătirea generalizării învățămîntului liceal.**

Calificarea mereu mai înaltă devine astfel o cerință tot mai arzătoare a societății, dar și o șansă tot mai reală pentru fiecare școlar.

Pagini realizate de
ILIE TRAIAN

Generalul în rezervă Marcel Olteanu evocă luptele de la Băneasa, din August 1944, pentru eliberarea Capitalei.

Mărturii ale ceasurilor fierbinţi din zilele lui August 1944.

PIONIERI LA IZVOARELE ISTORIEI

Detaşamentul clasei a VI-a (Şcoala generală nr. 142 Bucureşti) îşi făcuse planul încă de la începutul vacanţei: va alege un itinerar prin Capitală pentru a cunoaşte locuri şi case legate de pregătirea şi desfăşurarea luptelor pentru victoria revoluţiei de eliberare naţională şi socială, antifascistă şi antiimperialistă din 1944. Şi iată-i pornind şi consemnînd în carnete:

Casa din strada «Şcoala Floreasca» Aici s-a tipărit în cea mai strictă ilegalitate ziarul «România liberă», pînă în ziua de 23 August (foto 1). Tipărirea şi răspîndirea ziarului erau organizate cu o asemenea disciplină, încît organele poliţieneşti nu puteau descoperi această puternică reţea comunistă cu toate că era pusă în continuă urmărire. Cuvîntul partidului ajungea astfel în rîndul oamenilor muncii, îndemnîndu-i să saboteze maşina de război hitleristă.

Într-un apel al P.C.R., ţăranii erau îndemnaţi să ascundă roadele muncii lor. «Nu daţi nimic fasciştilor!» erau cuvintele la ordinea zilei.

În vizita pe care pionierii au făcut-o în continuare la **Muzeul de istorie a partidului comunist,a mişcării revoluţionare şi democratice din România,** *ei au urmărit numeroase documente, fotografii în care sînt consemnate fapte de înalt eroism, prin care muncitorii au sabotat în vara anului 1944 maşina de război hitleristă.*

Astfel sînt semnalate exploziile unor vagoane cisternă pe linia Braşov-Sighişoara, pe liniile Comarnic spre Valea Largă şi încă altele.

In Buletinul «Apărării Patriotice» din 1 august 1944 este redată fapta ţăranilor de la Feteşti-Cernavodă care au dărîmat cu topoarele barăcile nemţeşti, abia construite. Refăcute, barăcile au fost din nou distruse.

La muzeu, pionierii l-au întîlnit pe generalul în rezervă Costache Mîndru,care a luptat în calitate de ofiţer în 1944, pentru alungarea armatelor fasciste de pe pămîntul ţării şi care le-a atras atenţia asupra unui document unic, extrem de preţios. O hartă, a Capitalei, întocmită de hitlerişti,conţinînd punctele strategice ale Bucureştiului pe care urmau să le distrugă. N-au mai apucat.

In sala unde se află zeci de exponate înfăţişînd momente de eroism ale ostaşilor români care au luptat pentru eliberarea ţării şi apoi pe pămîntul Ungariei şi al Cehoslovaciei pînă la victoria finală,o pionieră a povestit o întîmplare adevărată, despre care citise mai de mult:

«Avea zece ani şi era din satul Odăile. Îl chema Mihăiţă Tunaru. În curtea lor, în zilele de 26—27 august

1

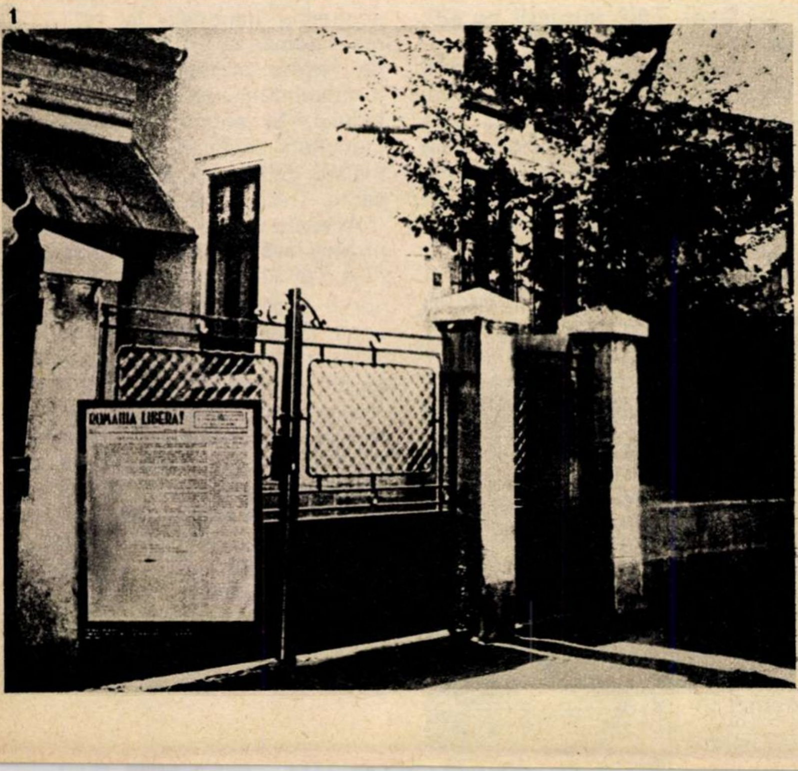

2

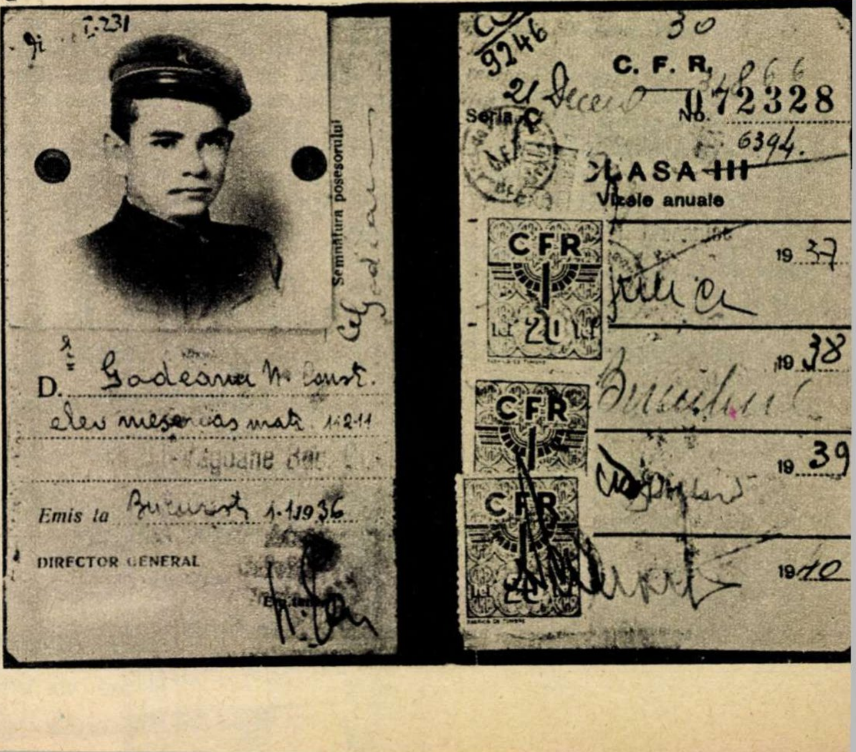

9246

30

C. F. R.

Seria C No. 072328

6394.

CLASA III

Vizele anuale

19 37

19 38

19 39

1940

Semnătura posesorului

D. Gadeanu M. Const.

elev meseriaş mat. 1-2-11

Emis la Bucureşti 1.1.1936

DIRECTOR GENERAL

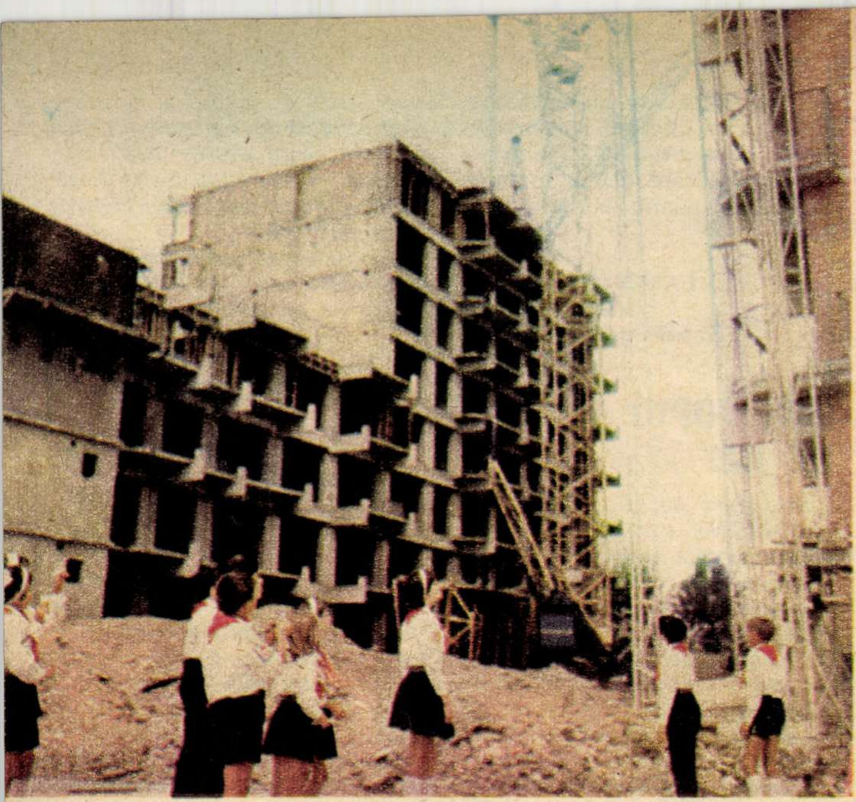

Din peisajul cotidian al orașelor noastre: șantierele de construcții.

1944 ostașii nostri au instalat o baterie de artilerie. Mihăită dorea cu însuflețire să-i ajute în lupta cu dușmanul. Cunoștea împrejurimile. S-a urcat într-un copac și de acolo, ascuns în frunziș, a arătat direcția în care trebuiau să tragă tunurile ca să nimerească inamicul. Cînd au plecat artileriștii, Mihăiță s-a luat după ei, voia să-i urmeze. Ostașii l-au convins să se întoarcă acasă și i-au cusut pe cămașă, ca semn de prețuire, un galon de fruntaș».

Pionierii au descoperit într-una din vitrine un carnet de elev meseriaș la Atelierul de vagoane «Grivița», București, care a aparținut eroului utecist Constantin Godeanu, căzut în luptele din Cehoslovacia. Vi-l prezentăm și vouă (foto 2).

Sălile dedicate anilor de reconstrucție și marilor înfăptuiri ale devenirii noastre comuniste au reținut stăruitor atenția tinerilor vizitatori. Acolo, pionierii s-au întîlnit cu Ștefan Zidăriță, cunoscutul ziarist de la «România liberă», care le-a povestit despre istoria zilelor de azi, despre locuri și oameni, așa cum le-a cunoscut ca reporter în anii noștri, parcurgînd drumurile țării.

B. CARAGIALE

ÎNREGISTRAT CU OCHII REPORTERULUI

Ai patrusprezece ani? Ai cincisprezece? Să trăiești! Eu am jumătate de secol. Și încă două primăveri; nici tînăr, să putem comunica chiar în felul vostru — nici bătrîn, cu dulce sfătoșenie a bunicilor.

Totuși să încercăm. A fost odată...

A fost odată vremea cînd țara, sătulă de domni și de vătafi, de politicieni criminali, de împilare și de mizerie, de fățărnicie și necinste și-a scuturat spatele de uriaș. Punînd mîna pe armele luptei revoluționare a înfăptuit acel temerar 23 August 1944, de la care a început existența noastră socialistă. Viața adevărată.

Agricultorul mai trudea încă la coarnele unui plug ostenitor. Cum să ridici satul românesc arînd cu plugul și semănînd cu mîna? «Vom construi tractoare — a hotărît partidul — și le vom construi la Brașov». Atunci s-au auzit răzlețe hohote de rîs. Rîdeau peste hotare unii care își luaseră tălpășița de pe la noi, temîndu-se de mînia țării: rîdeau alții, chiar de la noi. Declarau: «Tractoare românești?! Ne vom arunca dinaintea primului tractor românesc, dacă se va întîmpla cumva minunea asta!»

De ce vor fi renunțat la idee? Vai de ei ar fi fost! Pentru că foarte curînd, țăranul nostru se suia pe «tractorul de Brașov». Sute de mii de tractoare s-au construit. Țara noastră este azi una dintre cele mai bine dotate cu tractoare dintre țările lumii. Și exportă foarte multe. Le-am văzut în Polonia, în Ungaria, în Bulgaria, în Cipru... Pe insulă am asistat la o demonstrație de virtuozitate tehnică. Tractorul nostru se afla în competiție cu alte exemplare aparținînd unor prestigioase firme străine. A fost cel mai bine cotat. De bucurie l-am îmbrățișat pe tractorist — un tehnician din Brașov. Acolo, sub portocalii Ciprului. Alți colegi de breaslă le-au întîlnit în țările africane și asiatice, în departamentele Franței și în comitatele engleze. Pretutindeni.

Ai patrusprezece ani sau cincisprezece? Cu alți cincisprezece ani înainte de a te naște, țara aducea din străinătate toate utilajele de foraj petrolier. La noi se făceau doar reparații. Neexistînd marea industrie, ne rezumam doar la reparații și întreținere. Iată-ne azi ocupînd locul III din lume, după Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii, în construcția de instalații petroliere ultramoderne. Premiate nu o dată cu medalii de aur la expoziții internaționale, mult solicitate pe piața externă. Un alt miracol după tractor? Poate și asta. Dar mai ales un rod al creativității tehnice a oamenilor noștri. Ploieștiul, cu a sa uzină «1 Mai» a devenit simbolul construcțiilor de utilaje de foraj. Cu vreo doi ani în urmă, asistînd la expedierea, de la Ploiești, a primei instalații de foraj marin — pleca la Galați unde urma să fie montată pe vasul plutitor — am înțeles că industria noastră mai făcuse un uriaș pas spre perfecțiune tehnică și tehnologică. Să nu uităm că la originea forajului marin românesc care, potrivit Directivelor Congresului al XII-lea al partidului va începe în viitorul cincinal — găsim monumentalele instalații construite la uzina situată în imediata vecinătate a gării «orașului petroliștilor».

Nu te-am întrebat: unde pleci în vacanță? La munte, la mare, la bunici? Oricum, te rog să privești «plăcuța fabricantului» de pe locomotivele «Diesel» electrice. Sînt construite la «Electroputere» din Craiova. Prima locomotivă, fabricată după licență străină, avea o putere de 2 200 CP. Dar constructorii din bănia Olteniei le-au perfecționat, le-au ridicat considerabil puterea de tracțiune la 3 200 CP încît însăși furnizorul de licență a făcut, ulterior, ferme cereri de livrare «retur» a locomotivelor fabricate de craioveni.

Dar eu nu uit, nu pot să uit că, în urmă cu treizeci de ani, construiam locomitive cu abur, la actuala uzină «23 August». Mecanicii și fochiștii locomotivelor cu aburi arătau precum coșarii. Acum mecanicul stă la pupitrul locomotivei. Flori în glastră și ferestre de cristal. Iar, între timp, de la banalele șlepuri am trecut la construcția de nave de mare tonaj — azi avem o puternică flotă comercială, construită la noi. Afară de asta, patru din cinci autoturisme sau autobuze cu care te încrucișezi pe șosele sînt fabricate în România.

Și iarăși un considerabil salt, o comparație pe care ți-o sugerez. În 1947 eram brigadier la construirea căii ferate Salva Vișeu, șantier național al tineretului. Brigăzile erau formate din tineri veniți din uzine, școli și facultăți. Lucram cu roabe, tîrnăcoape și lopeți. N-aveam tehnică, Dacă a ieșit una dintre acele durabile opere care avea să contribuie la ridicarea economico-socială a unei întinse zone din nordul țării s-a datorat muncii însuflețite, încrederii în împlinirea socialismului. Peste mulți ani, am participat la inaugurarea «Drumului soarelui» — magistrala de pe malul românesc al Dunării, în zona hidrocentralei de la Porțile de Fier. Opera casmalei și tîrnăcopului era de domeniul trecutului îndepărtat. «Magistrala soarelui», construită cu tehnică, este o admirabilă operă cu poduri și viaducte impresionante, o expresie a inteligenței tehnice românești. Cu trei patru ani în urmă am participat la inaugurarea marelui Transfăgărășan, monumentală arteră rutieră care unește, peste piscuri, șoseaua Sibiului cu Șoseaua Argeșului și înțelegeam că forța industriei și a oamenilor noștri este cu totul alta, mult superioară, capabilă de împliniri fără limită. Am parcurs Transfăgărășanul cu o emoție și o considerație lesne de înțeles.

Viitorul vă aparține cu totul. Pînă terminați școala mai trec cîțiva ani. Iar într-un singur an construim cît odinioară într-un deceniu. Veți lucra, probabil, într-una din acele cîteva sute de capacități industriale pe care le vom dura an de an în viitorul cincinal. Vă pregătiți în școli învățînd și muncind, legînd teoria de practică pentru a putea lucra pe platformele marilor combinate industriale ridicate în toți acești ani de viață densă.

Mărturisesc acum, la sfîrșit, că nu este ușor pentru un reporter care străbate țara în lung și în lat să povestească în cîteva pagini despre marile înfăptuiri ale acelor decenii, despre splendidul portret al României de mîine — așa cum începe să se prefigureze din documentele Congresului al XII-lea al P.C.R.

ȘTEFAN ZIDĂRIȚĂ

Cutezătorii
EDIȚIE SPECIALĂ

MUNICIPIUL BUCUREȘTI

Ar fi drept ca pagina de față, oferită pionierilor bucureșteni, să fie în stare să cuprindă măcar cîte o frîntură din gîndurile, speranțele, visurile și împlinirile celor peste **164 000** de copii **purtători ai cravatei roșii cu tricolor.** Atunci însă pagina s-ar transforma într-o carte uriașă cu multe, multe file. Și filele albe ar fi repede îmbrăcate de către copii cu povești adevărate despre case-palate apărute peste noapte; culorile revărsate ar înfățișa noile parcuri și grădini înfloritoare. Și dacă această carte uriașă le-ar sta la dispoziție, cu siguranță că nici unul dintre cele **1 633 de cabinete și laboratoare,** sau cele **776 ateliere-școală** n-ar fi omis. Doar acolo se petrec atîtea și atîtea «minuni»! Acolo mîinile lor devin «mîini de aur». Un adevăr probat de ei înșiși în cele peste **3 000 de cercuri tehnico-aplicative și științifice.** Și cîte n-ar mai putea povesti cei aproape **137 000 pionieri și șoimi ai patriei** — componenți ai celor peste **3 800 de formații artistice** și **943 de cercuri și cenacluri de creație** — despre participarea lor la etapa de masă a celei de-a II-a ediții a Festivalului Național «Cîntarea României», despre premiile obținute, despre aplauze...

Copiii Capitalei patriei noastre, detașament destoinic al pionieriei, se mîndresc cu rezultatele deosebite la învățătură, ca și în activitatea de pregătire pentru a deveni buni cetățeni. Bucuria și mîndria de a trăi și învăța în Capitala patriei, într-un oraș de vechi prestigiu istoric și tradiție revoluționară, îi fac ambițiosi și dornici să fie mereu la înălțime.

FAPTE DE MUNCĂ PENTRU ÎNFLORIREA PATRIEI

Sigur, aș putea să mă refer la trofeele pe care noi, cei ce facem parte din atelierele tehnico-aplicative sau din formațiile artistice ale casei pionierilor și șoimilor patriei le-am cîștigat cu diverse prilejuri. Dar aș vrea să mă refer acum la un trofeu pe care ne onorează. Este vorba de faptul că anul trecut Organizația municipală a pionierilor a ocupat **locul I pe țară** în cadrul **întrecerii pentru îndeplinirea angajamentelor la muncă patriotică.** E o dovadă a hărniciei care spune mult despre noi toți, cei 6 500 de copii prezenți în taberele muncii patriotice, pe ogoarele IAS și CAP din împrejurimile Capitalei, despre noi toți cei care, laolaltă, am cules nu 20 000 kg de plante medicinale cît ne propusesem, ci de aproape 3 ori mai mult; despre noi toți cei care am pus umărul, după puterea și priceperea noastră, la construirea propriei școli, a propriului laborator, a bazei sportive, a terenului de joacă, a pistei aplicative. E un trofeu cu care ne mîndrim pentru că el ne arată credincioși devizei: «Fiecare pionier, o faptă de muncă pentru înflorirea patriei».

LAVINIA VINTILĂ
clasa a VIII-a,
Școala generală nr. 99

NOI, COPIII DE AZI

Noi, copiii de azi, nu știm ce-i războiul. Noi, copiii de azi n-am auzit niciodată sirena sfredelitoare a alarmei și nici răpăitul gloanțelor sau răbufnirea bombelor. Pentru noi, copiii de azi, soarele a fost mereu strălucitor și darnic. Pe oamenii din jur nu i-am văzut întunecați de grija zilei de mîine. Și totuși, părinții ne-au deprins să nu uităm niciodată că pentru liniștea noastră de acum, nenumărați fii ai acestui pămînt au luptat pînă la jertfa supremă să-i alunge pe fasciști de pe pămîntul românesc. Orașul nostru, oraș al insurecției, păstrează amintiri care ne emoționează și ne însuflețesc, care ne fac să fim mîndri de părinții și bunicii noștri, care au apărat cu arma în mînă libertatea țării, a Capitalei.

Știm multe despre nepieritoarele fapte de eroism săvîrșite de către ostașii armatei române, de forțele patriotice în zilele istorice ale lui august 1944, care au răspuns cu înflăcărare chemării P.C.R., de a salva țara de la distrugere, de a o elibera de sub ocupația fascistă. Am aflat despre luptele grele care au fost purtate cu armatele germane, ascunse în mai toate punctele strategice din București, cu importante grupări de forțe din zonele Herăstrău-Pipera-Băneasa-Otopeni, pe Valea Prahovei. Alături de ostași s-au distins în luptă nenumărați membri ai formațiunilor de luptă patriotică, muncitori, surori medicale, medici, tineri studenți animați de hotărîrea nestrămutată de a-și elibera patria.

Împreună cu tovarășii noștri profesori am vizitat multe dintre aceste locuri care amintesc de vara fierbinte a anului 1944.

Pentru noi momentele acelea rămîn pentru totdeauna o pildă vie de patriotism, de dăruire.

ION PREDESCU
Școala generală nr. 150

VERS ȘI CÎNTEC DIN CELE MAI TINERE INIMI

Nu întîmplător m-am gîndit la ce înseamnă să fii copil azi în România. Copilăria părinților noștri n-a fost nicicînd plină de atîtea bucurii cum este cea pe care o trăim noi. Și tocmai de aceea în cîntecele și poeziile noastre, în spectacolele pe care le prezentăm la Festivalul Național «Cîntarea României», îmbinăm munca cu cîntecul și jocul plin de optimism al copilăriei; cu încrederea deplină în viitorul nostru luminos. Este buchetul de dragoste și recunoștință pe care îl datorăm celui mai iubit părinte al tinerei generații, tovarășului Nicolae Ceaușescu. Printre numeroasele titluri de laureat obținute la ediția din acest an a festivalului, două sînt deținute de liceul în care învăț: **brigada artistică locul III,** iar eu, împreună cu sora mea, cu care cînt la **pian,** am obținut **locul I.** Acest titlu constituie un îndemn de a persevera și mai mult în domeniul desăvîrșirii artei noastre interpretative, dar, în același timp de a învăța tot mai bine pentru a face cinste școlii, părinților, tuturor celor care ne îndeamnă și ne ocrotesc copilăria.

DANA BARTZER
clasa a VIII-a,
Liceul de matematică-fizică
nr. 6

Cu grijă și răbdare, cu pricepere, fiecare fir electric își va lua loc în aparatul de radio.

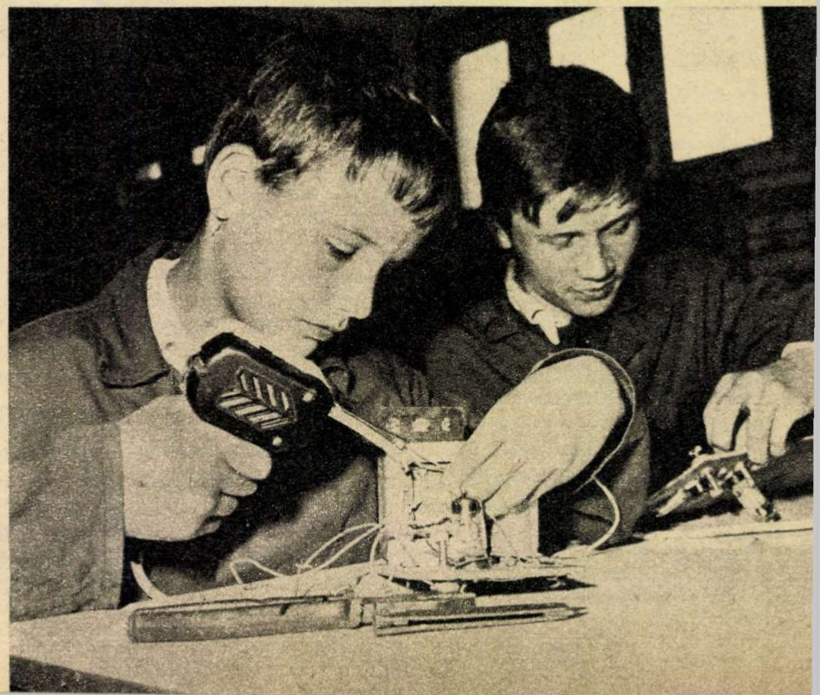

Rostirea legămîntului pionieresc, în cadrul unității de la Școala generală nr. 183.

TREPTE ALE MĂIESTRIEI

«Urmează Olga Bolocan din clasa a VIII-a!» (anunță prezentatorul spectacolului muzical «Sus ancora!»). Vocea profesoarei Victoria Pieptan-Dor, care vorbea în microfonul care înregistra pentru Radio, era însoțită de acorduri învăluitoare din Rahmaninov, pe care le stăpînea Olga Bolocan ca un mare virtuoz. Cînd a obținut premiul I la Festivalul Național «Cîntarea României», Olga și-a amintit de această clasă prin care a trecut, și de colegii ei mai mici.

...Bejat Ligia, clasa a IV-a, o fetiță cît un fulg sau fluture. Formidabil cîtă măiestrie. La numai zece ani! Oare va ajunge la performanța Olguței?... Cu siguranță că da.

...Vicențiu Popa, clasa a IV-a: «Am învățat și gramatică și matematică și... vioara (de mărimea trei sferturi)». Dar care, sub degetele lui cît creionul, parcă era un Stradivarius. Va ajunge și el la performanțele Olguței? Cu siguranță că da.

Sau la performanța Mioarei Udrea care, alături de Bolocan, a obținut premiul doi în același festival. Mioara se lasă furată și de alte muze. Iată: «Era o toamnă care ne aducea/ O frunză de castan la ora de desen/ Iar noi mușcînd din mere roșii/ Tropăiam spre școală/ Cu pantofiorii cei noi».

În încheiere a urmat un torent de note parcă din degetele de la zece mîini. Scurt, dar de-a dreptul fantastic! La pian, Mesici Lena, clasa a XII-a. O altă vîrstă, o altă treaptă de măiestrie. Toți dîndu-și întîlnire în acea zi pe scena Liceului de artă «George Enescu».

I. DONCA

Acțiunea: „COLUMNĂ MILENARĂ“

- 40 de echipaje pionierești bucureștene pornesc la drum pe cărările patriei
- 32 de echipaje parcurg 32 trasee istorice
- 8 echipaje efectuează săpături arheologice împreună cu specialiști
- Peste 100 de km sînt parcurși pe jos de către expediționari
- Satul de vacanță Costești, județul Hunedoara — loc de întîlnire, în final, a tuturor echipajelor
- 1 000 de pionieri spectatori sosiți la Cetatea Costești pentru spectacolul evocare «Columnă milenară»

Pregătirile pentru această acțiune de cunoaștere și studiere a locurilor care oglindesc istoria multiseculară a poporului român, dedicată aniversării a 2050 de ani de la formarea primului stat dac centralizat și independent au început încă din primăvară. Pornind de la studierea istoriei din epoca străveche și epoca veche, a hărții «Orînduirea comunei primitive pe teritoriul patriei noastre» și pînă la vizitarea și studierea exponatelor geto-dacice și romane din Muzeul de istorie a R.S.R., din Muzeul de istorie a municipiului București și din Muzeul Militar Central, viitorii expediționari au reușit să acumuleze importante cunoștințe. După susținerea unor discuții-dezbateri cu oameni de știință din istorie, arheologie, etnografie, începînd din primele zile de vacanță, acțiunea s-a declanșat.

Și acum, numai cîteva dintre traseele alese de echipaje: **«Cetăți getice și cetăți de scaun ale Moldovei»** (Cotnari, Hîrlău, Iași, Ruginoasa, Vaslui, Baia, Piatra Neamț, Rîșnov, Brad, Bacău, Oituz, Sibiu, Orăștie); **«Centre grecești, cetăți daco-romane medievale»** (Calatis-Tomis-Histria-Adamclisi-Sacidava-Cernavodă-Capidava-Hîrșova-Măcin-Brăila-Barboși-Isaccea-Tulcea-Galați-Pietroasa-Brașov-Mediaș-Alba Iulia-Munții Orăștiei); **«Pe drumul strămoșilor noștri»** (Drobeta-Turnu Severin-Orșova-Herculane-Timișoara-Arad-Pecica-Vitel-Deva-Munții Orăștiei).

COLUMNA MILENARA
COSTESTI 1979

MURUS DACICUS

Mergeau
spre zidul dacic
pe
cîmpia istoriei,
cu privirile
sfredelind
grosimea pietrei,
așa,
cum n-au făcut-o
lăncile
străine
atingînd
cetatea și
casa
crescută acolo.
Se lățea
și piatra,
și zidul
pentru
fiecare răsuflare
a
dușmanului
de atîtea ori
pînă
hotarul de
cetate
cuprindea
ecoul războinicilor
cu caii
și zalele potrivnice
țintuite acolo,
la orice
intrare.
Și iar
se deschideau
porțile,
cînd
privirile dușmane
piereau
în mormîntul
caselor
înfipte
cu trudă.

DANIELA DVORNIC
clasa a VIII-a A,
Școala generală nr. 185

(Poezie premiată cu locul I la faza pe municipiu a concursului «Tinere condeie» — 1978)

VACANȚĂ, SUB SEMNUL LUI AUGUST

Pe șantierul școlii a coborît liniștea...

Au rămas în urmă zilele cînd iureșul lucrului însuflețea tabăra de muncă patriotică a pionierilor de la Școala generală nr. 16 din Cluj-Napoca, acele zile în care sute de fete și băieți mînuiau cu tragere de inimă sapele, lopețile, iar cei mai puternici, roabele. Au rămas în urmă zilele în care au lucrat, alături de constructori, la fundația viitoarei săli de sport, la înălțarea temeliei, apoi a zidurilor, la săparea și nivelarea terenului de sport.

...Lîngă corturile pionierilor, pe Valea Drăganului, focul de tabără își inalță flăcările jucăușe. Rînd pe rînd, pionierii recită poezii, intonează cîntece. Programul lor artistic încheie o zi pe care o dedică celei de a XXXV-a aniversări a eliberării patriei de sub dominația fascistă.

Se încheiase concursul de desene al pionierilor din detașamentul nr. 1, care ilustrase generos titlul «Creștem sub soarele lui August». Se terminase și concursul de orientare turistică al pionierilor din detașamentul nr. 2, care pe parcursul traseului au avut de răspuns la multe întrebări despre ziua de 23 August. Cîțiva dintre ei se și vedeau cu puțin timp în urmă la școală, la camera pionierilor, discutînd despre semnificația zilei de 23 August, citind din volume de istorie, de literatură despre acele clipe fierbinți ale eliberării...

Acolo, pe Valea Drăganului înserarea închidea o zi de tabără, dar Angela Buzan și Barnucz Tünde, Gabriela Grebenișan și Vayda Vasile și Simona Chiorean aveau soare în priviri. Era strălucirea bucuriei de a fi cîștigător al concursului, era mulțumirea de a descoperi că ceea ce ai învățat alături de comandantul-instructor al unității îți este folositor, îți rămîne în inimă, în minte.

Pe culoarele școlii, tăcere deplină...

Școlarii sînt în vacanță, pot însă să aflu multe despre ei de la gazeta «Semafor». Chiar dacă nu mai e la zi, aceasta... vorbește. Vorbește despre răspunderea pionierilor față de învățătură, despre strădania fiecăruia în dorința de autodepășire și-i amintește alături de pionierii fruntași ai unității: Simona Pop, Nicolaus Gavrilidici, Maria Moraru, pe Silvia Barb și Nicolae Toader, care de la medii de 7 și 8 au urcat la 9 și 10, pe Marius Grebenișan, Kis Ibolya, Ion Uifălean și alții care depășind unele greutăți au încheiat anul școlar cu succes. Tot despre succese ne vorbește și rubrica «Aplauze pentru...» amintind de: locul I pe țară la Crosul pionierilor; locul I la handbal, fete, pe municipiu și județ; locuri de frunte în competițiile artistice din Festivalul Național «Cîntarea României»; realizări deosebite în cele treizeci și opt de cercuri tehnico-aplicative... Și tot despre succese ne vorbește și fotografia în care comandantul-instructor al unității, profesoara Ermina-Adela Coțiu, înconjurată de pionieri, primește titlul de Unitate fruntașă! O unitate mare, cu peste o mie cinci sute de pionieri, români și maghiari, unde motoul «Toți pentru unul, unul pentru toți» ilustrează în cel mai înalt grad hărnicia lor în muncă și învățătură, prietenia și frăția pionierească înnobilate de exemplul generos al comunistului, al comandantului-instructor de unitate, care le e mereu alături, aproape, în mersul lor spre viață, spre viitor.

LIDIA NOVAC

LA PORȚILE SEVERINULUI (III)

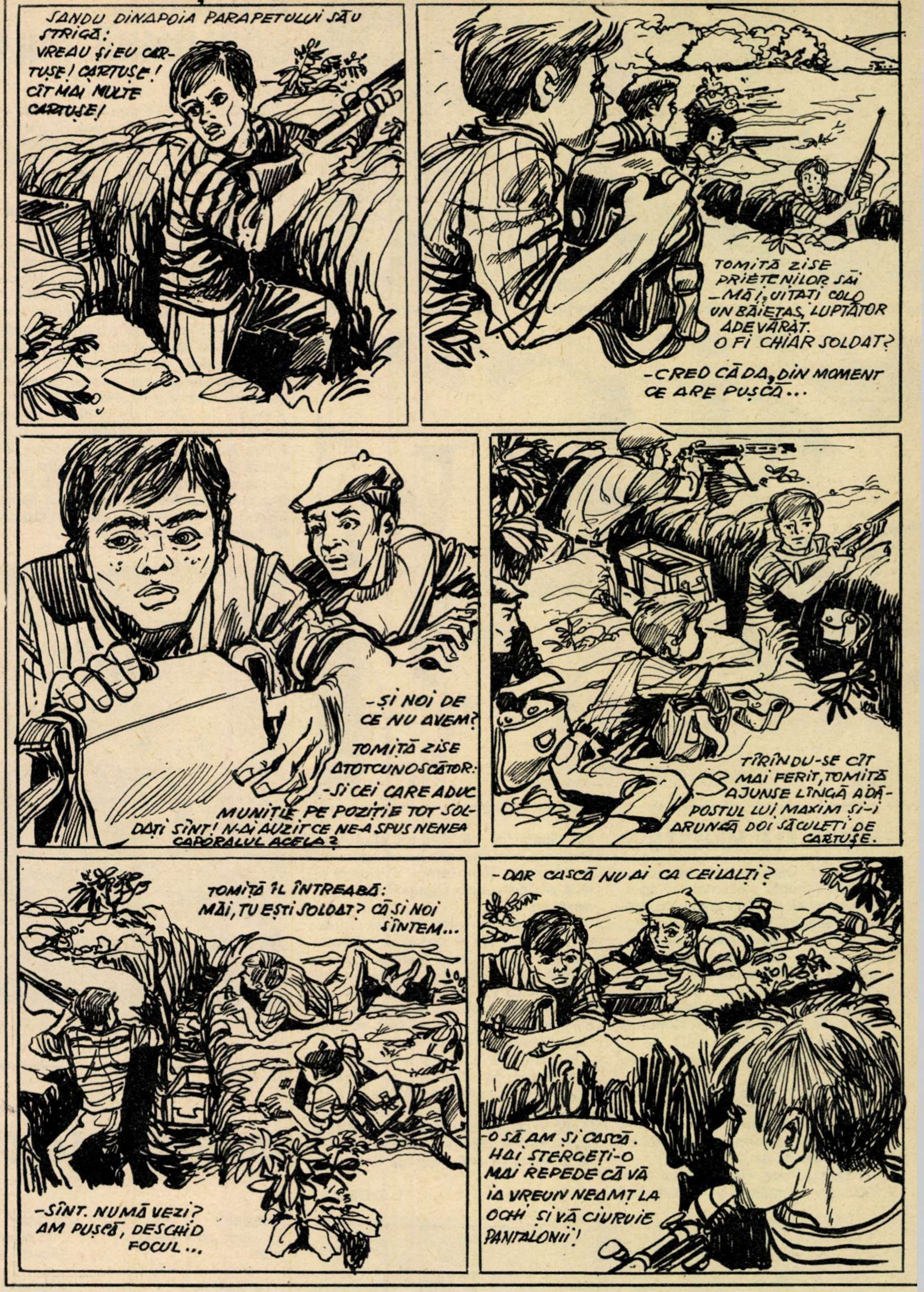
SANDU DINAPOIA PARAPETULUI SĂU STRIGĂ:
VREAU ȘI EU CARTUȘE! CARTUȘE! CÎT MAI MULTE CARTUȘE!
TOMIȚĂ ZISE PRIETENILOR SĂI
—MĂI, UITAȚI COLO UN BĂIEȚAȘ, LUPTĂTOR ADEVĂRAT. O FI CHIAR SOLDAT?
—CRED CĂ DA, DIN MOMENT CE ARE PUȘCĂ...
—ȘI NOI DE CE NU AVEM?
TOMIȚĂ ZISE ATOTCUNOSCĂTOR:
—ȘI CEI CARE ADUC MUNIȚIE PE POZIȚIE TOT SOLDAȚI SÎNT! N-AI AUZIT CE NE-A SPUS NENEA CAPORALUL ACELA?
TÎRÎNDU-SE CÎT MAI FERIT, TOMIȚĂ AJUNSE LÎNGĂ ADĂPOSTUL LUI, MAXIM ȘI-I ARUNCĂ DOI SĂCULEȚI DE CARTUȘE.
TOMIȚĂ ÎL ÎNTREABĂ: MĂI, TU EȘTI SOLDAT? CĂ ȘI NOI SÎNTEM...
—SÎNT. NU MĂ VEZI? AM PUȘCĂ, DESCHID FOCUL...
—DAR CASCĂ NU AI CA CEILALȚI?
—O SĂ AM ȘI CASCĂ. HAI ȘTERGEȚI-O MAI REPEDE CĂ VĂ IA VREUN NEAMȚ LA OCHI ȘI VĂ CIURUIE PANTALONII!

Scenariu: **ION GRECEA**
Desene: **PUIU MANU**

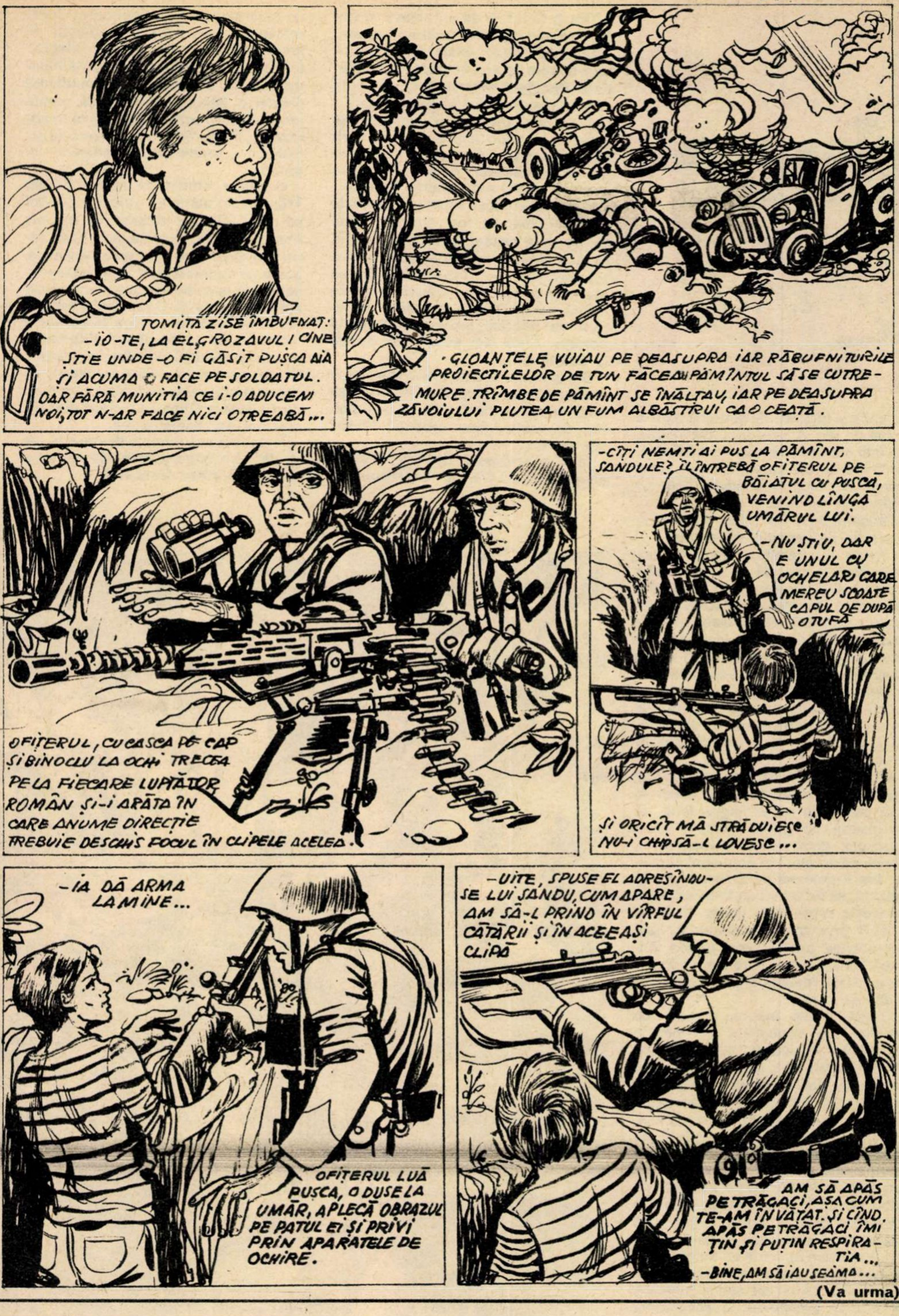
TOMIȚĂ ZISE ÎMBUFNAT:
-IO-TE, LA EL, GROZAVUL! CINE ȘTIE UNDE-O FI GĂSIT PUȘCA AIA ȘI ACUMA O FACE PE SOLDATUL. DAR FĂRĂ MUNIȚIA CE I-O ADUCEM NOI, TOT N-AR FACE NICI O TREABĂ...
GLOANȚELE VUIAU PE DEASUPRA IAR RĂBUFNITURILE PROIECTILELOR DE TUN FĂCEAU PĂMÎNTUL SĂ SE CUTREMURE. TRÎMBE DE PĂMÎNT SE ÎNĂLȚAU, IAR PE DEASUPRA ZĂVOIULUI PLUTEA UN FUM ALBĂSTRUI CA O CEAȚĂ.
OFIȚERUL, CU CASCA PE CAP ȘI BINOCLU LA OCHI TRECEA PE LA FIECARE LUPTĂTOR ROMÂN ȘI-I ARĂTA ÎN CARE ANUME DIRECȚIE TREBUIE DESCHIS FOCUL ÎN CLIPELE ACELEA.
-CÎȚI NEMȚI AI PUS LA PĂMÎNT, SANDULE? ÎL ÎNTREBĂ OFIȚERUL PE BĂIATUL CU PUȘCĂ, VENIND LÎNGĂ UMĂRUL LUI.
-NU ȘTIU, DAR E UNUL CU OCHELARI CARE MEREU SCOATE CAPUL DE DUPĂ O TUFĂ
ȘI ORICÎT MĂ STRĂDUIESC NU-I CHIP SĂ-L LOVESC...
-IA DĂ ARMA LA MINE...
OFIȚERUL LUĂ PUȘCA, O DUSE LA UMĂR, APLECĂ OBRAZUL PE PATUL EI ȘI PRIVI PRIN APARATELE DE OCHIRE.
-UITE, SPUSE EL ADRESÎNDU-SE LUI SANDU, CUM APARE, AM SĂ-L PRIND ÎN VÎRFUL CĂTĂRII ȘI ÎN ACEEAȘI CLIPĂ
AM SĂ APĂS PE TRĂGACI, AȘA CUM TE-AM ÎNVĂȚAT. ȘI CÎND APĂS PE TRĂGACI ÎMI ȚIN ȘI PUȚIN RESPIRAȚIA...
-BINE, AM SĂ IAU SEAMA...

(Va urma)

Munții patriei

Munții patriei, fiul meu,
să îi urci te învață,
sufletul lor păstrează-l mereu
cu tine, în viață.
Munții patriei sînt
cunună neînfricată,
adînc izvorînd din pămînt
ne sînt începutul de vatră.
Munții să îi străbați cu dor,
îi vei simți temelie
visului cutezător,
munții te învață tărie.
Munții patriei privește-i cum vin
acasă, lîngă fereastră
— prieteni de zboruri și de senin —
să te crească în dragostea noastră.

MIHAI NEGULESCU

*

Fiecare cuvînt

Ți-am cules trăsături dintr-un neam răsfirat
Peste dealuri cuminți înălțate treptat;
Unii numai pămîntul cu plugul l-au scris,
Alții veacuri au stat în colegii de vis,
Iar în tăcerea lor tu ești pruncul rîvnit
Adunînd într-un trup tot ce-n ei a-nflorit
Și-ntru sîngele, chipul și dragostea lor
Fiul meu, tu ești literei moștenitor.

Și din tot ce-au lăsat peste veac să-ți rămînă
Fiul meu, să te bucuri de limba română.

Fiecare cuvînt e-ncălzit de un rost
Stai zîmbind fericit între fi-va și-a fost
Și-i încerci îmbătat aurul între dinți
Fiecărui cuvînt cu silabe fierbinți;
Cum te-am dus și pe deal, cum am fost în păduri
Cum un bulgăr ți-am dat să-l săruți pe-arături;
Totu-a fost înțeles cu un nume frumos
Și strigat în auz, spus în șoaptă duios
În dojeni și în laude, treaz și în vis
Fiecare cuvînt în adînc ți-a fost scris

Și-ntru sîngele, chipul și dragostea lor
Fiul meu, ești cuvintelor moștenitor

VICTORIA DRAGU

Cununa lor de lauri

Lumina țării-i cer de nesfîrșire
Cu ochi arzînd pe frunte milenară,
Să fie imn, să se prefacă-n fire
Soarele pur, sub streașină de vară.

Și el cuvîntă florii de pe străvechi morminte
Întru slăvirea celor ce-n jertfă s-au zidit;
Că ni-e de aur vatra și sîngele fierbinte
Pulsînd în zări ca zorii pe cerul înflorit.

Eroii vin cu cerul din alte primăveri
Luîndu-și chip de ierburi și limpede fîntînă,
Ne bat ca mirii-n poartă și infloresc în meri
Culcîndu-și ochiul rece pe vatra cea bătrînă.

Cununa lor de lauri e în pridvor de țară
Făclie de grîu proaspăt și vechi precum sînt munții
Pe care-i duc pe umeri străbunii ce ne lăsară
Moștenire iubirea de pămînt și țară

VASILE ZAMFIR

În incursiune

EVOCARE DE COLONEL ÎN REZERVĂ

Ion Gh. Pană

La întoarcere, în șoaptă, unul din cei trimiși spre dreapta a raportat: «Domn' sergent, la vreo 30 metri de aici este un drumeag cu urme de șenile. Către noi, spre frontul românesc, nu mai continuă urmele. Ele încep însă de aici, de la creastă, spre vale, către Mureș».

Sergentul Viforeanu, care se strecurase pînă în marginea lanului de porumb, spuse: «La vreo 20 de metri de aici tot porumbul e culcat la pămînt și tărîmițat de șenile, ale căror urme o iau spre înapoia cotei».

Cei doi pușcași, trimiși și mai la stînga de către Viforeanu au informat că lanul se sfîrșea pe buza unei viroage care se deschidea, la vale, către Mureș. «Dar ceva urme de șenile ați întîlnit?», l-a întrebat Băran pe soldatul Valeriu Sturza. «Nu, nu am dat peste nici un fel de urmă, nici de om, nici de tanc... Dar mult în jos și mai către stînga, ori mi s-a părut, ori a fost cu adevărat, am zărit așa, ca niște stele mici, care apăreau și dispăreau».

«Măi Viforene, i se adresă Băran, la ureche, sergentului: păi în direcția aceea nu-i Lechința? Busola așa-mi arată». «Ba da, aveți dreptate»... «Stelele acelea s-ar putea să fie luminile subțiate ale unor tancuri». «Acolo da, tancuri, dar ce caută urme de șenile aici?».

Totodată în mintea lui Băran a și luat formă concretă hotărîrea: «După mine, cu pionierii și pistolarii în frunte, prin șaua din stînga. Fiecare, tot ce aude, ce vede, să mă anunțe!».

Și-a făcut planul, potrivit ordinului primit la plecarea în incursiune, să coboare prin șa, iar apoi să ocolească prin spate cota 475. Și apoi, spre Mureș. În timpul coborîrii a dat peste un fir telefonic, care venea dinspre stînga lor, și se îndrepta spre cota 475. «Orice fir tăiat îl pune în mișcare pe inamic, orice fir netăiat îl lasă în pace, stă așa cum este, gîndi sergentul major Băran. Să-l las deocamdată în pace pe dușman ca să mă lase și el pe mine să cotrobăiesc pe-aici în liniște», hotărî el.

«Pís!» Toți s-au trîntit la pămînt. S-au oprit într-o cultură de cartofi. Ce le văzură ochii? Pe un tăpșan, situat la vreo 100 de metri la nord de cota 475 niște matahale negre. Șapte a numărat Băran, șase Viforeanu, zece alt ostaș. S-au mai frecat la ochi... Pînă la urmă cinci erau. S-au răspîndit la cîte 2—3 metri unul de altul înapoia cîte unei grămezi de cartofi care fuseseră culeși și făcuți purcoaie înainte de trecerea frontului pe acolo. S-au tîrît de la o grămadă către alta în direcția namilelor din fața lor. Printre acei uriași a țîșnit un fascicul luminos de lanternă dintr-o umbră de om. Atunci și-au dat seama, mai întîi pionierii, că erau niște blindate, dar în nici un caz tancuri. Li s-au văzut bine țevile lungi și blindajul doar pe delături și în față.

«Autotunuri!» i-a spus un pionier la ureche sergentului Viforeanu.

«Astea au frămîntat lanul cu porumb pînă la creastă și au tras doar în timpul cînd atacam noi, ieri și alaltăieri, urcînd din greu, după care au dat înapoi ca să nu le nimerească tunurile noastre antitanc și să iasă de sub focul artileriei românești cînd bătea creasta.... După ele vor veni, este clar «stelele» alea dinspre Lechința — tancurile adevărate. Ce pericol, ce pericol îi paște pe-ai noștri din poziție!... Și ei nu știu nimic? gîndea Băran.

«Pîs!» se șopti dinspre stînga. Toți priviră spre niște boscheți aflați în acea parte. Un șarpe negru, lung, se tîra destul de grăbit dinspre valea Mureșului spre poziția autotunurilor. Începu să se audă și bocănitul cizmelor. Era o coloană care nu mergea în cadență, să fi fost vreun batalion după socoteala sergentului major. Coloana a ocolit prin spate autotunurile, apoi le-a depășit urcînd către partea dinspre răsărit a cotei, spre zona de acțiune a diviziei române vecine, din dreapta diviziei noastre.

«Toată grupa înapoia culturii de cartofi!» s-a comunicat din om în om. Într-un mic găvan, sergentul major Ion Băran le-a spus planul: «Ne urcăm din nou la creasta cu cartofi. Ne apropiem tîriș pînă lîngă drumeagul peste care sînt autotunurile. Echipa de asigurare și cu cea de captură iau poziție de tragere. Pionierii din echipa de deminare și de curățare amorsează sus, lîngă creastă, cele 4 calupuri de trotil. Apoi, lîngă drumeag, așteaptă fiecare cu calupul său amorsat, pînă cînd dau eu drumul la o rafală de automat. Vor trage apoi toți cu automatele, cu puștile și pușca mitralieră, afară de pionieri. La un alt semn, pușcașii vor arunca grenadele. În acest timp pionierii vor face un salt peste drumeag, vor pune calupurile la șenilele autotunurilor și vor da foc la fitile. Sprijiniți de focul puștii-mitraliere, toți ne vom întoarce peste drumeag. De aici vom porni înapoi spre văioaga care pornește din șaua prin care au venit. După ce trecem de șa, atacăm din spate cuibul de pușcă-mitralieră hitlerist pe care-l știți. Luăm prizonieri și, repede, după mine, spre livada de piersici din fața companiei a treia pe unde intrăm în poziție».

Ora 2. O rafală de automat a sfîșiat tăcerea din spatele frontului inamic. Cu rafale după rafale pușca-mitralieră mătura spațiul autotunurilor hitleriste. Pistolarii secerau și în dreapta și în stînga. Pușcașii trăgeau cu sete... Cei doisprezece militari conduși de sergentul major Ion Băran au sărit peste drumeag... Cascadele bubuitoare ale grenadelor ridicau jerbe de explozii printre autotunurile inamice... Calupurile au fost repede plasate la șenile, fitilele au fost aprinse, focul alerga spre capsulele detonante. Din clipă în clipă, aveau să se audă exploziile. Nemții fuseseră surprinși... Sunau semnale de alarmă... Trăgea acum de la noi numai pușca-mitralieră. Hitleriștii au deschis foc cu armamentul portativ. N-au mai apucat să ajungă la autotunuri.

S-a cutremurat pămîntul... Unul după altul cele patru calupuri de trotil înălțau limbi uriașe de flăcări. Se auzeau țiuituri de schije. Erau probabil frînturi din șenile...

În acel moment iar s-a năpustit asupra cotei 475, și împrejurul ei, un puternic bombardament al artileriei românești, ca urmare a schimbului de focuri iscat între incursiunea sergentului major Ion Băran și servanții hitleriști de la autotunuri. Comandantul diviziei a bănuit, probabil, că nemții încercau vreo acțiune de noapte împotriva ei. Tragerile artileriei române au fost bine venite pentru oamenii lui Băran.

«Foc!» a comandat atunci Băran. Trăgînd din mers, i-a culcat la pămînt pe nemți. Ceilalți hitleriști de pe linia frontului văzînd focurile îndreptate către sud, deci spre poziția românească, poate că au interpretat că le traseseră nemții de la cuibul de pușcă-mitralieră spre linia noastră. Un fascist a scăpat, și a dat să fugă spre stînga. S-a aruncat însă asupra lui sergentul Viforeanu. I-a luat automatul și l-a împins înainte. Grupa s-a pus în ordine, a început să coboare prin valea cu tufăriș care conducea spre grădina cu piersici dinspre sectorul companiei a 3-a.

În acest timp, dincolo de creastă, pe panta care cobora spre Mureș, avea loc o întîmplare dramatică.

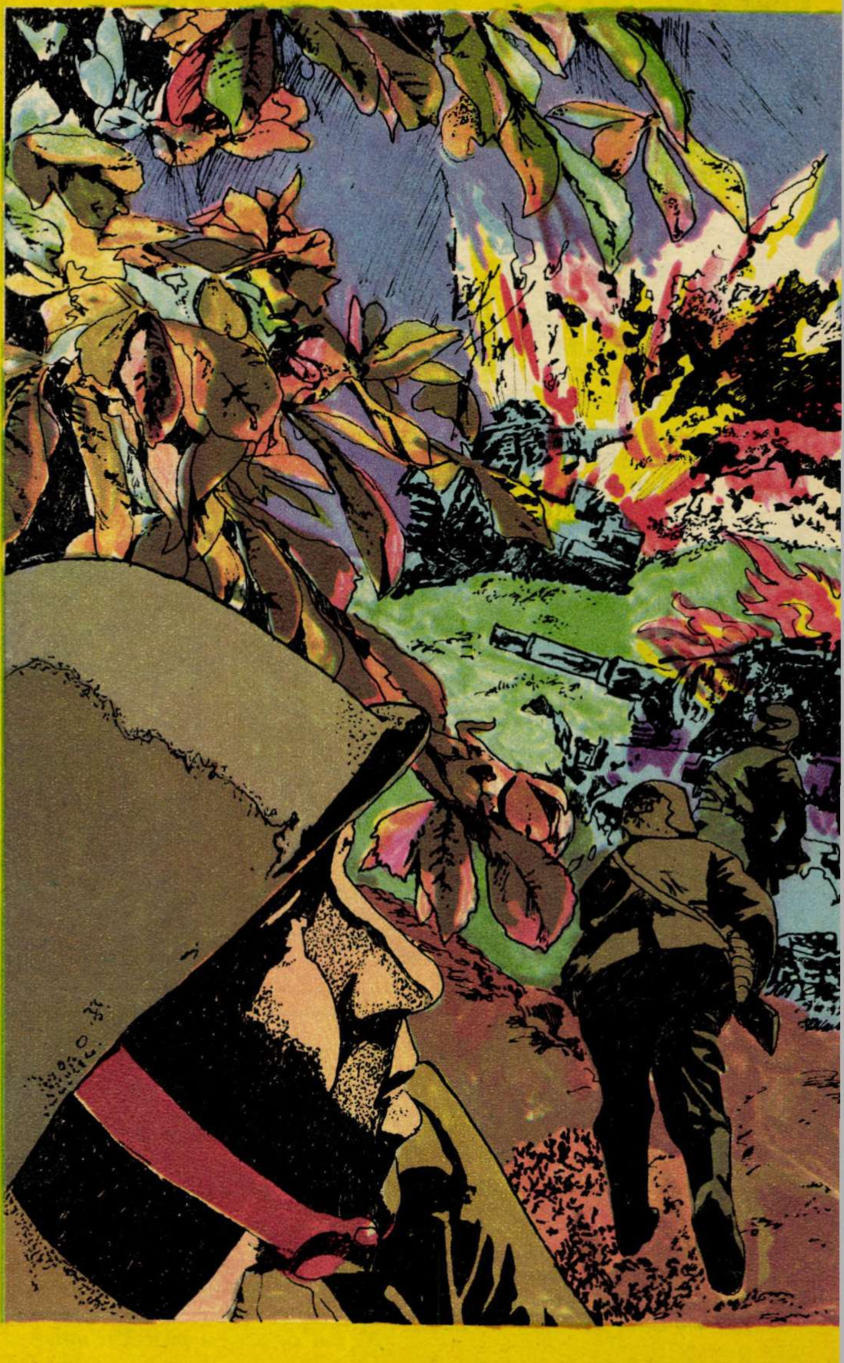

Hitleriștii îl capturaseră pe caporalul Vancea, un brad de om. Era chiar de prin părțile acelea, de lîngă Tg. Mureș. Părinții lui rămăseseră în partea smulsă din trupul Transilvaniei în urma criminalului dictat de la Viena din anul 1940. Pe el l-a prins acea situație ca gradat concentrat în Regimentul 14 infanterie. Și-a jurat să nu-și lepede haina de ostaș pînă cînd nu-și va vedea satul lui eliberat, pînă cînd nu-și va stinge focul răzbunării asupra dușmanului cotropitor.

După ce l-au prins, fasciștii l-au dezarmat, l-au bătut și l-au aruncat în atașul unei motociclete. Amenințat de automatul neamțului, de pe șeaua de dinapoia conductorului, Vancea, era transportat în viteză spre Lechința. Cînd să ajungă la pod, s-a năruit o ploaie de obuze asupra trecerii. Un proiectil a făcut explozie chiar lîngă motocicletă. Schijele l-au rănit pe conductor. Mașina s-a oprit. Alte proiectile au căzut în jur. Sulful exploziilor a răsturnat motocicleta. Cei doi nemți și cel rănit și cel de pe șa — au fugit să se adăpostească. Vancea, așa rănit cum era, în umărul drept, a mai putut vedea cum a sărit podul în aer, cum au început să ardă și niște case de dincolo de rîu, de la marginea satului.

Trăgea atît o parte din artileria celor două divizii românești, cît și artileria grea a corpului de armată ca urmare a știrilor comunicate și de sergentul major Ion Băran. S-a executat acea concentrare de foc în zona podului pentru a nu-i da posibilitate dușmanului să treacă în a doua jumătate a nopții blindatele sale peste Mureș spre a le arunca împotriva românilor.

În acea situație, Vancea, adunîndu-și toate puterile, a pornit-o prin barajul propriei noastre artilerii către coastă. A văzut cum coborau prin stînga lui și niște grupuri de hitleriști spre Mureș. S-a mai oprit într-o mîncătură de teren să-și strîngă rana cu pansamentul individual. Și-a dat seama că a luat-o greșit, cam în direcția cotei 475, în zona căreia încă mai băteau artileria și brandurile românești, dar spera că pe acolo, fiind terenul mai frămîntat, s-ar putea adăposti pînă cînd vor trece ai noștri în atacul de-a doua zi. S-a mai tîrît, a mers de-a bușilea, ba și aplecat pînă cînd a intrat în gura unei viroage. Il lăsau puterile, i-a cuprins o amețeală...

Poate că atunci îi vor fi apărut ochii mamei sale în pragul porții din satul lui natal, și chipul soției sale, al Linei, care, încă înainte de sfîrtecarea Transilvaniei, l-a condus, cu lacrimi în ochi, pînă la peronul gării din Tg. Mureș și al Mariei și a lui Gheorghiță — copilașii lui — fata de 3 ani, băiatul de 5 ani.

L-a trezit bubuitul groaznic al tunurilor germane care trăgeau dinspre Mureș, asupra frontului românesc.

A încercat să se ridice. Nu putea merge decît pe genunchi și sprijinit în mîna stîngă... Ca prin vis, va povesti el mai tîrziu, auzi o răsuflare grea, parcă și-un vaiet stins... Își micșoră ochii... Dinspre marginea viroagei se tîra în jos, către el, un ghem de negreală... I s-a pus un junghi în capul pieptului... «Dom' sergent... mor... nu mă lăsa!...» îi veni în auz Atunci Vancea tresări. «Să știi că e de-ai noștri», îl fulgeră un gînd. Începu să se tîrască spre umbra din susul viroagei și, cînd ajunse aproape de el, murmură: «Brîndușa». Îi sosi răspunsul: «Brîndușa, frate-meu». Era fruntașul Firicel din grupa lui Băran. Firicel, lovit în omoplatul stîng, însemna cu sînge urnirea lui către viroaga spre care o pornise tovarășii săi în drumul de întoarcere spre poziția românească. Nu i-a putut ajunge...

S-au mai tîrît unul către altul, fiecare dintre ei dorind să-l ajute pe celălalt că, doar, doar, vor putea ajunge împreună în poziția românească...

«Se retrag nemții... i-am văzut eu», îi vorbi caporalul Vancea. «Da, măi fratemeu, i-am văzut și eu... de-aceea trag cu artileria...» îi răspunse cu glas tot mai scăzut Firicel... «S-a zis cu ei...» îl completă Vancea care, simțind că-l prinde iar leșinul, a întins cît a putut mîna stîngă spre Firicel. Forțîndu-se din toate încheieturile, și acesta și-a tîrît palma dreaptă, grea, ca de plumb, peste mîna stîngă a lui Vancea: «Brîndușa», «Brîndușa», au mai putut îngîna cei doi...

...Și tot atunci, o coincidență întîmplătoare, la postul de comandă al diviziei în fața aceleeași hărți operative, în pragul mijirii zorilor, generalul îi strîngea puternic mîna locotenentcolonelului Ion Morărescu, șeful biroului de operații, care îi prezentase întreaga sinteză a informațiilor aduse de incursiunea sergentului major Ion Băran, din Regimentul 14 infanterie.

«...În concluzie, inamicul se pregătește de retragere intenționînd ca mai întîi să ne lovească printr-un puternic contraatac dat de infanterie sprijinită de autotunuri dinspre cota 475. Ne poate aștepta un contraatac și de la pădurea «Vechea». Aceasta fiind situația hotărăsc...»

«Îmi dați voie domnule general, spuse Morărescu, sună telefonul.» «Da, răspunse Morărescu. Ce s-a întîmplat Blendea?»

«Domnule locotenent-colonel, din ordinul domnului colonel Năstase, batalionul 1 a și ocupat poziția de la marginea viroagei din stînga cotei 475, pe unde a pătruns mai înainte incursiunea lui Băran. Ajuns acolo, domnul maior Lăzureanu, comandantul batalionului, a dat peste caporalul Vancea ce de-abia trecuse peste creasta de dincoace de gura viroagei și care i-a raportat că nemții își retrag trupele din jurul cotei, că podul de la Lechința a fost distrus de focul artileriei noastre și că spre Mureș se retrăgeau și niște autotunuri».

Această ultimă informație l-a determinat pe general să definitiveze hotărîrea...

*

...După ce s-a pornit atacul general inamicul, surprins de rapiditatea lansării acestei acțiuni ofensive, a început să-și retragă forțele principale sub protecția unei rezistențe dîrze.

Ostașii batalionului 1, din Regimentul 14 infanterie, în iureșul atacului, au dat mai întîi peste trupul sîngerînd al caporalului Vancea care, după ce a transmis ultima informație, a fost repede transportat la un post sanitar de prim-ajutor.

La mică distanță de el au găsit, mai jos de capătul unei viroage, și corpul împietrit al fruntașului Firicel care, după ce mai rostise încă o dată parola «Brîndușa», a mai putut îngăima lui Vancea: «Frate-meu... du-te la ai noștri și spune-le că se retrag nemții...». Despre aceasta a informat Vancea în încheierea raportului său verbal...

A doua zi ostașii diviziei au trecut peste Mureș.

REVEDERE

SCHIȚĂ DE Mircea Novac

Dineț, un băiat blond căruia îi mijea de acum mustața, călătorea cu trenul într-o după-amiază caldă. Stătea tăcut și-l urmărea în treacăt pe tînărul uscățiv și tuciuriu din fața lui, care se uita într-o parte, în alta, în sus, ca și cum nu i-ar fi convenit ceva. Cerul era pătat pe alocuri de nori plumburii, prevestitori de ploaie. La o vreme în compartiment intră o femeie potrivită de statură, brunetă. De sub reverul taiorului cafeniu se vedeau cîteva barete de ordine și medalii. Își așază mai întîi valiza pe plasa pentru bagaje, apoi deschise geamul. Vîntul îi aprindea obrajii pînă la roșeață, îi flutura suvițele cărunte de păr. Bărbatul tuciuriu o privea stăruitor. Părea că o cunoaște și nu știa de unde. Voia s-o întrebe, dar nu îndrăznea. Și totuși...

— Sînteți cumva din Monteoru?

— Nu!... Dar cunosc pe acolo... Dumneata de unde ești?

— Din Voetin!

— Din Voetin?!... Al cui?

— Nepotul Smarandei Cocoloș.

Femeia tresări:

— Aaaaa... Nu cumva Miron?!

— Da, eu!

Un zîmbet apăru pe chipul brăzdat de cute subțiri al femeii. Îl privi ca pe un copil al ei, pe care îl revedea după mulți ani și murmură:

— Mi-ro-n... ce mare te-ai făcut, Miron... știi cum mă cheamă?

— Nu... Nu-mi amintesc.

— Ana, Ana Burlacu.

Apoi au privit lung unul spre altul, fără să scoată o vorbă. Și în cele din urmă și-au amintit povestindu-și. Din cînd în cînd Dineț ar fi vrut să-i întrerupă cu întrebări, sau chiar cu unele lămuriri, dar continua să tacă, ascultînd cu luare aminte ca la rostirea unor pagini de istorie.

...Sosise primăvara răscolitoare, plină de tulburări a anului '44. Pe atunci Miron avea doar doisprezece ani. După moartea mamei și a tatălui, sfîșiați de schijele unei bombe în timp ce se aflau la lucru pe cîmp, Miron a fost luat de mătușa Smaranda, sora maică-si, o femeie trecută de cincizeci de ani. Îl luase mai mult pentru că rămăsese singură. Pe moș Stamate, bărbatul său, îl împușcaseră nemții într-o noapte, iar cei doi băieți — Culiță și Iordan — pieriseră undeva pe front.

Mătușa Smaranda se îngrijea de el ca de lumina ochilor. Într-o dimineață au plecat cu căruța trasă de o vacă, la semănatul celor zece prăjini din lunca Buzăului. La gară era un puhoi de oameni. Mai multe femei cu plozi în brațe și bătrîni s-au năpustit spre trenul care tocmai sosise. Ce învălmășeală era acolo! Unele plîngeau, altele strigau desperate cîte un nume, înghesuindu-se, voind, care mai de care să ajungă lîngă vagoane. Își îmbrățișau bărbații și feciorii schilodiți, plîngînd de bucuria revederii, bocind de milă ori de o copleșitoare durere. Și prin învălmășeala aceea, mătușa Smaranda obsereă o femeie potrivită de statură care sta mai la o parte. Era rezemată de un vagon de marfă garat pe o linie înfundată și tușea des și uscat. Avea fața mare ca și a mătușei Smaranda, dar părul și ochii erau mai negri. Purta pe cap un șal, într-o mînă o legăturică, iar cu cealaltă mînă ocrotea, cuprinzîndu-i pe după umeri, un băiețaș și o fetiță, cam de șapte-opt ani fiecare. Aveau obrajii veștejiți copiii. De sub fruntea lor mare și boltită priveau niște ochi adînci, sfioși. Privirea lor a impresionat-o pe mătușa Smaranda. S-a apropiat de ei, s-a uitat apoi duios la mama copiilor și cu-n zîmbet de bunătate, a întrebat-o: «Unde mergi?» «Unde să merg?» răspunse femeia cu un glas stins, aplecînd capul. «Unde oi vedea cu ochii». «Cum așa? Hai la mine! — o pofti bătrîna. Unde-ți sînt lucrurile?» «Păi... astea sînt toate lucrurile pe care le mai am! — și făcu un semn, arătînd spre bocceluța din mînă. Restul...» Ăștia sînt copiii dumitale? «Da!» «Cum îi cheamă?» «Pe băiat Gicu, iar pe fată Ileana». «Dar pe dumneata?» «Ana... «Ana... Ana Burlacu!...»

Mătușa Smaranda a așezat atunci copiii în căruță, apoi s-au întors acasă, amînîndu-și pentru a doua zi semănatul păpușoiului. În zilele ce au urmat, bătrîna a căutat să o cunoască mai bine pe femeia aceea cu doi copii. Femeii îi venea greu, foarte greu să povestească. Totuși...

...Soțul ei a fost lăcătuș la depoul C.F.R Galați. Era un bun meseriaș. Dar cu vremea devenise unul dintre cei mai «slabi». Așa-zisele reparații executate de el la locomotivele ce trebuiau să ducă spre frontul de răsărit, trupe și armament german, erau mai slabe ca înainte, mașinile defectîndu-se imediat după ce ieșeau din depou. Ca să nu sufere ea și copiii, știind ce-l așteaptă dacă va fi prins, dădea tot mai rar pe acasă. Doar atunci cînd i se făcea tare dor de ei. Într-o seară tocmai cînd stătea în mijlocul lor, mîngîindu-i și sărutîndu-i, în ușă își făcură apariția cîțiva soldați nemți, însoțiți de un civil. Au rămas încremeniți. «Asta-i Burlacu!» — spuse civilul acela într-o nemțească stîlcită, arătîndu-l cu mîna. Soldații s-au repezit atunci cu pistoalele automate îndreptate spre el. Și în timp ce-i puneau cătușele la mîini. Burlacu încerca să spună ceva soției: «Ana!... copiii, Ana...»

După cîteva ore însă, în miez de noapte, a fost ridicată și Ana, împreună cu copiii. I-au închis într-o pivniță tixită cu femei și copii culcați de-a valma pe pămîntul umed și rece. Nopți de-a rîndul Ana a vegheat la căpătîiul copiilor. Le privea obrazul slab și galben ca ceara și i se sfîșia inima de durere. Și într-o zi, Viorica — cel mai mic copil — a început să tușească. Trupul îi ardea de o fierbințeală umedă. Se îmbolnăvise de pneumonie. Ana a strigat atunci, disperată, la santinelă să vină un doctor. Dar nu a venit nimeni. În cîteva zile s-a prăpădit copila...

Nu mult după aceea le-au dat drumul. Pășeau încet și parcă nu vedeau unde merg. Ana căuta stăruitoare fața unui cunoscut să întrebe de soarta bărbatului. Dar nu văzu pe nimeni. În cele din urmă a aflat că l-au împușcat undeva prin centrul orașului. S-au îndreptat grăbiți într-acolo, dar nu mai era. Au trecut apoi pe la casa lor din cartierul de la marginea orașului, dar în locul ei au găsit o movilă de moloz...

(Continuare în pag. 15)

ZIUA PRESEI ROMÂNE

ZIARISTUL

CRONICAR AL PREZENTULUI DAR ȘI AL VIITORULUI

S-a spus — și pe drept cuvînt — că ziaristul este un cronicar al actualității. Astăzi, cînd viața modernă a impus o circulație fără precedent a informațiilor, rolul presei ca și al celorlalte mijloace de comunicare — radioul, televiziunea — devine tot mai important. Adînc ancorat în realitatea prezentă, element de legătură între oamenii care muncesc, învață, creează; «trimis special» al curiozității lor, al dorinței de-a cunoaște sau de-a participa afectiv și efectiv, ziaristul este în același timp un promotor al apropierii cît mai grabnice de viitor. Ziaristul comunist își face cu devotament datoria de cronicar al vieții, de mesager al celor mai nobile aspirații ale poporului său.

La 15 august 1931, a apărut primul număr al ziarului «Scînteia», moment al nașterii presei comuniste din România, presă creată și condusă de partid. Momentul a fost ales pentru a reprezenta sărbătorirea «Zilei presei române». Continuînd tradițiile presei progresiste din țara noastră — factor de afirmare a concepțiilor înaintate, de promovare a idealurilor de libertate națională și dreptate socială ce au însuflețit istoria patriei — ziariștii comuniști și-au făcut o misiune de onoare din slujirea plină de abnegație a cauzei partidului, mobilizînd masele la marile bătălii de clasă, pentru dreptate și libertate, împotriva pericolului fascist, pentru trecerea la o eră nouă. În anii socialismului, presa noastră își aduce contribuția la mobilizarea maselor pentru înfăptuirea exemplară a politicii partidului, la unirea eforturilor întregii națiuni în vederea edificării unei patrii mereu mai înfloritoare.

...Ziaristul, cronicar al actualității?

Desigur — dar, în măsura în care el se dedică prezentului viu și îi pătrunde esența, devine și mesager al clipei viitoare.

Un ziarist român scria în 1949 un reportaj dintr-un sat bănățean aflat în zorii agriculturii socialiste. Identificat cu efervescența momentului, sigur pe trăinicia morală a oamenilor, își imagina satul peste ani. Exact peste 30 de ani — adică în iulie anul acesta — el s-a întors la locul reportajului și a transmis faptele. Acestea erau asa cum le imaginase împreună cu eroii reportajului său de atunci.

...Ziaristul, cronicar al actualității?

Cînd prezentul țării noastre este atît de clocotitor, cînd faptele rodesc în lumina unei politici clarvăzătoare, științifice, revoluționare, ziaristul, conectat la inepuizabila sursă de nou pe care o reprezintă dialogul cititorilor cu ziarul, este el însuși unul din cei care făptuiesc.

Și atunci, orice mesaj pornit dinspre cititori spre cititori, expresie a solidarității de idealuri dintre cei ce scriu și cei ce citesc, este o operă comună și o investiție pentru viitor.

REVISTE ȘCOLARE

Beneficiind de condiții grafice excelente (la Arad sau Galați) ori numai modeste (la Slobozia-Conachi), revistele elevilor ne sosesc cu regularitate, se anunță că ele există. Ferestre deschise larg către marea taină a scrisului, plămîni prin care respiră atîtea talente în devenire, atîtea moduri proprii de exprimare, revistele școlare, editate și alcătuite prin grija și sub îndrumarea unor profesori inimoși, exprimă diferit sentimente și gînduri, năzuințe și elanuri proaspete, de nimic alterate, ale celei mai tinere generații, elevii școlilor noastre din diferite colțuri ale țării.

Să răsfoim, de pildă, revista cu aspect modest, cu o copertă desenată, intitulată **Clopoțelul** *a «cercului de creație literară Costache Conachi» de la Școala generală nr. 1 din Slobozia-Conachi, județul Galați. Profesoara Buțurcă Mărioara îndrumă acest cerc și ajută la apariția revistei. Iată, sentimentul cel mai puternic, acela al dragostei de patrie, este exprimat cu o cuceritoare sinceritate de eleva Stan Ruxandra, din clasa a VII-a B, într-un scurt poem în proză, din care cităm: «Patria este tot ce am mai drag: pămîntul pe care calc, grădina înflorită cu atîtea miresme, casele comunei care de care mai frumoase, copacii care străjuiesc satul, dealurile pe care se răsfață în soare podgoriile, livezile cu mere mari și rumene, cu pere aurii, cu piersici ochioase». Eleva Doană Cornelia, din clasa a VIII-a A, semnează un frumos poem străbătut de același firesc sentiment al dragostei de țară: «Sînt floarea ta, țară; Sînt fructul tău, țară scumpă/ Și în rădăcinile tale/ Le înfig pe ale mele...»*

În aceeași revistă cu înfățișare de Cenușăreasă, cu litera bătută la mașină — cea dintîi treaptă către tipărire — găsim printre altele, o legendă a satului povestită fluent de eleva Ștefana Bibicu din clasa a VI-a B. Există încă multe stîngăcii de prozodie, de ritm, de exprimare pe care școlarii-poeți de la Slobozia-Conachi au tot timpul să le îndrepte. Am ținut să remarcăm, însă, aici aspirația către scris a copiilor dintr-un sat al zilelor noastre din județul Galați.

Tot de la Galați, de data aceasta din oraș, de la Școala generală nr. 29, ne-au sosit cîteva numere ale unei alte reviste avînd ca titlu o metaforă: **Petale de lumină.** *Debutînd cu un format de ziar, revista școlarilor de la Școala generală nr. 29 a evoluat spre condiții tipografice excepționale, iar numărul 3/1979 se prezintă cu un profil mult îmbunătățit, cu o adevărată concepție grafică (paginare, rubrici, ilustrații, fotografii etc.) gîndită de cineva care știe să facă o revistă. Alături de articole de fond, știri sau informații despre viața pionierilor și școlarilor din oraș, găsim proze, poezii, recenzii la unele cărți apărute (rubrica «Vitrina cărții») sau dări de seamă despre reviste și expoziții. Întîlnim, de asemenea, rubrica de sport, de umor, de folclor etc.*

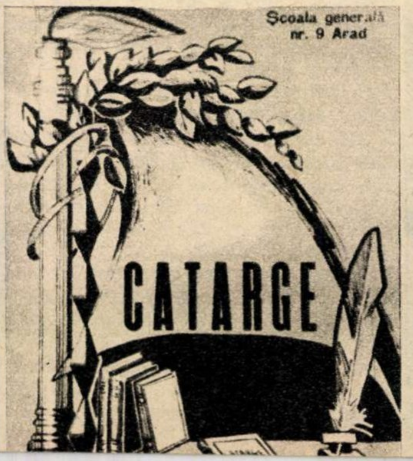

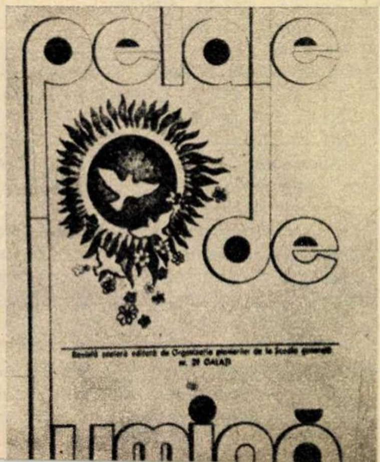

2
ȘCOALA GENERALĂ Nr 22
REVISTA
LITERARĂ
GYMNASIUM
BRĂILA
1979

Dacă în revista școlarilor din Slobozia-Conachi ne-a impresionat mai ales sinceritatea și candoarea exprimate direct, nesofisticat, în revista **Petale de lumină,** *așa cum se prezintă numărul 3 din 1979, există riscul unei prea pretențioase și exhaustive înfățișări a tuturor activităților, nu în folosul, bineînțeles, al vieții de cenaclu. Tinerii condeieri sînt îndrumați mai cu seamă spre gazetărie și mai puțin către literatură. Totuși, am căutat și aici vibrarea autentică a gîndului, a sentimentelor și ne-am oprit asupra poeziilor lui Camil Manolache, din clasa a VII-a A:* **Partidul, Fragedul cînt** *și* **Copilăria** *pe care o cităm în întregime: Copilăria e un fluviu blînd/ Este o primăvară însorită./ O simțim peste tot luminînd/ Ca pe o căprioară/ Purtînd iarba răsărită-n copită./ Ne plac uneltele, mîinile noastre/ Sînt harnice, truditoare albine./ Purtăm viitorul în privirile albastre/ Și inimile bat și sînt izvoare senine.*

Din paginile revistei **Petale de lumină** *mai remarcăm poemele promițătoare ale Claudiei Enea, cl. a V-a A, ale Nedeliei Leopa, cl. a VIII-a A sau Ciprian Stoica, cl. a IV-a F.*

La Arad, revista Școlii generale nr. 9 intitulată tot metaforic, **Catarge,** *apare,de asemenea, în condiții grafice deosebite, oferind găzduire și unor scriitori sau istorici legați de județul Arad (Dim Rachici, Ioan Horațiu Crișan etc.). Revista are același profil cuprinzător ca și* **Petale de lumină** *din Galați. Aici găsim însă, pe lîngă rubricile «Versuri-versificație», «Agenda pionierească», «Viața școlii» o invitație la* **concurs,** *cu tema «Școala viitorului», ba chiar și o poștă a redacției semnată... de un elev din cl. a VIII-a B, care își judecă destul de aspru confrații. Tematica predominantă: dragostea de patrie, de natura patriei, mesajele vibrante ale istoriei poporului și zborul către vis. Ana Poiak din cl. a VIII-a B cultivă oda, în versuri frumoase,cu rezonanțe folclorice* **(Odă eroilor de la Păuliș)** *ca și Valentina Fagyas din cl. a VI-a D, Dan Riviș din cl. a V-a B și alții. În prim plan se află însă Maricica Pruteanu, din cl. a VIII-a, căreia i se face și un «portret liric». Poetă în vers și în proză, subscriem prezentării care ne spune că Maricica Pruteanu este «un poet născut».*

Tot în revista arădeană am citit un foarte frumos și inspirat «interviu imaginar» intitulat «Cu Eminescu despre cîteva evenimente politice» semnat de elevul Ioan Groza din cl. a VIII-a A.

În încheiere, un cuvînt de laudă pentru o altă fereastră către poezie a elevilor de la Școala generală nr. 22 din Brăila, **Gymnasium,** *deschisă de inimosul profesor Ion Mustață. Aici înflorește frumos și promițător o poezie de atmosferă cultivată de elevele Tinca Mihăescu, cl. a VIII-a A* **(Moment, Fidelitate)** *și Stela Filote, clasa a VIII-a B (Dunăre).*

COSTACHE ANTON

MANTIE ALBĂ

Mantie albă-și pun la ceas solemn
toți pomii țării, ca un semn,

și își ridică fruntea grea de soare
cîmpii mănoase-n cînt de sărbătoare.

La noi, așa se-ntoarce primăvara
în marșuri triumfale-n toată țara.

MARIANA DROGEANU
clasa a VII-a C,
Școala Generală nr. 22
— Brăila

ANOTIMP

Primăvara mi-a bătut în fereastră
Cu aripi de cocor
Și ram de cais
De floare nins.
În arcul zării
Mi-a surîs chipul nou al țării.
O, Patrie, ce înalt e cerul tău
În soarele amiezii!
Cu tine urcă-n zbor
Pe plaiul cu dor,
Copilăria mea,
Pasăre de nea,
Pe bolta albastră
Pasăre măiastră.
Știu, în dimineața Țării, clară,
Ea-i cea mai frumoasă primăvară.

CIPRIAN STOICA
clasa a IV-a F,
Școala generală nr. 29,
Galați

IMN

Imn soarelui
pentru că sărută cîmpiile.
Și eu sînt cîmpie!
Imn pădurii
pentru că este haina munților.
Și eu sînt o ramură!
Imn apelor
care curg pe obrazul țării.
Și eu sînt un pîrîu!
Imn pămîntulu
pentru că ne crește puternici.
Și eu sînt puternic!

TINCA MIHĂESCU
clasa a VIII-a A,
Școala generală nr. 22,
Brăila

PIONIERII

Sîntem visul țării dragi
Moștenit de la strămoși
Și sub zări înseninate
Anii noștri-s ani frumoși.
Noi sîntem al țării cîntec
Macii roșii din cîmpii
Pionieri, mîndria țării
Ai partidului demni fii.

DANIEL JIVAN
clasa a V-a B,
Școala generală nr. 9, Arad

NUCUL

În nucul bunicilor se oglindește patria,
Patria cu munți semeți și cîmpii mănoase,
Cu spice de aur spre soare arzînd,
Cu rîuri ca lacrima țîșnind spre lumină.
O, nuc bătrîn, tu vii din timpuri îndepărtate
Și eu îmi plimb mîna peste fructele tale de soare,
Cu miezul crud sub coaja lor tare.
Vîntul se joacă-n pletele tale ruginite de vreme
Cu fire argintii printre crengile groase.
În fața vremii tu stai ca un bărbat neclintit,
În tine se oglindește patria!

CAMIL MANOLACHE
clasa a VII-a A,
Școala generală nr. 29,
Galați

REVEDERE

(Urmare din pag. 13)

...Zilele se scurgeau una după alta, pe neobservate. Bătrîna a pregătit tot felul de oblojeli pentru Ana și copiii ei. I-a hrănit cu ce a avut mai bun, însănătoșindu-i. La rîndul ei, Ana îi ajuta mătușei Smaranda la munca cîmpului, iar Miron toată ziulica se juca cu Gicu și Ileana. Erau ca niște frați. Într-o seară de august, pe cînd se întorceau de la cîmp, aflaseră marea veste a începerii insurecției armate și întoarcerii armelor împotriva cotropitorilor hitleriști. Ana a îmbrățișat-o pe mătușa Smaranda și pe fiecare dintre copii. Era copleșită de bucurie. Bucuria aceea rară, deosebită, se vedea în ochii ei negri care scînteiau și mai viu. Doar cîteva zile a mai stat la ei Ana Burlacu. De atunci n-a mai văzut-o Miron. A întrebat de cîteva ori pe mătușa Smaranda, dar niciodată nu i-a spus unde a plecat...

...— Dar de ce ai rămas așa tăcut ?

Întrebarea venise așa, pe neașteptate, încît Miron tresări; atît era de cufundat în învolburarea amintirilor.

— Așaaa... Dar nu știu despre ce să vă povestesc — rosti el în cele din urmă.

— Despre dumneata! Că de cîte ori am trecut pe la mătușa Smaranda, nu te-am întîlnit. Acum unde mergi, ce faci?»

— Merg la regionala C.F.R. Brașov.

— Dar ce, ești ceferist?

— Da. Am terminat de curînd școala de mecanici și mă duc să primesc repartizarea la un depou... Dar dumneavoastră?... Unde ați plecat atunci de la noi?

— M-am întors în orașul meu. Cîte nu erau de făcut imediat după război! Apoi, mi-am reluat lucrul la fabrica textilă...

— Și acum de unde veniți?

— De la stațiunea balneară Vatra Dornei. Cam sufăr cu inima. Acum merg la București, la sesiunea Marii Adunări Naționale. După aceea cred că o să mă întorc să continui tratamentul.

— Sînteți deputat?

— Da!

— Dar copiii pe unde mai sînt?

— Oooo... să-i vezi, nu cred că-i mai recunoști... Și scoate din poșetă cîteva fotografii. Uite! Ăsta-i Gicu. E inginer la Electromecanica. Nu s-a însurat încă. Locuiește cu mine într-un bloc din Floreasca...» Asta-i Ileana! Este medic. S-a căsătorit cu un constructor de locomotive Diesel de la Craiova.

Între timp trenul se opri în stația Ploiești. Miron s-a sculat grăbit de pe canapea.

— Trebuie să cobor — spuse el cu părere de rău în glas.

— M-am bucurat foarte mult că te-am văzut — zise Ana Burlacu, strîngîndu-i mîna. Multă sănătate mătușii Smaranda și tuturor cunoștințelor! Spune-le să nu se supere că de multă vreme n-am mai trecut pe la ei. Am să-i vizitez cît de curînd!... adăugă ea zîmbitoare. Și a rămas la fereastră, privind către Miron pînă ce trenul a pornit și peronul s-a pierdut în zare.

În compartiment, Dineț continua să o privească lung, cu admirație. Era convins, de acum, că despre ea citise un articol în ziar. Despre muncitoarea Ana Burlacu, eroină a muncii socialiste, care lucrează la mai multe războaie de țesut...

ORIZONT TEHNICO-ŞTIINŢIFIC

CĂI NOI PENTRU ENERGIE

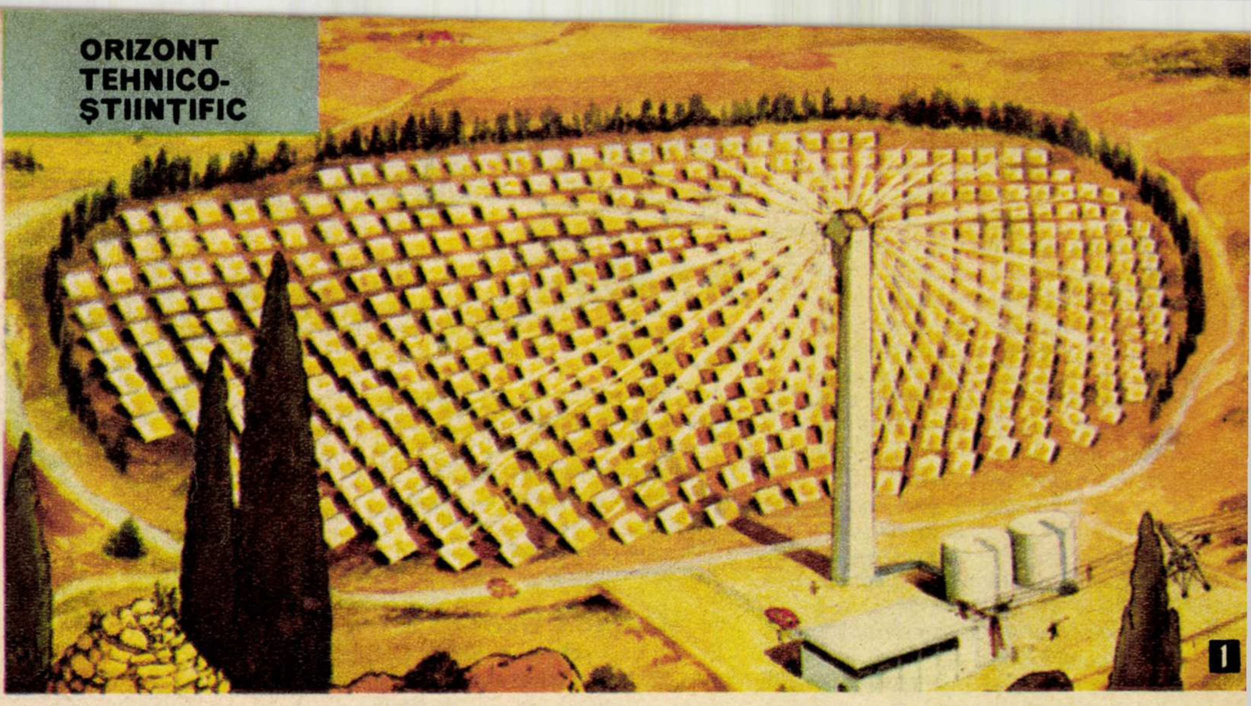
1

2

Criza mondială a energiei mobilizează forţele de avangardă ale ştiinţei în căutarea şi aplicarea unor soluţii noi, de viitor. Creşterea în ritm susţinut a preţului hidrocarburilor pe piaţa mondială are drept efect — paradoxal — ieftinirea relativă a unor proiecte socotite încă ieri utopice. Realizarea lor va stimula, ca întotdeauna, cercetarea în direcţia unor ameliorări treptate, care vor duce în final, fără îndoială, la un nou echilibru între cost şi producţie.

Cu numai doi ani în urmă, proiectul francez al centralei solare Them (1) părea menit să zacă în dosare. Planurile ei cuprind circa 500 de oglinzi focalizatoare însumînd 25 000 mp a căror lumină se concentrează pe cei 50 mp ai «cazanului» situat în vîrful unui turn de beton de 100—120 m înălţime. Instalaţia este calculată să aducă o soluţie de săruri topite la 357°C. Fluidul cu circulaţie închisă permite stocarea de căldură, la circa 350° C, în rezervoare apte să asigure o autonomie (funcţionare în absenţa soarelui) de şase ore. Căldura va fi preluată de un alt circuit, vehiculînd vapori de apă aduşi la 340°C în condiţiile unei presiuni de 60 bari. Acţionînd un turboalternator clasic, vaporii fierbinţi vor produce 3,5 megawaţi.

Importante studii privind folosirea sărurilor topite în stocarea energiei solare se desfăşoară la Centrul de chimie fizică din Bucureşti. Această cale ultramodernă de conservare a căldurii are un mare viitor. Specialiştii caută formulele optime pentru diferitele ei utilizări. Astfel, temperaturile de înmagazinare pot fi alese, în funcţie de utilizările avute în vedere, între 5 şi 850°C. Unele procedee se află în curs de experimentare la casa solară realizată de Institutul de cercetări şi proiectări electrotehnice. Mijloacele de stocare a unor temperaturi în jur de 800°C urmează să servească punerii în funcţiune a unui motor termic aflat în curs de elaborare la aceleaşi reputate institute bucureştene.

Alte sugestii vin tocmai din spaţiul cosmic. Concepute pentru a asigura energia necesară sateliţilor utilitari, celulele fotovoltaice încep să coboare pe Pămînt. Îndelungata experimentare spaţială a panourilor de fotopile (3) a demonstrat calitatea lor de pe acum foarte mulţumitoare. Fotopilele sînt compuşi optoelectronici care transformă direct lumina în electricitate. Este una dintre cele mai uimitoare aplicaţii ale semiconductoarelor. În numeroase ţări ale lumii se studiază modalităţile de perfecţionare a acestei tehnici încă noi. Valoarea celei puse la punct în prezent va reieşi mai limpede dacă vom explica imaginea (2). Ea reprezintă unul dintre cele 16 panouri de fotopile cuprinzînd fiecare 64 celule cu diametrul de 40 mm, care alimentează la Paypin (sudul Franţei) un releu de televiziune. Energia suplimentară este stocată în acumulatoare care permit o autonomie (faţă de lumina soarelui) de trei săptămîni.

Căi numeroase de valorificare a noi surse energetice sînt în curs de studiere şi experimentare. Specialiştii de pretutindeni sînt însă de acord că **cea mai sigură şi mai ieftină sursă de energie,** aflată la îndemîna tuturora, **o formează economia de energie,** gospodărirea ei raţională. Ţara noastră îşi înscrie şi ea eforturile, paralel cu cercetarea îndreptată spre punerea în valoare a noilor surse de energie, în mişcarea mondială pentru eliminarea risipei, pentru chibzuinţă şi măsură în consumul energiei, pîinea civilizaţiei moderne.

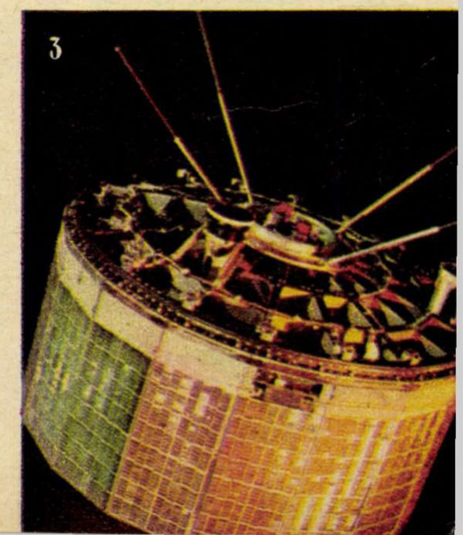
3

MESAJ INEDIT PESTE VREME

În zona Rădăuților a fost scos la iveală un tezaur de o deosebită importanță. Este vorba de un număr de vase de aur de origine tracică. Specialiștii au stabilit că ele datează din secolele al IX-lea—al XI-lea e.n. Studierea lor va furniza, fără îndoială, noi date privind o frămîntată epocă din istoria patriei noastre.

UN INEL DE DIMENSIUNI ASTRONOMICE

Se află în curs cercetarea fotografiilor planetei Jupiter transmise de sonda interplanetară americană «Voyager»-1. Cea mai senzațională descoperire este a inelului jupiterian. El este alcătuit din particule de rocă ce evoluează la o altitudine de circa 55 000 km, are o grosime de 30 km și se rotește în jurul uriașei planete în numai șapte ore. Invizibil de pe Pămînt, el a stîrnit cel mai viu interes în rîndul specialiștilor.

DE PE MICUL ECRAN PE CEL MARE

O realizare tehnică recentă este proiectorul pentru reproducerea imaginilor obișnuite ale unui televizor pe un ecran de 1,60×1,15 m. Totul se bazează pe un joc de lentile adecvate. Ecranul este curb, reproducînd relieful micului ecran TV.

ȘOPÎRLE URIAȘE

Varanii sînt cele mai mari șopîrle. În sudul Asiei există unele exemplare care depășesc lungimea de trei metri. Aceste șopîrle uriașe sînt bune înotătoare, dar cea mai mare parte din viață și-o petrec pe uscat. Fiind carnivore feroce, ele consumă carne de porc mistreț, antilope, păsări și mai ales ouăle acestora. Din lăcomie, nu refuză nici hoiturile. Cu toate acestea, numeroși birmanezi consideră carnea și ouăle de varani comestibile.

DACĂ... DACĂ... DACĂ... DACĂ...

- Dacă omul nu și-ar tăia unghiile, la vîrsta de 50 de ani le-ar avea lungi de doi metri.
- Dacă cei 20 000 de pași pe care îi face în medie fiecare om într-o zi ar fi parcurși pe un «drum drept», într-o viață de 70 de ani s-ar totaliza 500 milioane de pași. Aceasta reprezintă aproximativ 384 000 de kilometri, adică distanța de la Pămînt la Lună.
- Dacă Pămîntul s-ar învîrti de 17 ori mai repede, toate lucrurile și ființele din zona ecuatorului s-ar afla în stare de... imponderabilitate.
- Dacă rezervele de sare de pe Pămînt s-ar epuiza cîndva, atunci mările și oceanele ar putea asigura omenirea cu sare pe o perioadă de două miliarde de ani.
- Dacă ar dispărea albinele de pe suprafața globului, o dată cu ele ar pieri peste 100 000 de specii de plante la care polenizarea se face cu ajutorul acestor insecte.

CUTEZĂTORI DE-A LUNGUL VEACURILOR

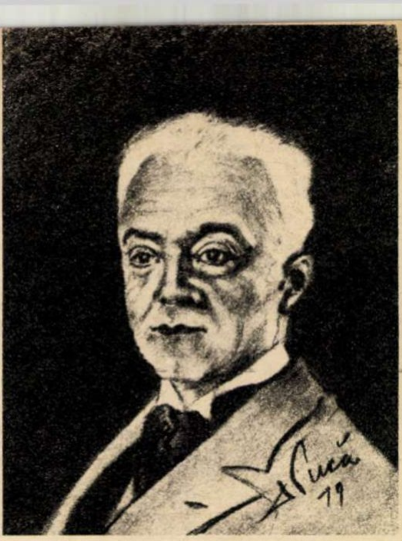

Constantin LEVADITI

(III)

— Ai muncit ca un rob în podul ăsta de foc și, de altfel, n-am avut pînă acuma nici un tînăr atît de talentat și perseverent ca dumneata. Așa că eu mă simt onorat dacă accepți să prezinți lucrările mele la Congresul internațional de medicină de la Paris. După cum vezi, întreaga presă de specialitate, atît din Germania cît și din Franța, îți scrie numele cu majuscule, deși nu ai decît 26 de ani.

La puțină vreme de la această noapte a mărturisirilor, Levaditi părăsea Frankfurtul. De data asta toți colegii de la institut, pe care Levaditi îi legase de sufletul său, se aflau pe peronul gării, pentru a-și lua rămas bun. Levaditi declarase că n-o să mai aibă ocazia să revină, dat fiind faptul că, după Paris, urma să plece acasă. 30 de ani mai tîrziu însă Levaditi se va întoarce pentru a primi Marele Premiu și Medalia de Aur «Paul Ehrlich» pentru descoperirile sale prețioase.

La Paris, Levaditi avu surpriza plăcută să constate că presa franceză vorbea la modul superlativ despre el. Doar Gh. Marinescu, marele neurolog român, mai reușise să înfrîngă conservatorismul parizienilor. Este adevărat că amîndoi erau elevi străluciți al marelui Victor Babeș, care, la o vîrstă la fel de tînără, venise la Paris precedat de răsunetul lucrărilor sale.

În capitala Franței, Levaditi locuia împreună cu un tînăr. Șt. Gh. Nicolau (marele savant de mai tîrziu în domeniul bolilor de piele), într-o cămăruță cu două paturi, o măsuță, două scaune și o sobă de tuci.

În fiecare dimineață se trezeau în vacarmul ceasului deșteptător, aceasta uneori după o noapte de vînat... șoareci.

Urma o nouă zi de muncă intensă, împletită cu plimbări prin muzee, pe malurile Senei, printre anticarii de cărți și tablouri. Seara audiau concertele faimoasei orchestre Lamoureux. «Învățam sau priveam, ca să ne îmbogățim sufletul», mărturisea Levaditi. Ca și lui Einstein, vioara îi ținea de urît în clipele cînd dorul de țară, de Măcinul copilăriei sale, îi năpădea sufletul.

La îndemnul lui I. Cantacuzino, care îi cunoștea interesul pentru problemele legate de celulele albe ale sîngelui, face cunoștință cu Ilia Mecinicov, o personalitate în imunologie. Mecinicov era strănepotul de frate al lui Nicolae Milescu Cîrnu, cărturarul pribeag.

Marele savant Roux, urmașul lui Pasteur la conducerea celebrului institut, îl primește cu vădită răceală, aproape ostil. Dar Levaditi va sfîrși prin a fi preferatul savantului, stîrnind gelozia colegilor săi, prin nesecata dragoste pentru știință pe care o dovedește și care nu-l lasă indiferent pe Roux. Acesta avea să scrie despre Levaditi: «Am fost frapat de calitățile sale de cercetător, de ingeniozitatea și de simțul lui critic».

Muncește mult, așa cum numai el știe, cu dăruire, cu pasiune. Devine bursier al Institutului Pasteur, iar după numai un an și jumătate primește recompensa trudei sale — două mari premii ale Academiei Franceze — Bréant și Montyon.

Din nefericire, în timp ce opera sa va fi tot mai prețuită și numele său va căpăta greutate în orice controversă științifică internațională, în țară se organizează, ca și în cazul lui Babeș, o adevărată conspirație a tăcerii.

În 1909 începe cu profesorul Landsteiner cercetări asupra paraliziei infantile. Această boală, care ataca mai ales copiii, îi condamna să fie sclavi ai căruciorului sau ai cîrjelor. Cercetători din Franța, Austria, S.U.A., Germania au pornit să afle cauzele bolii. Marele merit îi revine însă lui Constantin Levaditi, care, în 1909, descoperă agentul patogen ca fiind un virus.

Virusurile sînt organisme foarte mici, deosebite de bacterii. Ele se văd numai la microscopul electronic. Aflîndu-se la răspîntia dintre materia vie și cea minerală, pe treapta cea mai de jos a vieții, virusurile sînt total dependente de celula vie, fără de care nu se pot înmulți. Ele provoacă îmbolnăviri dintre cele mai grave.

Paris 1909. În acea zi, lui Levaditi îi era necesară o maimuță, un cimpanzeu, pentru a inocula suspensia făcută de la un bolnav. Singurul cimpanzeu disponibil era însă Ninette, o maimuță năstrușnică, prietena de joacă a copiilor lui Levaditi. Dispariția ei ar fi fost o tragedie.

Levaditi nu avea însă alt animal la îndemînă. Cu inima strînsă, îi făcu injecția hotărîtoare. «Ninette va fi de folos în felul acesta pentru milioane de copii», gîndea Levaditi, care veghea zi și noapte lîngă cușca maimuței. Întotdeauna fructul reușitei are în sîmburele lui amar o renunțare.

Se gîndea ce jale va fi în casă dacă Ninette va muri... «Da! dar acest lucru ar însemna că boala se transmite de la om la om datorită unui agent patogen. Asta ar mai însemna că putem prepara un medicament pe care să-l inoculăm copiilor, punîndu-i la adăpost!»

Ninette moare. Era în seara de 18 noiembrie 1909. Sfîrșitul ei era începutul sfîrșitului unei boli de care azi omenirea începe să uite. În 1965 are loc ultima campanie mondială de vaccinare antipoliomelitică, acțiune care a dus la desființarea acestei boli.

Numeroase alte cercetări încununate de succes vor însoți munca neobosită a marelui Levaditi.

Este ales membru titular al Academiei de medicină a Franței și a unor academii străine, Doctor honoris causa a mai multor universități celebre, membru de onoare a 14 societăți savante din Europa, America și Asia.

Și totuși nimic n-a făcut să vibreze mai puternic ființa acestui mare savant român, ca acea clipă unică pe care o trăiește la apusul vieții sale: alegerea lui Levaditi ca membru de onoare al Academiei noastre în 1948.

Operei marelui savant român îi datoresc sănătatea și bucuria de a trăi sute de milioane de copii din întreaga lume.

dr. DORU PUCĂ

TROFEE PENTRU „

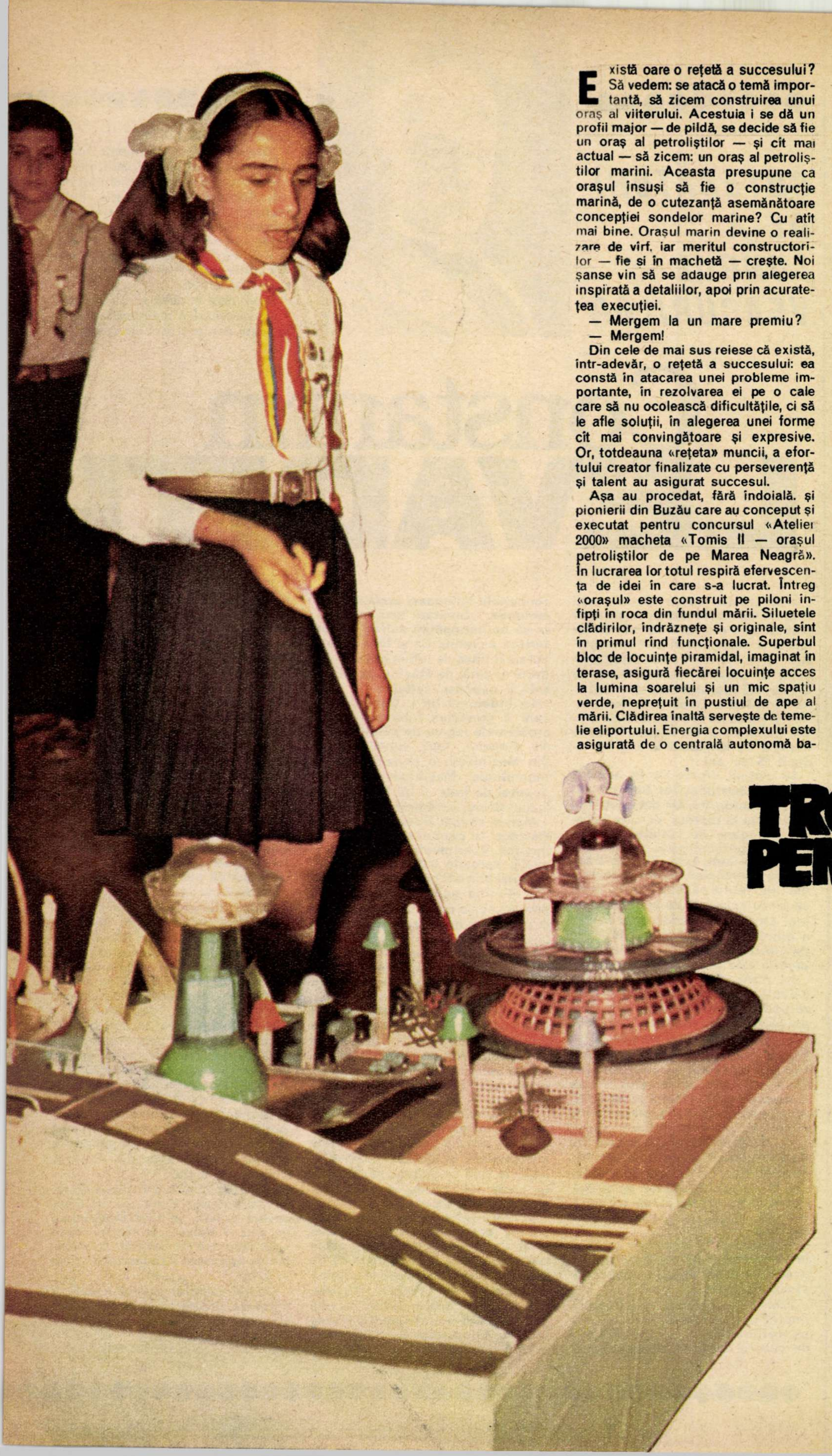

Există oare o rețetă a succesului? Să vedem: se atacă o temă importantă, să zicem construirea unui oraș al viitorului. Acestuia i se dă un profil major — de pildă, se decide să fie un oraș al petroliștilor — și cît mai actual — să zicem: un oraș al petroliștilor marini. Aceasta presupune ca orașul însuși să fie o construcție marină, de o cutezanță asemănătoare concepției sondelor marine? Cu atît mai bine. Orașul marin devine o realizare de vîrf, iar meritul constructorilor — fie și în machetă — crește. Noi șanse vin să se adauge prin alegerea inspirată a detaliilor, apoi prin acuratețea execuției.

— Mergem la un mare premiu?

— Mergem!

Din cele de mai sus reiese că există, într-adevăr, o rețetă a succesului: ea constă în atacarea unei probleme importante, în rezolvarea ei pe o cale care să nu ocolească dificultățile, ci să le afle soluții, în alegerea unei forme cît mai convingătoare și expresive. Or, totdeauna «rețeta» muncii, a efortului creator finalizate cu perseverență și talent au asigurat succesul.

Așa au procedat, fără îndoială. și pionierii din Buzău care au conceput și executat pentru concursul «Atelier 2000» macheta «Tomis II — orașul petroliștilor de pe Marea Neagră». În lucrarea lor totul respiră efervescența de idei în care s-a lucrat. Întreg «orașul» este construit pe piloni înfipți în roca din fundul mării. Siluetele clădirilor, îndrăznețe și originale, sînt în primul rînd funcționale. Superbul bloc de locuințe piramidal, imaginat în terase, asigură fiecărei locuințe acces la lumina soarelui și un mic spațiu verde, neprețuit în pustiul de ape al mării. Clădirea înaltă servește de temelie eliportului. Energia complexului este asigurată de o centrală autonomă bazată pe exploatarea energiei valurilor și una solară, care valorifică imensa terasă a sălilor de spectacol și sport. Înzestrărilor care au în vedere asigurarea sănătății petroliștilor și a familiilor lor li se adaugă o plajă marină artificială, iar celor ce se adresează sufletului — o uimitoare esplanadă suspendată, cu flori, cu brazi și fîntîni arteziene, în plină mare...

Lucrarea, elaborată sub conducerea profesorului coordonator Dumitru Cadulenco la «Atelierul fanteziei» al pionierilor din Buzău, veterani ai «probelor» de machete funcționale, este un exemplu de fantezie aplicată, de gîndire creatoare «la obiect».

Dar exemplul nu este singular. Dacă ne păstrăm în zona ideilor marine și legate de industria energetică și ne oprim un moment asupra lucrării lui Nicolae Mihuț de la Școala generală nr. 1, Orăștie, vedem că a aplicat aceleași principii. Ei imaginează un oraș industrial plutitor: Sargedava Nova. Alături de marea uzină de utilaj petrolier care formează inima orașului, apar rezervoare, turnuri de răcire, un reactor atomic menit să-i asigure autono-

atelier 2000
Cutezătorii

MARELE TROFEU
„Cutezătorii 2000“
(Transmisibil)

TROFEUL
„Paleta de aur“

„atelier 2000"

TROFEUL
„Rampa de lansare“

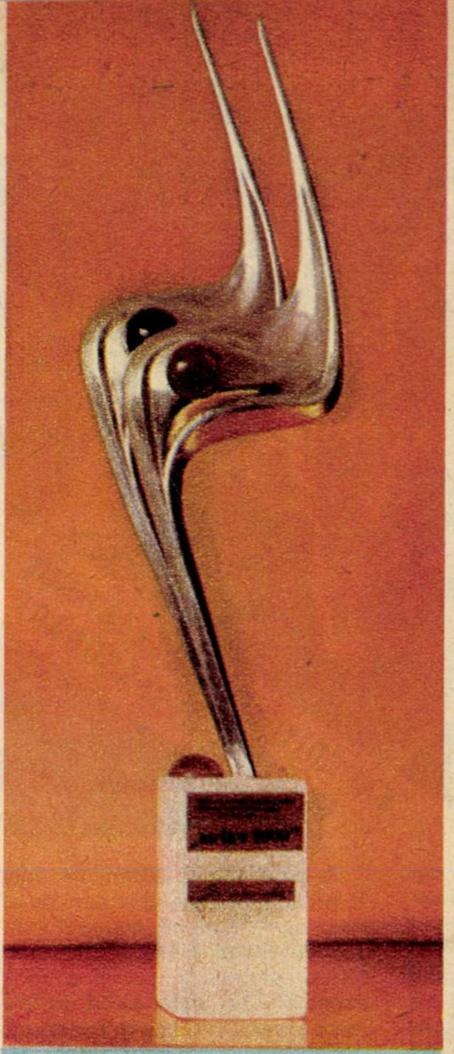

TROFEUL
„Pasărea măiastră“
(Colectiv)

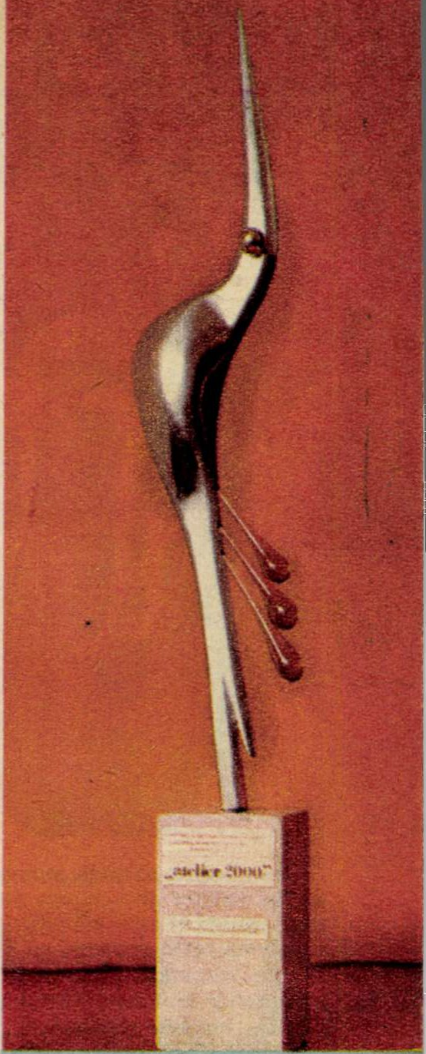

TROFEUL
„Pasărea măiastră“
(Individual)

Atelier 2000”

mia, uzina de desalinizare a apei — strict necesară —, turbinele eoliene, aeroportul și chiar un mic rachetodrom. Nu lipsesc portul, hotelul turistic și alte înzestrări, precum farurile și balizele, obligatorii pentru un oraș de tipul amintit.

Gîndirea sănătoasă, temeinică, am zice matură este încorporată și în Complexul educațional al pionierilor din Pașcani, în Școala anului 2000, lucrare elaborată de pionierii-proiectanți din Mediaș, în portul Brăila, imaginat pentru sfîrșitul secolului nostru de purtătorii cravatei roșii cu tricolor din portul dunărean, în uimitorul microoraș pivotant propus de copiii din Urziceni, în Rădăuții secolului XXI, în Oltenița viitoare, în Cartierul 2000 al tinerilor din Pitești, în Orașul-satelit plutitor al pionierilor-urbaniști din Corabia, pentru a nu mai aminti machetele de cosmodromuri realizate la Brăila și Tg. Mureș, Complexul selenar elaborat în orașul Victoria și multe altele.

Succesul — și aceasta reiese convingător chiar și la o privire rapidă asupra lucrărilor pregătite de participanții la «Atelier 2000» — se obtine fără greș atunci cînd **investiția** de strădanie și responsabilitate față de tine însuți, de semnătura ta are loc la intensitatea corespunzătoare. Trofeele concursului, care deschid, ca tot atîtea promisiuni, această pagină, vor răsplăti realizări autentice obținute printr-un efort autentic.

HORIA ARAMĂ

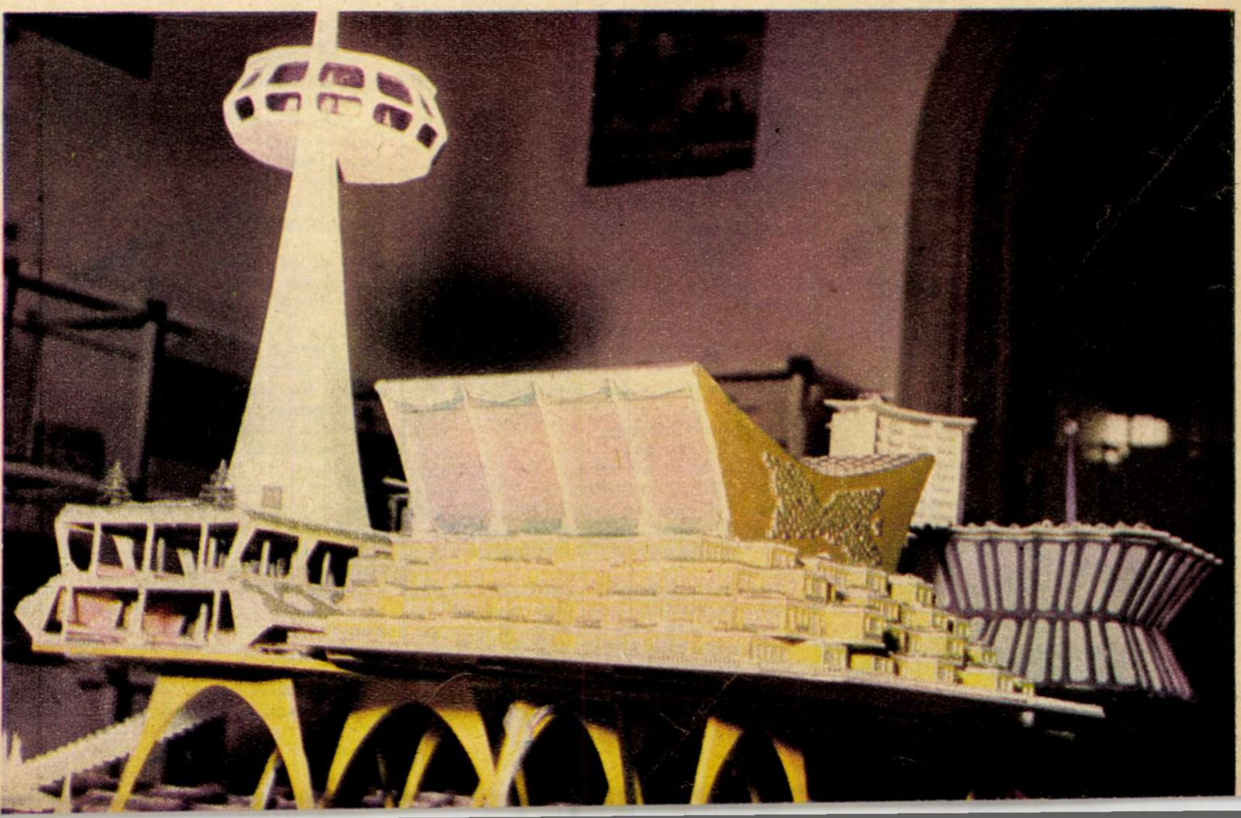

EXPEDIȚIILE „CUTEZĂTORII" ÎN PLINĂ DESFĂȘURARE

Ca în fiecare vacanță, primim, din partea sutelor de echipaje pionierești pornite să străbată pe drumuri de istorie ori în expediții cu caracter de cercetare geografică sau etnografică minunatele ținuturi ale patriei, mesaje prietenești, scrisori, vederi ori telegrame.

Iată, de exemplu, ce ne scrie căpitanul expediției «Floare de colț» — Școala generală nr. 3, Gura Humorului, pionierul Doru Constantinescu: «**Echipajul nostru vă raportează cu mîndrie că și-a îndeplinit toate obiectivele expediției. Sîntem profund impresionați de tot ceea ce Maramureșul poate oferi oricărui pionier turist!**»

De la poalele «Călimanilor», unde se aflau în momentul în care ne-au transmis telegrama, membrii echipajului «Șoimii Silvaniei» le urează tuturor pionierilor patriei aflați în expediții «**un cald salut prietenesc și mult succes în îndeplinirea obiectivelor propuse de ei**».

Așteptăm în continuare vești de pe traseele vacanțelor voastre turistice, dragi prieteni. Generoasa natură a patriei vă ajută să vă îmbogățiți cunoștințele și vă va inspira, cu siguranță, în redactarea cît mai frumoasă și mai originală a jurnalelor voastre de expediționari.

D. STANCU

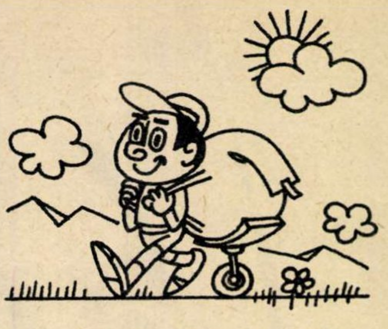

* * *

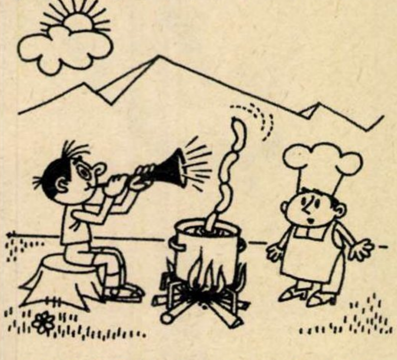

* * *

BADMINTON- UN SPORT AL VACANȚELOR- UN POSIBIL SPORT AL VIITOARELOR OLIMPIADE

Nu de mult s-a desfășurat la Tîrgu Mureș un concurs sportiv interjudețean de **badminton** la care au participat pionieri din Timișoara, Reșița, Odorheiul Secuiesc și, desigur, din municipiul gazdă. Această întrecere reprezintă o competiție în premieră pentru sportul pionieresc de la noi, un început tineresc și entuziast într-un sport relativ tînăr, dar care cîștigă din ce în ce mai mulți adepți. Îl puteți practica și voi, dragi prieteni, cu condiția să vă însușiți cele cîteva reguli ale lui și să vă găsiți partenerii cei mai potriviți. Pentru cei interesați de istoria foarte recentă a celor mai importante competiții de badminton, iată, le vom reproduce pe scurt, cu sprijinul tovarășului profesor **Zoltan Demeter** de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Tîrgu Mureș, căruia îi și mulțumim pe această cale pentru ajutorul acordat.

Prima ediție a campionatelor mondiale — 1977, la Malmö, în Suedia.

CUPA THOMAS — cea mai importantă competiție pentru echipele masculine. Se organizează începînd din 1948 din trei în trei ani.

CUPA UBER — cea mai importantă competiție feminină. Se organizează începînd din 1956, tot din trei

ROMAN FOILETON

ROMAN FOILETON
ROMAN FOILETON
ROMAN FOILETON

DRUMUL SPRE EVEREST

Neagu Udroiu

16

Grădina imensă în care se plimbau avea de toate. Își lăsaseră bicicletele în parkingul de la intrare și preferaseră, de comun acord, promenada. Un drum umbros, ce împrumuta arcuirea lacului pe malul căruia se întindea ca o cingătoare.

— În locul ăsta ne plimbăm de-obicei, cînd căutăm idei. Aici le vedem mai bine.

Al își privi tovarășul de drum, vrînd să surprindă zîmbetul care bănuia că îi însoțesc cuvintele. Nu reuși. Acesta continua să calce ca un adolescent, privind pămîntul la circa doi metri depărtare de vîrful pantofilor, prin ochelarii cu ramă subțire, mari și dreptunghiulari, făcînd o vecinătate ciudată cu părul blond pieptănat în cărare. Studiindu-l acum, după ce-l auzise vorbind, Al avu impresia că merge alături de Argus în carne și oase, cel poreclit Panoptes, cu ochii mereu deschiși spre ceva, gata să vadă și să prindă din zbor orice, cu privirea-i totdeauna trează.

— Hai să vedem, îl readuse la realitate tînărul om de știință, ghilotinîndu-i orice altă predispoziție. Hai să vedem cu ce v-am mai putea fi de folos...

— Acum înțeleg.

— Înțelegi, ce?

— De ce m-ați invitat. Eu o luasem drept plimbare, plimbare. Bicicletă, parc, mă vedeam deja în bolidul care aleargă alături, în orășelul distracțiilor, imitînd starea de imponderabilitate...

— Toate tentațiile sînt bune, afară de cea plictisitoare, veni răspunsul.

Cum Al nu prea înțelese ce vrea să spună, nu zise nimic. Vîntul se întețise din senin, alungînd zăpușeala care promitea să se instaureze din nou peste oraș, ca și ieri, ca și zilele trecute. Asta îi prilejui băiatului o remarcă:

— Ai noștri sînt intrigați că nu reușesc să se dumirească ce s-a putut întîmpla. Toate probele de apă luate în parcul național de pe Muntele Galben s-au dovedit curate ca lacrima. Poate tocmai ploaia asta să fie de vină. A spălat totul.

— Ai voștri, care?

— Colegii mei plecați să testeze poluarea izvoarelor. Se vor întoarce fără să aibă nimic în ghiozdan.

— A, da. Mă și lăsasem dus de gînduri în altă parte. Grupul «H_2O», așa-i?

— Corect, își aminti Al cuvîntul folosit ostentativ de interlocutor la prima lor întrevedere.

— Spune-mi, tot mai vreți să știți cum se cheamă cel care a răpit focul viu din trupul copacilor?

— N-ați fi început, ca și noi, cu asta? răspunse Al la întrebare, printr-o altă întrebare. Pentru a ști ce alifie să-ți cumperi, nu trebuie să cunoști mai întîi împotriva cărui țînțar ai de gînd s-o folosești?

Zîmbi. Tonul ușor iritat al puștiului îi place. Presimte că l-ar irita și mai mult încercînd să-i surpe eșafodajul argumentelor cu care tînărul său coleg de plimbare umblă totdeauna la el. Totdeauna, de cînd cei dintr-a X-a A l-au asimilat, punîndu-l la treabă ca pe unul de al lor. Să mai continue? Să treacă direct la subiect? În fond și la urma urmei, altceva îi adusese alături în această plimbare, de loc plimbare, cîtă vreme ea înlocuia proiectata discuție lămuritoare într-unul din birourile Institutului. Tentația «agresivă» se dovedi mai puternică.

— De ce să nu fiu sincer? Nu! Din punct de vedere științific, mă tem că această cale preferată de voi poate însemna o tatonare inutilă, dacă nu chiar curată pierdere de timp.

— Și dacă aș avea ceva de răspuns, bănuiesc că cel mai înțelept e să tac.

— Te grăbești. Nu orice tăcere e de aur așa cum nici toate cuvintele nu au automat strălucirea argintului.

— Într-adevăr, de unde atîta aur...

— Tocmai. Uite ce am în vedere. Ești de acord cu mine că ceea ce s-a întîmplat acolo, pe Muntele Galben, este în afară de orice dubiu, un stupid accident și atîta tot?

— Să zicem...

— Eu aș fi ceva mai ferm în a răspunde afirmativ. Întîmplări nefericite de acest fel se întîmplă odată la cincizeci de ani. La douăzeci de ani, poftim! Pentru că tot vorbeai de alifie. Dacă ai o rană la braț, ce faci mai întîi? Pierzi timpul cu explicația fenomenului sau dai fuga să găsești vindecarea? Cîteva săptămîni pot adu-

în trei ani.

Jocurile Olimpice din '80 vor programa numai întîlniri demonstrative. Se preconizează ca, în 1984, la Los Angeles, Comitetul Olimpic Internaţional să introducă în programul J.O. şi acest sport.

PRIMII PIONIERI CAMPIONI DE BADMINTON

Trofeul pus în joc la această întîlnire sportivă de vacanţă — «Cupa Mureşul» — a revenit, după numeroase şi viu disputate partide, pionierilor din judeţul Mureş. S-au jucat numai partide de simplu — băieţi şi fete —, punctajul pe echipe fiind alcătuit după rezultatele individuale ale participanţilor. În cele patru zile de concurs, pionierii-concurenţi au avut ocazia să viziteze oraşul gazdă al întîlnirii, baza de agrement «Mureşul» şi tabăra locală, precum şi grădina zoologică din Tîrgu Mureş. La încheierea competiţiei, participanţii au avut prilejul să urmărească un joc demonstrativ al echipelor de la Asociaţia sportivă Universitatea din Tîrgu Mureş, cîştigători ai Cupei U.T.C.-1978 la badminton în finala pe ţară.

Şi acum, numele pionierilor cîştigători ai locurilor I **fete:** cat. 10—12 ani — **Emese Nagy** — Mureş; cat. 13—14 ani — **Crilla Cosma** — Mureş; **băieţi:** cat. 10—12 ani — **Andrei Moldovan** — Mureş; cat. 13—14 ani — **Imre Balasz** — Mureş.

Ceilalţi premiaţi se vor găsi în imaginea alăturată — frumoasă amintire de vacanţă a unei premiere în sportul pionieresc din România.

REGULAMENTUL JOCULUI DE BADMINTON

1. **Terenul:** o suprafaţă dreptunghiulară cu dimensiunile de 13,40 m lungime şi 5,18 m lăţime pentru terenul de simplu. Liniile au 4 cm.

Terenul este despărţit în două la mijloc de un fileu. Paralel cu fileul, la o distanţă de 1,98 m pe ambele părţi se trasează linia de serviciu din faţă. La jocul de simplu, linia de serviciu din spate este linia de fund. Cele două linii de serviciu şi liniile laterale formează suprafaţa de serviciu împărţită în două careuri (stînga şi dreapta) de către o linie perpendiculară pe fileu care leagă la mijloc cele două linii de serviciu.

2. **Fileul:** stîlpii de susţinere, care se aşază pe liniile laterale, au înălţimea de 1,55 m. La mijloc, fileul trebuie să aibă minimum 1,524 m înălţime. Lăţimea fileului este de 76 cm, avînd pe marginea superioară o bandă albă lată de 7,5 cm prin care trece cablul de susţinere. Ochiurile fileului trebuie să fie de 1,5—2,0 cm.

3. **Mingea:** poate avea pene originale sau coşuleţ din material sintetic, numai să se încadreze în greutatea 4,73 g—5,5 g.

4. **Numărarea punctelor:** Un meci de badminton constă în cîştigarea a două seturi din trei, sau trei seturi din cinci. Un set se joacă pînă la 15 puncte (băieţi), iar fetele pînă la 11 puncte cîştigate. Faţă de celelalte jocuri sportive nu este necesară diferenţa de 2 puncte, de exemplu, se poate cîştiga şi cu scorul de 15—14 . La scorul de 13—13 sau 14—14 (băieţi) se poate cere prelungirea de 5, respectiv de 3 puncte de către jucătorul care a obţinut mai repede 13 sau 14 puncte. Pentru fete, la 9—9 sau 10—10 se pot cere la fel — 3, respectiv 2 puncte de prelungire.

5. **Schimbarea de teren:** După terminarea fiecărui set, jucătorii îşi schimbă jumătatea lor de teren. La fel şi în setul decisiv. La al optulea (băieţi), respectiv la al şaselea punct (fete) obţinut de unul dintre jucători este obligatorie schimbarea terenului.

6. **Tragerea la sorţi:** se efectuează cu ajutorul mingii prin aruncarea ei. Jucătorul spre care arată capul mingii căzute pe sol are dreptul de a alege terenul sau mingea.

7. **Jocul (de simplu):** După efectuarea tragerii la sorţi, jucătorul care a ales mingea o pune în joc prin serviciu. Serviciul este realizat printr-o lovitură joasă şi este corect numai atunci cînd, în momentul loviturii, capul rachetei este vizibil sub nivelul mîinii care o ţine. Servantul execută serviciul totdeauna diagonal din interiorul careului de serviciu dreapta, dacă numărul punctelor sale este par (0, 2, 4, 6...) şi din interiorul careului de serviciu stînga, dacă numărul punctelor obţinute este impar (1, 3, 5, 7...). Primitorul este obligat să se aşeze în interiorul terenului de serviciu diagonal cu cel al servantului.

Dacă servantul reuşeşte să trimită mingea în terenul advers sau adversarul lui greşeşte, obţine punct. Dacă servantul comite greşeală, atunci dreptul de a servi trece la adversar fără ca rezultatul să se modifice.

9. **Greşeli:** a) Serviciul incorect — (capul rachetei este mai sus decît mîna care o ţine în momentul lovirii mingii ; jucătorul nu se află cu ambele picioare pe sol în timpul executării serviciului;

b) Dacă serviciul nu cade în careul de serviciu corespunzător (aut);

c) Dacă servantul execută mişcări înşelătoare înainte sau în timpul executării serviciului;

d) Dacă mingea cade pe suprafaţa de joc şi atingînd îmbrăcămintea sau corpul jucătorului;

e) Dacă mingea se loveşte de tavan;

f) Dacă jucătorul atinge fileul cu racheta sau cu corpul;

g) Dacă jucătorul loveşte mingea de 2 ori consecutiv;

h) Mingea poate fi lovită numai după ce a trecut fileul; nu se consideră greseală ca după o lovitură corectă racheta să depăşească nivelul fileului;

i) Nu este admisă ţinerea rachetei deasupra fileului cu scopul de a bloca o lovitură de smeci a adversarului executată din apropierea fileului;

j) Nu se consideră greşeală dacă servantul nu nimereşte mingea (se repetă serviciul);

k) Dacă mingea rămîne înfiptă între corzile rachetei, lovitura se repetă;

l) Pînă la terminarea meciului nu este admisă nici o pauză, iar jucătorul care trage de timp şi nu ocupă cît mai repede locul la primire sau la serviciu trebuie sancţionat prin pierderea dreptului de a servi sau a punctului respectiv;

m) Jucătorii nu au dreptul să părăsească terenul de joc decît după terminarea meciului.

Nota redacţiei:

C.J.O.P. Mureş, precum şi casa pionierilor şi şoimilor patriei din aceeaşi localitate vă informează, dragi prieteni, că pentru date suplimentare sau nelămuriri vă puteţi adresa tovarăşului profesor **Zoltan Demeter.**

Vă urăm succes în practicarea badmintonului, un sport nou, plăcut şi reconfortant.

EMILIA TEODORU

ROMAN FOILETON

ce moartea definitivă a copacului. Ştiai?

— Dacă una e posibilă, fără cealaltă, cine ar face altfel?

— Şi nu crezi că prea mulţi v-aţi repezit să explicaţi, făcînd din găsirea remediului o chestiune de, să zicem, bunăvoinţă?

— Mie nu mi se pare...

— Mie, da. Cîţi sînt cuprinşi în echipajele de cercetare a cauzelor. Toţi sau aproape toţi. Cîţi au rămas să vadă cum s-ar putea aduce pădurea la viaţă, dacă se poate? Voi, cei mici, şi asta pentru că v-aţi ţinut scai de ei să vă ia în spate. Corect?

Nu mai era corect. Nu-i ducea nimeni în spate. Ba lucrurile se întorseseră cumva: ei începeau să ducă în spate nişte pietre care trăgeau destul de serios la cîntar. Ce i se spunea îl ungea la suflet din punctul ăsta de vedere. Găsi cu cale să pareze:

— De programul ştiinţific al acestei veri nu m-am ocupat eu şi nici nu ne-am fi putut ocupa careva din noi, luaţi individual. «Creanga de măr» cum numim noi proiectul s-a născut din ce am pus mai bun fiecare pe masă. Aşa am crezut că trebuie făcut şi aşa s-a trecut la treabă. Dacă vă interesează, eu continui să cred...

— N-am nici o îndoială. Gîndeşti corect. Proiectul e bun. Deşi am aflat mai tîrziu de el, pot să ţi-o spun, m-am şi legat de el, l-am analizat cu toată atenţia. Bun este. Nu cuprinde lucruri inutile. Însă ar fi meritat altceva, nu ştiu ce, parcă o altă organizare.

Al presimţi o nenorocire:

— Bine, dar echipajele şi-au început deja activitatea. Dumneavoastră credeţi că putem schimba ceva...

— S-ar putea schimba ceva şi chiar ceva esenţial. Mai ales după concluziile formulate ieri la Institutul nostru.

— De ieri, numai la ele ne gîndim. Şi eu şi colegii mei. Şi toţi ceilalţi.

— Nu facem un secret din ele. Le vom comunica tuturor celor interesaţi cît de curînd. Chiar mîine, dacă vreţi.

— Am să le spun eu însumi, imediat ce aflu ceva. Poate nu mă ţineţi pînă mîine.

— Ca să te linişteşti: rezultatele sînt optimiste. Copacii de pe Muntele Galben trăiesc. Înţelegi? Trăiesc!

— Formidabil! Nu mi-aş fi închipuit. Nici n-am visat eu azi noapte că pot auzi o veste atît de grozavă.

— Vestea ne-a bucurat la fel de grozav şi pe noi. Dacă nu ar fi fost plecat, unchiul tău ţi-o comunica cu siguranţă înaintea mea. Am rugat să fie anunţat. Să se bucure şi el.

— Formidabil! continua să exclame abia şoptit băiatul, cucerit de frumuseţea pădurii pe care o reconvertise fulgerător în ceea ce fusese cîndva, ştiut de el din clasoarele cu imagini privite într-o sîmbătă după-amiază împreună cu Den, în pragul unui concurs de sporturi de iarnă.

— După cum vezi, noi am uregentat cît ne-a stat în putinţă analizele pe care vi le promisesem. Probele aduse de pe Muntele Galben s-au dovedit inspirat alese. Măsurătorile urmau să fie amînate un pic din cauza altor urgenţe.

— Ne-aţi îndatorat foarte mult.

— Să lăsăm asta acum. Laborantele noastre s-au întrecut pe ele. Cercetarea parametrilor de culoare, gust şi miros a fost făcută foarte repede şi fără greş.

— Faimoasa metodă a celor «trei I»: «Incolor — inodor — insipid».

— Exact. A trebuit să aşteptăm niţel pînă la alcătuirea programului pentru calculator. Restul, îl cunoşti.

— Vă sîntem foarte, foarte obligaţi. Foarte....

— Ai răbdare să mă urmăreşti? Gîndeşte-te cum am putea noi să vă sprijinim de acum încolo.

— Chiar în aceste condiţii în care n-aţi fost de acord cu felul nostru de a gîndi, de a ne organiza treaba?

— Tocmai aici vreau să ajungem. Eu aş avea o sugestie....

(va urma)

ROMAN FOILETON

ROMAN FOILETON

●●●●●●●●●●●●●●●●●

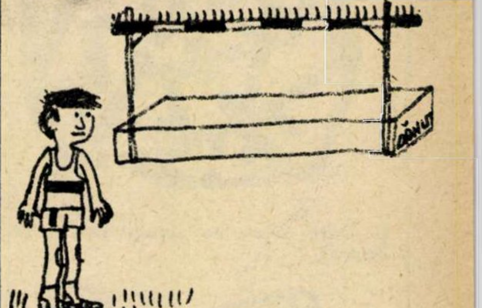

●●●●●●●●●●●●●●●●●

TESTE

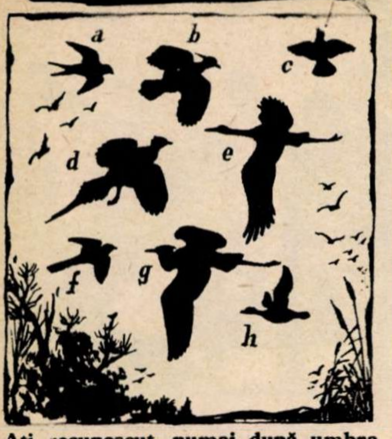

Ați recunoscut, numai după umbra lor, păsările din desen?

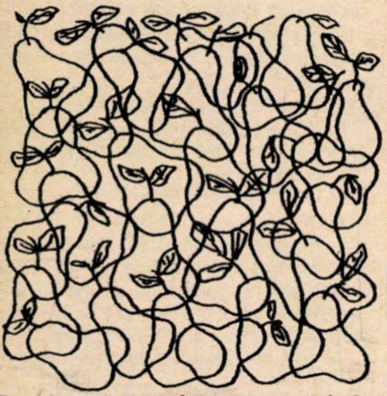

Puteți număra cîte pere cuprinde imaginea de mai sus?

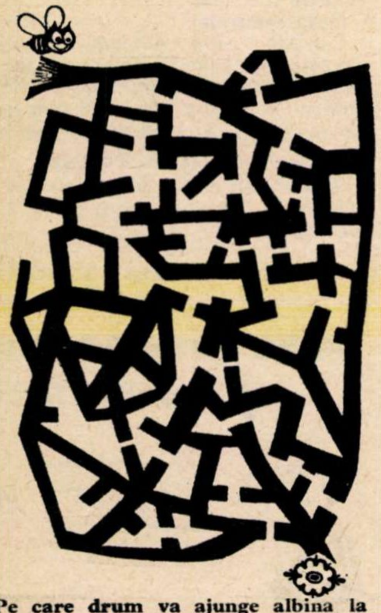

Pe care drum va ajunge albina la floare?

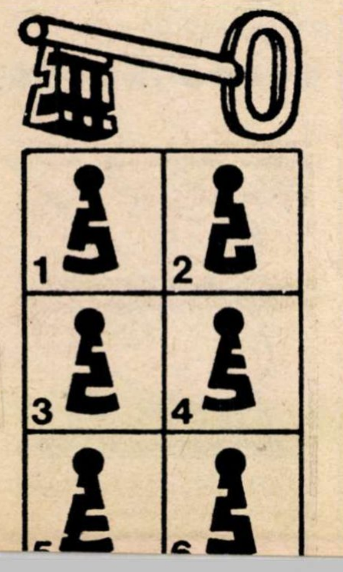

Căreia dintre broaște i se potrivește cheia?

INSTANTANEE
Mîinile

Se înserase. Apoi venise întunericul. Alungați și de țînțari, copiii intraseră în case. Unii poate chiar adormiseră. În apartamentul nr. 18, blocul 2 de pe strada Progresul din Călărași, un oaspete al locatarului citea liniștit o carte... neliniștitoare: «Furtună la Tobruk». Cînd, deodată, soneria sună. Cine să fie? La ușă, o fetiță slăbuță, vîrîtă toată într-o cămașă de noapte din care se vedeau boturile papucilor prea mari; poate ai mamei, poate ai tatii. Răsufla greu — fapt de mirare pentru cineva care se află în papuci.

— Vă rog frumos... eu n-ajung, și vă rog pe dumneavoastră.

— Unde n-ajungi?

— La sîrmă. E prea înaltă și mama n-a venit... și nu pot să le las afară.

Cu greu omul a reușit să înțeleagă, și-a luat la rîndu-i papucii și a ieșit. Fetița l-a condus grăbită printre straturile de flori din fața blocului. Tăcea și se grăbea — fericită și surprinsă că omul acceptase, temîndu-se poate ca el să nu se răsgîndească. Au ocolit blocul, au ajuns în spate. Acolo, pe-o sîrmă, un lung rînd de rufe albe în întuneric. «Uite, vedeți?» — și ca probă întinse mîinile spre sîrma cu rufe. «Am încercat și cu scaunul — dar pînă sus, la cîrlige, tot n-ajung».

Da, n-ajungea, era limpede. Omul le desprinse, le așeză în ligheanul pe care fetița îl ținea în sus cu amîndouă mîinile, ca la culesul cireșelor. O luară înapoi, «Știți, mama lucrează la fabrica de confecții și e în schimbul de noapte. A vorbit cu tata să ia rufele, dar tata a fost chemat undeva, cu treabă. Și nu puteam să le las acolo, nu e așa?» Așa era.

Chiar dacă în seara aceea nu ajungea cu mîinile pînă la cîrligele de sus, Mariana Sîmbeteanu; care începe la toamnă clasa a IV-a la Școala generală nr. 1; care în lipsa părinților se ocupă de multe treburi acasă ca și de fratele cel mic, care nu se plînge niciodată din astfel de pricini, **ajunge întotdeauna** *pînă la înțelegerea unor lucruri importante aflate sus, mult mai sus decît frînghia pentru rufe...*

T. RĂCEANU

CUPA CUTEZĂTORII LA FOTBAL

EDIȚIA A IX-a 1979

La data de 1 august 1979, clasamentul provizoriu arăta astfel: «A.S. SILITORUL», Bolintin-Deal, Ilfov, «FULGERUL», Cozancea, Ionășeni-Trusești, Botoșani, «RECOLTA», Gărăgău, Teleorman, «OLIMPICII» Conțești, Teleorman, «SĂGEATA», Cojasca, Dîmbovița, «A.S. SPERANȚA» Dămăcușeni, Maramureș.

Restul echipelor înscrise în concurs au rămas... cam depărtișor, însă de vină poate să fie netrimiterea la timp a foilor de arbitraj.

REAMINTIM CĂ TREBUIE SĂ PRIMIM JURNALELE ECHIPELOR ÎNAINTE DE 20 AUGUST A.C.

NICOLAE DOANĂ

● ●

„SURPRIZA"...

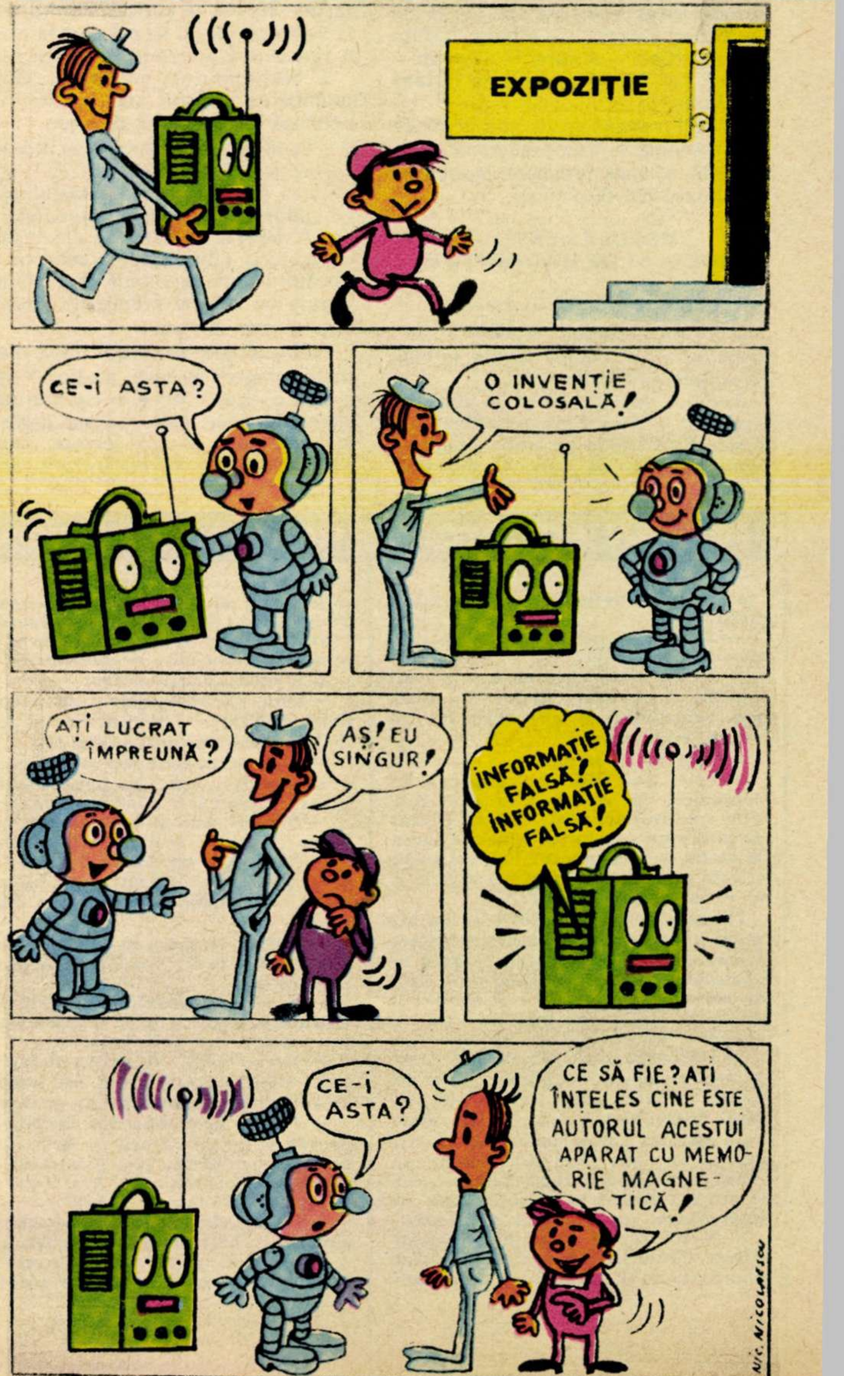
EXPOZIȚIE
CE-I ASTA?
O INVENȚIE COLOSALĂ!
AȚI LUCRAT ÎMPREUNĂ?
AȘ! EU SINGUR!
INFORMAȚIE FALSĂ! INFORMAȚIE FALSĂ!
CE-I ASTA?
CE SĂ FIE? AȚI ÎNȚELES CINE ESTE AUTORUL ACESTUI APARAT CU MEMORIE MAGNETICĂ!
Nic. NICOLAESCU

UN CAMPION

...În vechiul Egipt, aducea vești familiilor de marinari, cînd aceștia erau departe.

...În Grecia antică vestea numele învingătorilor la Jocurile Olimpice.

...Lui Cezar îi anunța victoriile la Roma.

...Lui Picasso, celebrul pictor, i-a pozat adesea.

...Performanța lui de alergător pe... orice fel de teren, pe orice vreme, ziua sau noaptea, cu sau fără vînt favorabil — este 122 km/h.

Cine e campionul?

MARIANA SĂRĂȚEANU

Răspuns: porumbelul.

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

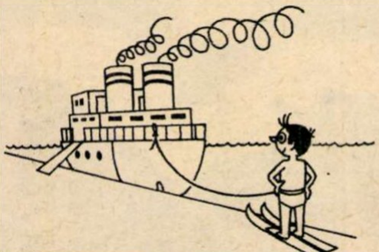

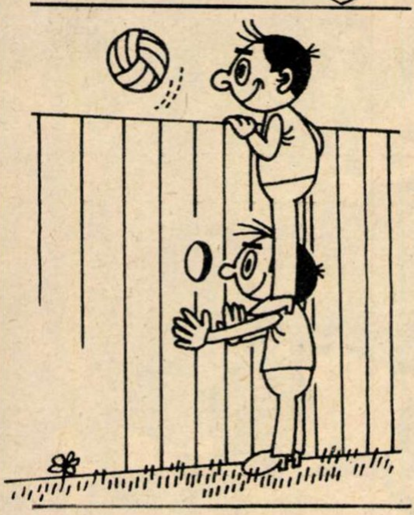

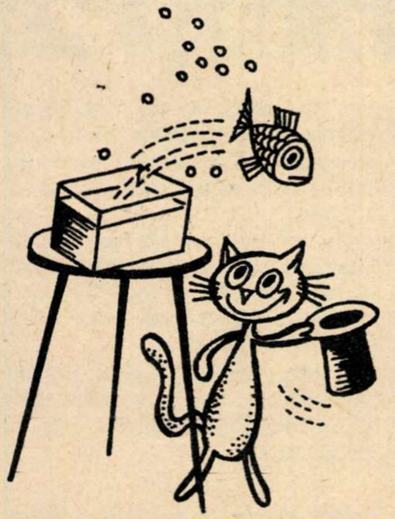

NIC NICOLAESCU

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

VIITORUL AUTOMOBILULUI

Întrucît automobilele cu pilă de combustibil nu au dus încă la rezultate concludente, cercetările nu au abandonat automobilul clasic, pregătindu-i stăruitor viitorul.

Printre îmbunătățirile care vor fi aduse automobilului de serie se numără, de pildă, înlocuirea actualelor pneuri din cauciuc cu altele, din material plastic, fără carcase din pînză în interior, care vor avea o durată de serviciu egală cu cea a vehiculului. Semnalizatoarele de viraj vor lumina cu intensități diferite ziua și noaptea. Se mai prevede folosirea pe scară largă a lămpilor cu iod. Toate circuitele vor fi imprimate, iar tabloul de bord va fi tranzistorizat.

În ce privește siguranța în circulație, automobilele vor dispune de o caroserie foarte rezistentă, cu uși fără montanți, axul volanului va fi telescopic, iar scaunul conducătorului se va regla în direcție longitudinală, putînd fi înclinat după nevoie.

Unele proiecte înfățișează automobile în care scaunul conducătorului este mai ridicat față de celelalte, pentru ca omul de la volan să aibă o vizibilitate mai bună. De asemenea, locurile pasagerilor sînt dispuse față în față.

Proiecte mai îndrăznețe prezintă automobilele cu conducere electronică. Acestea presupun ca pe fiecare bandă de circulație să fie îngropat cîte un fir metalic ce va putea fi urmărit de un aparat special situat sub caroserie. Echipamentul de ghidaj electric va dispune și de un radar liliputan care va comanda viteza în funcție de obstacolele întîlnite pe șosea.

Planuri de viitor dintre cele mai atrăgătoare. Vor putea fi ele transpuse în practică? Răspunsul îl va da modul în care omenirea va ști să depășească actuala criză energetică.

EMIL MUNTEANU RETEVOESCU

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

DAN VASILE

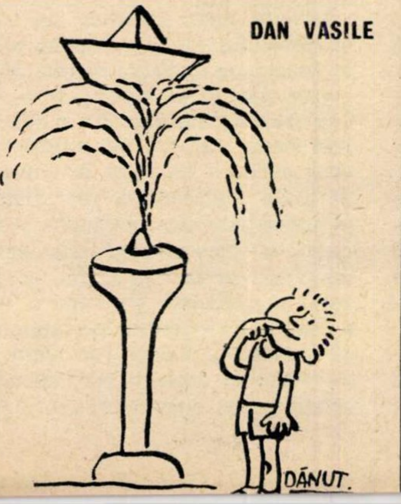

DICTIONAR ENIGMISTIC

MONOVERBUL

Denumirea monoverbului provine din asocierea a două cuvinte, unul grecesc (monos=unic, singur) și altul latinesc (verbum=cuvînt). Monoverbul este un joc prin a cărui dezlegare se obține un singur cuvînt. Se prezintă sub forma unor semne, litere, cifre sau imagini plasate într-o ordine logică și legate între ele prin așezarea pe care o au. Soluția se va afla din interpretarea lor. Pentru dezlegare, monoverbul are un titlu, care se referă la domeniul din care face parte cuvîntul-soluție, și o cheie, în care **prima cifră reprezintă numărul de părți** (combinații) **din care se formează cuvîntul căutat** și care nu este identic cu numărul de silabe, iar **cea de a doua — numărul de litere al cuvîntului-soluție.**

De exemplu, monoverbul TEORIE are cheia (3-6), fiind format din combinația T×E.

Toate literele sau semnele prezentate trebuie să intre în construcția monoverbului propus.

Literele A, I, S, T, pot fi citite și Ă, Î, Ș, Ț, ca în toate problemele de enigmistică.

Monoverbul a apărut în enigmistica italiană, primul joc fiind publicat în 1877. Denumirea de monoverb a căpătat-o patru ani mai tîrziu, în 1881. Jocul este introdus la noi în 1925 prin «Revista copiilor și a tinerimii».

După modul de alcătuire, monoverbele sînt de mai multe feluri. Cel mai cunoscut este **monoverbul literal,** care este alcătuit din litere și semne ajutătoare, fără ilustratii.

MUZICALĂ
(Monoverb: 3-5)

A+T

SOLUȚIA: A-CU-TE

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

AUTOMOBILISTICĂ
(Monoverb: 6-9)

A+GU R

SOLUȚIA: A-SI-G-U-R-ARE

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

GENERATOR
(Monoverb: 3-5)

A-M

SOLUȚIA: DIN-A-M

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

DE SOMN
(Monoverb: 2-6)

M

SOLUȚIA: DOAR-ME

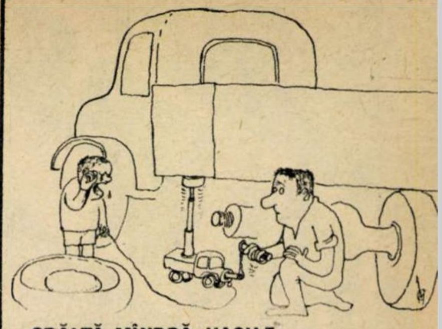

CRĂIȚĂ-MÎNDRĂ VASILE

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

ANDO

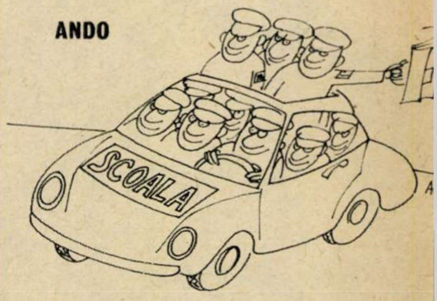

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

POMPILIU

Cutezătorii

Redactor șef:
MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct:
OVIDIU ZOTTA
Secretar responsabil de redacție:
IOAN DONCA

Prezentarea artistică:
POMPILIU DUMITRESCU
Prezentarea tehnică:
NIC. NICOLAESCU

Redacția: Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon: 17 60 10; **ADMINISTRAȚIA:** Editura «Scînteia» **TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE:** prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226, București.

24 PAGINI, 2 LEI

UN DAR MINUNAT

9

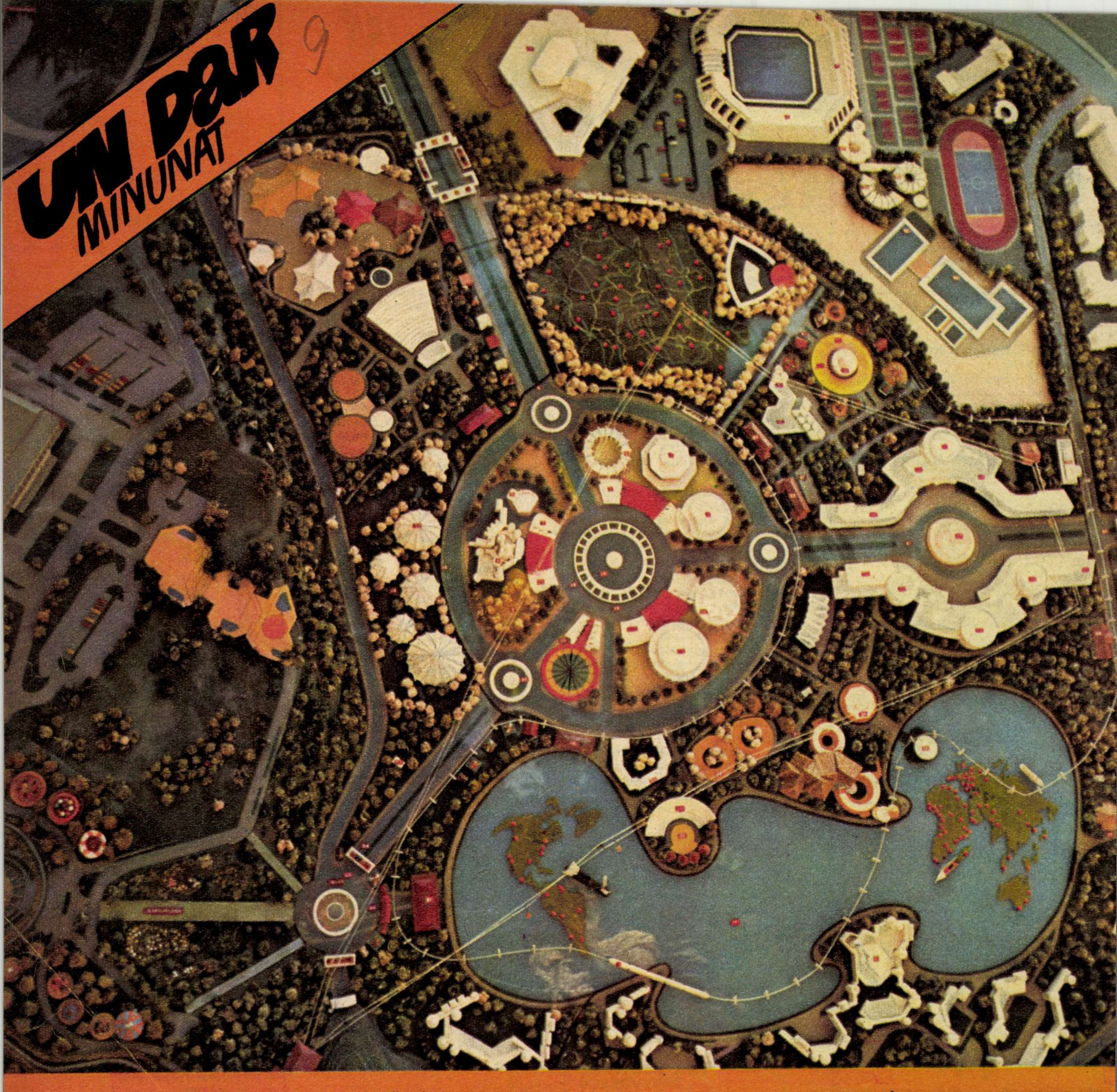

Pionierii și șoimii patriei se vor putea bucura de unul din cele mai frumoase, mai fermecătoare parcuri de distracții nu numai din țară, ci și din Europa. Este vorba de **Centrul de educație și cultură al pionierilor și copiilor** al cărui șantier a fost inaugurat vara aceasta, de Ziua pionierilor. Deosebit de emoționant a fost momentul cînd cel mai iubit fiu al țării, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, au pus cu tradiționala unealtă a zidarului, primul beton la fundația Casei centrale a pionierilor și șoimilor patriei și au dezvelit placa inaugurală a lucrărilor la noul obiectiv.

Centrul de educație și cultură al pionierilor și copiilor va fi un ansamblu amplasat în partea de sud a Capitalei, pe o suprafață totală de cca 60 hectare. El se compune din două platforme, platorma superioară (actualul orășel al copiilor care se va bucura de noi amenajări) și platforma inferioară, cu trei accese majore ce converg spre platforma centrală, o imensă platformă circulară — unde sînt amplasate cele mai importante zone și obiective. Datorită unor construcții foarte originale, atrăgătoare și interesante, copiii veniți aici vor trece printr-o mirifică lume a cunoașterii și a jocului, a bucuriei și a creației. Chipuri eroice din trecutul patriei, momente impresionante ale luptei revoluționare vor căpăta viață în pavilioane dedicate istoriei. Peisajele patriei și zonele etnografice vor fi configurate într-o adevărată hartă vie. Tot aici copiii vor face călătorii pe mări și oceane, pe toate continentele, vor călători în lumea basmelor românești și ale lumii, vor face călătorii imaginare, întîlnindu-se cu toți copiii, de pe toate meridianele (în zona a II-a a Centrului — Centrul Internațional al Copilului); Copiii vor lucra la noi machete, proiecte și construcții tehnice, vor desena și vor picta, vor face sport, se vor juca, se vor plimba cu electrocare, mini-care, trenulețe de epocă și moderne, mini-ambarcațiuni, teleferic, monorai etc.

Un edificiu de interes republican, edificiu major al acestui ansamblu, aflat în construcție, va fi, desigur, Casa centrală a pionierilor și șoimilor patriei.

Centrul copilului este un dar minunat, un dar ce exprimă grija părintească a partidului față de copiii țării.

MARGARETA MICU
Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

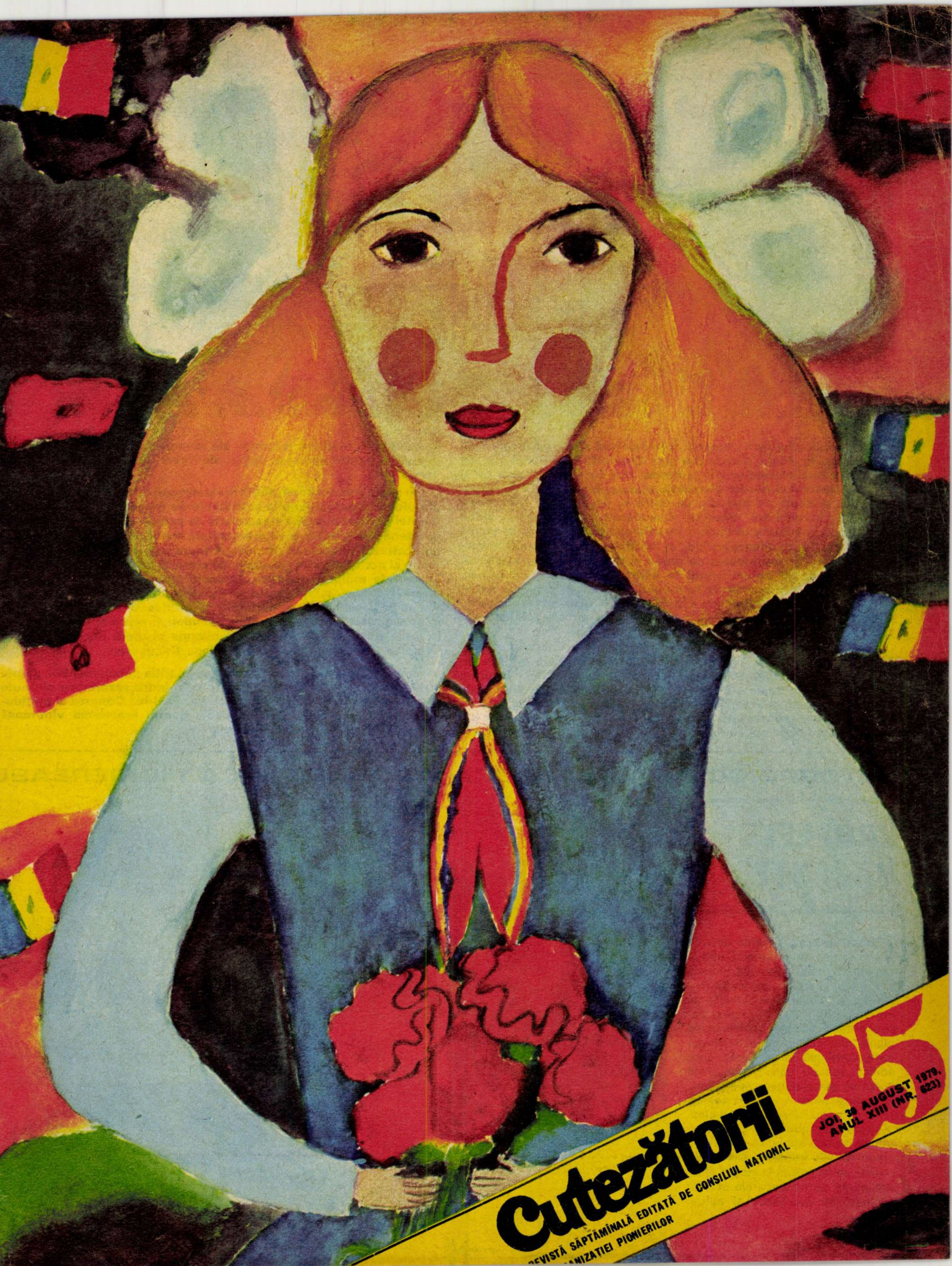

Desen de **ANGI DUMITRESCU**, clasa a VI-a, Școala generală nr. 9, Drobeta-Turnu Severin.

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL
ANIZAȚIEI PIONIERILOR

35

JOI, 30 AUGUST 1979,
ANUL XIII (NR. 623)

Dimineața zilei de 23 August. Întreaga țară a îmbrăcat haina de sărbătoare. În Piața Aviatorilor din Capitală, tradițional loc de întîlnire a bucureștenilor la asemenea manifestări de masă, ca și pe Bulevardul Aviatorilor domnește o atmosferă deosebită, sărbătorească, marcată de bucurie, de mîndrie, de puternic entuziasm. Prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, a tovarășei Elena Ceaușescu la tribuna oficială îi însuflețesc pe cei veniți la marea sărbătoare. Se scandează lozinci, se ovaționează. La tribună, alături de tovarășii din conducerea de partid și de stat, se află numeroși oaspeți de peste hotare, veniți la sărbătoarea poporului român.

Răsună solemn acordurile Imnului de Stat. 21 de salve de artilerie salută glorioasa aniversare a 35 de ani de la victoria revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă din 1944.

Începe parada militară. Prin fața tribunei oficiale trec în pas cadențat ofițeri-elevi ai Academiei militare, elevii Școlii militare de ofițeri activi «Nicolae Bălcescu», elevii Liceului militar «Dimitrie Cantemir». Trec destoinici ostași ai țării — infanteriști, vînători de munte, grăniceri, marinari militari, trupe ale ministerului de interne. Urmează trupe mecanizate, mașini blindate, tancuri. Cerul este săgetat de avioanele I.A.R.-93, de elicoptere ușoare și mijlocii. Defilează apoi formațiuni înarmate ale muncitorilor și detașamente de pregătire pentru apărarea patriei ale tineretului, formațiuni de apărare civilă.

În Piața Aviatorilor flutură cravatele roșii cu tricolor: își fac apariția pionierii participanți la activitățile de pregătire pentru apărarea patriei. Defilează apoi detașamente de patrule școlare de circulație, prietenii pompierilor, pionierii-sanitari, membri ai cluburilor tehnico-aplicative. Prin mișcări ritmice grăitoare copiii sugerează scene din viața și activitatea lor din sălile de clasă și atelierele școlare, de pe șantierele muncii patriotice. În acest moment, în mijlocul pieței, brațele tinere înalță portretul tovarășului Nicolae Ceaușescu încadrat de stindardele partidului și patriei. Urale puternice izvorăsc din toate piepturile copiilor: pionieri și șoimi ai patriei urcă la tribuna oficială. Cu dragoste și bucurie ei oferă flori tovarășului Nicolae Ceaușescu și tovarășei Elena Ceaușescu.

În acordurile unui nou marș își fac apariția detașamentele oamenilor muncii din Capitală, raportînd cu mîndrie rezultatele obținute în muncă, hotărîți să întîmpine cel de-al XII-lea Congres al partidului cu noi și prestigioase succese, pentru înaintarea viguroasă a patriei pe calea către comunism.

FOTOCRONICĂ PIONIEREASCĂ • FOTOCRONICĂ PIONIEREASCĂ

TROFEELE VACANȚEI

Despre această vacanță de vară putem spune cu bucurie că este o vacanță harnică, o vacanță rodnică în care pionierii din întreaga țară participă la numeroase activități de muncă patriotică, își înfrumusețează și orașele, satele și școlile, culeg plante medicinale și fructe de pădure, participă la înălțarea unor edificii școlare care-și vor primi în curînd pe cei dintîi oaspeți. Este, în același timp, o vacanță veselă, plină de bucurii în care copiii cîntă și drumețesc prin țară, spre a cunoaște munca harnică a poporului, chipul tot mai frumos și mai nou al patriei, se recreează în tabere. Despre multe dintre bucuriile acestei vacanțe, ne «vorbesc» și autorii

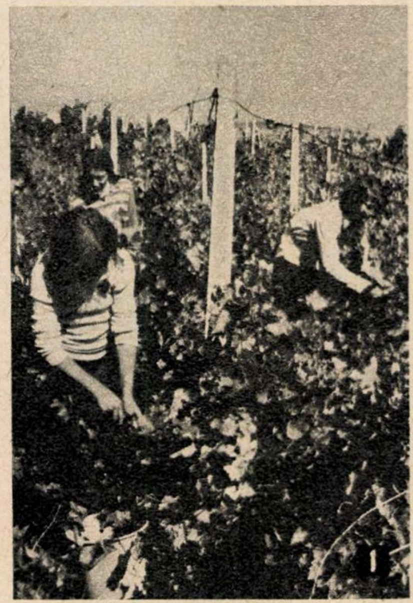

1

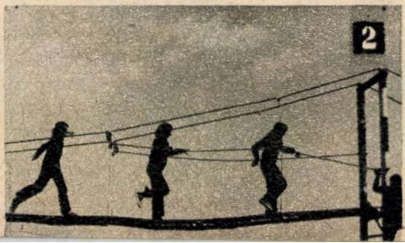

2

3

FAPTE PIONIEREȘTI DEDICATE CELUI DE AL XII-LEA CONGRES AL PARTIDULUI

Asemenea părinților și fraților lor mai mari care obțin succese de seamă în munca dedicată înfloririi necontenite a patriei, purtătorii cravatei roșii cu tricolor de pe tot cuprinsul țării participă, în aceste zile, cu însuflețire la numeroase acțiuni de muncă patriotică și educative pe care le dedică cu dragoste marelui forum al comuniștilor — Congresul al XII-lea al partidului.

● În cadrul acțiunii intitulate «Mîini harnice», pionierii Școlilor generale din comunele **Ceptura, Rîfov** și **Baba Ana**, județul **Prahova,** obțin frumoase rezultate în munca de recoltare a legumelor și fructelor.

● Peste 1 500 de pionieri și școlari de la Școlile generale din localitățile **Valea Timișului, Răcășdia, Berzovia, Slatina Timiș, Grădinari** și **Liubcova, județul Caraș-Severin**, aflați în taberele de muncă patriotică, raportează recoltarea unor însemnate cantități de ardei, roșii și alte legume.

● Aflați pe terenurile I.A.S. **Măxineni,** județul **Brăila,** 80 de purtători ai cravatei roșii cu tricolor au participat la recoltarea petalelor de floarea-soarelui și a fasolei.

● Pe terenurile C.A.P. **Roșu** și **Chiajna** au putut fi întîlniți, recent, numeroși pionieri de la **Școlile generale nr. 158 și 159 București.** Alături de cooperatori, ei au ajutat cu însuflețire la recoltarea legumelor.

Fiecare pionier și școlar—un harnic gospodar în livezile și grădinile acestei toamne bogate!

FOTOCRONICĂ PIONIEREASCĂ • FOTOCRONICĂ PIONIEREASCĂ

fotocronicii noastre. Iată cîteva dintre ele:

1. La culesul strugurilor. Foto: Cineclubul Casei pionierilor și șoimilor patriei — Drăgășani.

2. Curaj și îndemînare. Foto: Marcel Deltman, Casa pionierilor și șoimilor patriei — Sibiu.

3. Pionierii pe cărările patriei. Foto: Casa pionierilor și șoimilor patriei — Timișoara.

4. ...Trei într-o barcă. Foto: Dan Precup, Casa pionierilor și șoimilor patriei — Jibou, județul Sălaj.

5. Pe plaja însorită a Năvodarilor. Foto: Grigore Cătălin Haidău, Casa pionierilor și șoimilor patriei — Tg. Jiu, județul Gorj.

6. Pe adresa fotocronicii au început să sosească și diapozitive color. Printre ele se află și imaginea alăturată care surprinde un aspect de la întîlnirea dintre pionierii din Mălini, județul Suceava (comuna natală a poetului Nicolae Labiș), și prietenii lor din Roman, județul Bacău. Autoarea diapozitivului: **Minerva Ondine Barnea** (Școala generală nr. 7, Roman).

4

5

6

FIECARE ȘCOALĂ — O OGLINDĂ A HĂRNICIEI PIONIEREȘTI

În aceste zile, premergătoare începutului de nou an școlar, pionierii din numeroase unități din țară ne aduc la cunoștință vești privind roadele hărniciei lor în munca de înfrumusețare a școlilor, a claselor, a cabinetelor și a laboratoarelor, a sălilor de sport pentru ca acestea să-și primească elevii în haina sărbătorească a primei zile de școală.

● *De la* **Școala generală din comuna Brădeanu, județul Buzău,** *aflăm că, în aceste zile, circa 200 de pionieri participă la înfrumusețarea sălilor de clasă și a laboratoarelor precum și la punerea la punct a bazei sportive.*

● *Acționînd sub genericul «Școala noastră — oglindă a hărniciei noastre», pionierii* **Școlilor generale din Băița, Tușinu, Delenii, Stînceni, Gheorghe Doja, Valea Izvoarelor, Sînmărghita, Uila, Filipașu Mare, Viișoara, Sîngeorgiu de Pădure** *și altele din* **județul Mureș** *participă cu însuflețire la pregătirea sălilor de clasă, la înfrumusețarea grădinilor de flori din incinta școlilor.*

● *La activitățile de înfrumusețare a școlii, în vederea deschiderii noului an școlar, ce au loc în aceste zile în comuna Viziru,* **județul Brăila,** *participă 70 de pionieri și șoimi ai patriei.*

● *Pregătite de sărbătoare,* **Școlile generale nr. 3, 6 și 8 din municipiul Satu-Mare,** *precum și cele din* **Ardud, Tășnad** *și* **Turț,** *județul* **Satu Mare,** *sînt gata să primească în săli de clasă luminoase, strălucind de curățenie, pe cei ce în ziua de 15 septembrie vor începe un nou an de învățămînt, vor porni într-un nou asalt al calității la învățătură. Cei care au participat cu entuziasm și hărnicie la înfrumusețarea acestor școli sînt înșiși beneficiarii lor — purtătorii cravatei roșii cu tricolor.*

La **Suceava, Grămești** *și* **Moldovița** *vor fi date în folosință, la 15 septembrie, 28 de noi săli de clasă, iar la* **Fălticeni** *și* **Gura Humorului** *două săli de gimnastică. La realizarea lor au contribuit cu hărnicie și pionierii claselor VII—VIII din localitățile amintite.*

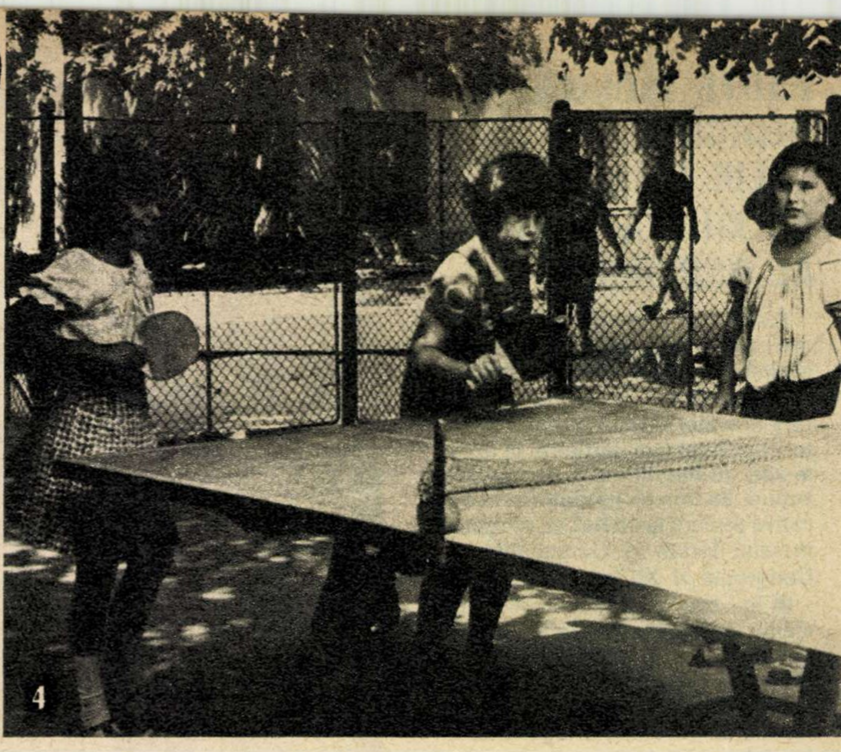

4

ZI DE VARĂ PÎNĂ-N SEARĂ

1

2

3

Sfîrșit de vară. Jocurile, plimbările se împletesc din ce în ce mai des cu preocupările începutului de an școlar.

În dimineața aceasta, străzile cu obișnuita lor animație sînt scăldate de un soare blînd. Oamenii trec grăbiți spre treburile lor. Ca să surprindem cîteva secvențe, care sperăm să-i intereseze pe cititorii noștri, intrăm într-unul din elegantele magazine ale Capitalei, destinate copiilor. Odată cu noi intră și două fetițe de-o șchioapă, surorile Neacșu. Au venit cu tatăl lor să cumpere o uniformă școlară pentru Cristina. Este prima ei uniformă de elevă. Peste puține zile va intra în clasa I. În fața oglinzii, urmărită de ochii admirativi ai surioarei, Cristina își potrivește cu încîntare șorțulețul.

— Foarte frumos, șoptește ca pentru sine. Să-l cumpărăm, se adresează apoi tatălui.

Tatăl este de acord. De altfel, în dimineața aceea, cumpărăturile familiei Neacșu sînt destinate exclusiv copiilor.

Și pentru **Constanța Stănculescu** (Școala generală nr. 166) alegerea uniformei constituie un moment deosebit. În anul acesta, ea va purta sarafanul și bluza care marchează intrarea în ciclul gimnazial.

Constanța este mulțumită. Uniforma i se potrivește de minune (foto 1).

Școala generală nr. 5. Iată și o altă secvență a acestor zile: pregătirea claselor pentru întîmpinarea sărbătorească a lui 15 septembrie.

— Lucrăm un panou pentru viitoarele ore de istorie, ne explică pioniera **Oana Codin.** Este un dar al grupei noastre pentru școală.

Valeriu Roman i-a purtat de grijă în toată vacanța surioarei lui. Părinții sînt la lucru, iar Laura abia anul viitor va merge la grădiniță. Astăzi, Valeriu a luat-o cu el la școală, unde a lucrat cu colegii săi la repararea materialului didactic. Fetița a fost cuminte, l-a lăsat să lucreze. Numai la urmă, l-a rugat pe frate-său:

— Arată-mi și mie tabloul.

Ca să vadă mai bine, Valeriu a luat-o în brațe, spre bucuria fetiței (foto 2).

Pasionații șahului nu renunță cu nici un chip la o partidă programată încă de ieri. În jurul lor s-au și strîns suporterii (foto 3).

După lucru, paletele de ping-pong au parcă o mișcare mai alertă. Curtea școlii este încă amenajată pentru vacanță (foto 4).

Pe una din arterele principale, intrăm la o librărie. Prin mulțimea copiilor care-și aleg cu febrilitate caiete, creioane, tot felul de rechizite, îl zărim pe **Victor Udrea** (Școala generală nr. 205), vechi prieten al «Cutezătorilor».

— Bună ziua, Victore, gata cu vacanța?

— Nu chiar, dar sînt obișnuit să-mi pregătesc din timp tot ce am nevoie pentru școală. De aceea mă aflu în librărie. Am avut o vacanță grozavă și în prezent mi-am făgăduit mie însumi ca anul ăsta să învăț și mai bine.

— Ai fost totuși premiant!...

— Al treilea. Acum vreau mai mult!

Sîntem siguri, este nu numai dorința lui Victor, ci și a voastră, a tuturor.

Vă dorim succes!

B. CARAGIALE

Foto: C. POPESCU

Finala „Cupei Speranțelor"

ÎN TABĂRA „CUTEZĂTORII" A SPORTULUI NOSTRU NAȚIONAL

PIONIERII DIN TURNU ROȘU ȘI CĂPRIORU — ÎN PRIMELE RÎNDURI LA ÎNVĂȚĂTURĂ ȘI PE TERENURILE DE OINĂ

Ajunsă la a 12-a ediție, «Cupa speranțelor», competiție deschisă elevilor pînă la 14 ani, s-a desfășurat de 8 ori în cadrul taberei centrale de oină «Cutezătorii», patronată de Ministerul Educației și Învățămîntului, Federația română de oină și Consiliul Național al Organizației Pionierilor. Organizată anul acesta între 30 iulie — 16 august la Mangalia, în arșița verii litoralului au venit — din toate colțurile țării — aproape 400 de pionieri care s-au dovedit harnici la învățătură și iscusiți mînuitori ai bastonului și mingii de oină. Timp de mai bine de două săptămîni, acești băieți, care au note de 10, de 9 și 8 în catalog, au avut un bogat și variat program de activități desfășurate sub impulsul principiului: «învățăm, muncim și trăim în chip comunist». Încă din prima zi, participanții la tabără au pus stăpînire deplină pe stadionul «23 August» din Mangalia, complexul sportiv al Liceului industrial de construcții navale nr. 1 și pe terenurile de volei și tenis ale casei pionierilor și șoimilor patriei, transformîndu-le în «dreptunghiuri» de oină.

Fiecare reuniune a finalei «Cupei speranțelor» a fost plină de evenimente, pasionantele întreceri pentru un loc cît mai bun constituind un veritabil festival de oină. «Sînt de-a dreptul impresionat de calitatea jocurilor, ne-a mărturisit prof. Constantin Dumitrescu, directorul taberei, un vechi și statornic prieten al oinei, după meciul pionierilor din comuna Turnu Roșu (județul Sibiu) cu cei din comuna Rîmnicul (județul Buzău), apreciată de specialiști ca cea mai frumoasă partidă a turneului final. **Am avut impresia că asist la un derby de seniori.** De altfel, toate echipele s-au prezentat în evident progres față de anul trecut».

Într-adevăr, cele 30 de formații calificate în finala pe țară, de data aceasta au știut mai bine «lecția», venind temeinic pregătite în tabără și remarcîndu-se prin omogenitate și un plus de tehnică. Ca individualități, sufragiile publicului le-au întrunit pionierii Ion Ciolan, Florian Croitoru, Gheorghe Radu, Călin Deneș (Șc. gen. Turnu Roșu — Sibiu), Emil Cocoșilă, Constantin Iuga, Florin Negoi, Dănuț Iacob (Șc. gen. Căprioru — Dîmbovița), Sorin Riti (Șc. gen. nr. 17, Cluj-Napoca), Ionel Miron (Șc. gen. Ciobanu — Constanța), Cristinel Fichitiu (Șc. gen. Barați — Bacău), Dan Blaj (Șc. gen. Gherăești — Neamț). Ne oprim aici pentru că tabloul de onoare al micilor oiniști care visează să ajungă jucători de talia maeștrilor sportului Eugen Cocuț, Ilie Dacău sau Alexandru Ciobanu, considerați drept cei mai virtuoși mînuitori ai mingii și bastonului, este foarte lung... Dascălii viitorilor performeri se numesc Adrian Brîncoveanu (Cringu-Teleorman), Petre Dăscălescu (Tițești — Argeș), Lucia Hărăbor (Suraia — Vrancea), Ion Enache (Rîmnicel-Buzău), Iancu Pelican (Ceamurlia de Sus — Tulcea), Vasile Ciuștea (Gherăești — Neamț) ca să dăm numai cîteva exemple. Cele mai multe laude li se cuvin însă profesorilor Vasile Toader (Turnu Roșu — Sibiu), Gheorghe Pană și Gheorghe Iacob (Căprioru-Dîmbovița), ale căror echipe au totalizat la sfîrșitul turneului final fiecare cîte 19 puncte. A fost nevoie de un meci dublu de baraj pentru desemnarea formației învingătoare. Dar, egalitatea a persistat și după baraj, primul meci fiind cîștigat de Șc. gen. Căprioru cu 16—11, iar cel de-al doilea de Șc. gen. Turnu Roșu cu 12—2. Numai cele 5 puncte acumulate în plus după întîlnirile de baraj de către oiniștii din Turnu Roșu (23—18) au fost hotărîtoare în stabilirea clasamentului.

Așadar, trofeul a fost cucerit, cum se spune, la potou, suporterii echipelor favorite avînd emoții pînă la ultima «bătaie a mingii» așa cum emoționantă a fost și festivitatea de închidere a «Cupei speranțelor», în cadrul căreia tovarășii Dumitru Stoica, Secretar al F.R.O., Ion Bîrna, inspector general în M.E.I. și Adrian Velicu, delegat al C.N.O.P. au înmînat celor mai merituoși oiniști cupe, plachete, diplome și numeroase premii constînd în materiale și echipament.

TRAIAN IOANIȚESCU, arbitru republican de oină

* * *

Clasamentul final: 1. Șc. gen. Turnu Roșu (Sibiu) 22 p.; 2. Șc. gen. Căprioru (Dîmbovița) 22 p.; 3. Șc. gen. Rîmnicel (Buzău) 17 p.; 4. Șc. gen. Suraia (Vrancea) 15 p.; 5. Șc. gen. Vorona de Sus (Botoșani) 14 p.; 6. Șc. gen. nr. 17 Cluj-Napoca 11 p.; 7. Șc. gen. Crîngu (Teleorman) 10 p.; 8. Șc. gen. Ceamurlia de Sus (Tulcea) 7 p.; Mijlocașul centru Gheorghe Grigore, elev în clasa a VIII-a la Șc. gen. Rîmnicel a fost distins ca cel mai tehnic jucător al competiției, iar Vasile Contor, care a trecut în clasa a IV-a la Șc. gen. Teiuș (Alba), a primit diploma pentru cel mai tînăr concurent.

* * *

Cele două principale favorite: echipele **Școlii generale din Turnu Roșu** (nr. 1) și a **Școlii generale din Căprioru** (nr. 2) la cîteva minute după... căderea cortinei. Terminînd la egalitate de puncte, regulamentul a decis ca oiniștii din Turnu Roșu să urce pe cea mai înaltă treaptă a podiumului de premiere, grație unui avantaj minim (5 p) la punctaveraj.

TABĂRĂ LA MUNTE

Te-ntîmpină înmiresmatul aer,
ozonu-ntineritelor păduri
prin care dacă treci auzi un vaier
de joagăr și metalice securi.

Te-mbată prospețimile grădinii,
livezi cu pomii doldora de flori;
parcă se cern ninsorile luminii
din zori în seară și din seară-n zori.

Te-mbărbătează-un zvon de viață nouă
cînd peste-munți privirile-ți arunci,
devii ca pomul înflorit în rouă,
la freamătul nestăvilitei munci.

RADU FELECAN

Echipa de fotbal «Săgeata», comuna Cojasca — Dîmbovița, finalista «Cupei Cutezătorii» din anul 1978.